

Fortællinger om partnervalg og ægteskabspraksis blandt unge tamilske kvinder i Danmark

Navn: Sangary Rajathurai
Vejleder: Antje Gimmler
Speciale 2013

Forord

Dette speciale har været udfordrende for mig at arbejde med, både fagligt og personligt. Jeg vil gerne sige tak til de otte informanter, som har deltaget i undersøgelsen. Endvidere vil jeg også gerne sige tak til de personer, som har hjulpet mig under udarbejdelsen af dette speciale.

Jeg vil gerne takke min vejleder Antje Gimmler for et godt samarbejde og for en konstruktiv vejledning.

Den vedlagte CD indeholder speciales bilag, som består af transskriberinger.

Sangary Rajathurai: _____

Antal ord: 34.800

1	Abstract.....	5
2	Indledning.....	6
3	Ægteskabspraksis blandt tamiler	8
4	Problemformulering	10
4.1	Tamilers baggrund.....	10
4.2	Kastesystem.....	11
4.3	Tilvalg og fravalg.....	12
5	Min baggrund.....	13
6	Metode.....	14
6.1	Biografisk metode	15
6.2	Interviewguiden.....	18
6.3	Valg af informanter	19
6.4	Interviewsituation og etiske overvejelser	20
6.5	Min rolle som forsker	23
6.6	Transskribering	25
7	Teori.....	25
7.1	Anthony Giddens.....	25
7.2	Pierre Bourdieu.....	27
7.3	Erving Goffman	28
8	Eksisterende forskning	30
9	Analysens opbygning	35
9.1	Kort præsentation af informanter	35
9.2	Analyse – den første del.....	37
9.2.1	Sona.....	37
9.2.2	Amala.....	42
9.2.3	Laila.....	47
9.2.4	Sinthu	50
9.2.5	Anjali.....	53
9.2.6	Mira.....	55
9.2.7	Nila	57
9.2.8	Rani.....	58
9.2.9	Opsamling	60

9.3	Analyse - den anden del.....	61
9.3.1	Hudfarves betydning.....	61
9.3.2	Medgift.....	63
9.3.3	Kastens betydning.....	65
9.3.4	Kaste frem for etnicitet.....	67
9.3.5	Religionens betydning.....	67
9.3.6	At have kæreste	69
9.3.7	Ægteskab som kollektiv proces	70
9.3.8	Ægteskabets betydning- mening med livet – en selvfølge	73
9.3.9	Opnåelse af frihed ved indgåelse af ægteskab.....	75
9.3.10	Uddannelsens betydning	75
9.3.11	Sladder som social kontrol.....	78
9.3.12	En god tamilsk pige	80
9.3.13	Opsamling.....	82
10	Konklusion	85
11	Perspektivering.....	87
12	Litteraturlist	88
13	Interviewguiden	91

1 Abstract

The thesis investigates the views on choice of partners and marriage practices amongst young Tamil women in Denmark.

Based on interviews of eight young Tamil women from Denmark between the ages of 20-32, both married and unmarried, a quantitative analysis is performed to gather an understanding of how the young Tamil women handle the challenges of choosing a life partner and how they view the different aspects of marriage practices.

The thesis concludes that the young Tamil women struggle with limitation on their social life due to social control enforced by the surrounding Tamil community and issues such as caste, traditional views on gender roles, dowry and the tone of skin are in focus regard to marriage practices.

2 Indledning

Dette speciale omhandler herboende srilankansk-tamilske kvinders syn på kønsrolle og pardannelse samt deres oplevelse af at være kvinde i Danmark mellem den tamilske og den danske kultur.

De fleste srilankanske tamilere i Danmark kom hertil i starten af 1980'erne som de facto flygtninge grundet den etniske konflikt på Sri Lanka. I dag bor der i alt mellem 10.000-12.000 tamiler, hvoraf 2/3 af disse har dansk statsborgerskab. De srilankanske tamilere kommer fra et land og en kultur med arrangeret ægteskab, kastesystem, social kontrol, og hvor flere generationer bor under samme tag. I Danmark er tamilere en velintegreret minoritet med lav arbejdsløshed samt 56 procent af unge mellem 18 og 24 år i gang med en videregående uddannelse, hvormed de faktisk overhaler deres jævnældrende etnisk-danske unge i uddannelsesparathed (web1).

Undersøgelser viser endvidere, at nydanske kvinder klarer sig bedre end nydanske mænd, når det kommer til videregående uddannelse. Afstanden mellem nydanske kvinder og nydanske mænd bliver større, når det kommer til uddannelse. Der er 40,9 procent af nydanske kvinder, der tager en videregående uddannelse, og andelen for nydanske mænd er på 24,9 procent (web2).

I debatindlægget "Vi vil da ikke giftes med dårligt uddannede nydanskere" trykt i politikken.dk den 21. april 2012 fremføres det, at de veluddannede nydanske kvinder ikke ønsker at blive gift med nydanske mænd, som ikke er uddannet (Web 3).

Danske kvinder har kæmpet for ligestilling i årtier, og først i slutning af 1960'erne og 70'erne kom der for alvor fokus på kvindefrigørelse. Danske kvinders indgang på arbejdsmarkedet i 1960'erne havde stor betydning for kvinders uafhængighed og selvstændighed. Tidligere var kvinder ofte hjemmegående og var økonomisk afhængige af manden (Christoffersen 2004: 171).

Denne udvikling i Danmark siden 60'erne har medført, at nutidens danske kvinder er mere økonomisk fritstillede og i højere grad kan vælge ægteskab fra. Det er socialt acceptabelt i nutidens samfund at indgå i et parforhold uden at være gift samt at bryde samliv og ægteskab for at leve alene eller indgå i et nyt parforhold. Denne ændring hænger i nogen grad sammen med, at danskerne ikke er religiøse i samme grad som tidligere, og at kvinder i dag har bedre økonomiske muligheder for at klare sig uden en mand. Kvinder har i dag blandt andet større muligheder for selv at tage en uddannelse, og de har

mulighed for at få støtte fra det offentlige til at klare de økonomiske udgifter ved at være eneforsørger (Knudsen 2007: 68-69).

Før 60'erne giftede danske kvinder sig i en tidligere alder, og en tredjedel af alle kvinder var gifte, inden de fyldte 25 år. I 2008 var den gennemsnitlige vielsesalder derimod 38,3 år for mænd og 35,7 år for kvinder (Høg 2006: 90) . I de vestlige lande er den generelle holdning blandt befolkningen, at det er acceptabelt at blive skilt eller leve i et papirløst forhold (Beck 1999: 163-164). Dette holdningsskift kan i høj grad siges at påvirke den måde, danskerne danner familie på og dermed også den nuværende familiekonstellation. Ifølge Beck kan ligestillingen mellem mænd og kvinder påvirke holdningen til ægteskab og familie.

Flere danske undersøgelser viser, at denne frihed og lighed ikke er gældende for alle kvinder i Danmark. Det fremgår eksempelvis af integrationsministeriets undersøgelse "*Værdier og normer blandt udlændige og danskere*" " at der blandt indvandrergrepper eksisterer værdier og normer, der strider mod værdierne i Danmark i et sådant omfang, at det kan forhindre, at de deltager på lige fod med danskere i arbejds- og samfundslivet i øvrigt. Ligeledes fremgår det, at indvandrere og efterkommere i mindre grad end danskerne bakke op om ligestilling mellem mænd og kvinder, herunder kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet.

Valg af partner hører til blandt de store beslutninger i livet. I Danmark er det almindeligt, at de unge i meget høj grad selv træffer beslutning om, hvem de vil være kæreste med, og hvem de vil giftes med.

På mange måder, eks. kulturelt og uddannelsesmæssigt, befinder de herboende tamilske unge kvinder sig i en anden kontekst, både ift. deres jævnaldrende på Sri Lanka, men også ift. de jævnaldrende etnisk-danske kvinder. I den forbindelse er det interessant at undersøge, hvordan de tamilske unge kvinders syn på kønsrolle, ægteskabspraksis og pardannelse ser ud.

3 Ægteskabspraksis blandt tamiler

Nedenstående afsnit er skrevet på baggrund af mit kendskab til tamiler i Danmark.

Der er overordnet tre former for ægteskaber. Arrangeret-, tvangs- samt kærlighedsægteskab. Arrangeret- og kærlighedsægteskab er de to former for ægteskab, der er mest anerkendt blandt tamiler (Rytter 2003:26). Der er relativt få tamiler i Danmark, og de fleste kender hinanden. Det betyder ikke, at man nødvendigvis har en relation til alle de andre, men man kender de andre af omtale. Det er også relativt nemt at finde detaljerede informationer om andre tamiler i sit netværk.

I det tamilske miljø har sladder en integrerende funktion¹ og hvis ens adfærd afviger fra, der er tilladt, sætte det sladder i gang. Dette er ikke kun gældende for det tamilske miljø i Danmark. En antropologisk undersøgelse af arrangerede ægteskaber blandt pakistanere i Danmark "*Lige Gift*" viser lignende mønstre i det pakistanske miljø i Danmark (Rytter 2003). Hvorvidt kærlighedsægteskab er anerkendt afhænger af den enkelte tamilske familie og deres værdier. Familier, som fastholder de traditionelle værdier, er ofte imod, at deres børn indgår i kærlighedsægteskab, ligeledes at deres børn har kæreste. Før i tiden - især i 90'erne løb flere unge hjemmefra, når deres forældre opdagede, at de havde en kæreste, for at undgå repressalier fra familien. At have kæreste var ikke anerkendt, og mange unge var kærester i smug, idet det ellers ville have negative konsekvenser for dem og deres familie.

Man hører ikke længere i medierne ej heller har jeg kendskab til de unge som løber hjemmefra, fordi familien ikke vil acceptere den kæreste eller partner, de har valgt. Der er endvidere lidt mere villighed til at acceptere, at kæresteri ikke altid ender i ægteskab. Denne åbenhed er et resultat af, at flere og flere unge flytter hjemmefra pga. uddannelse, og dermed får mere frihed til at frigøre sig fra forældrene. Det er dog stadig et stort tabu at have en kæreste, og der er fortsat mange, der holder deres forhold hemmeligt. Dette skyldes, at der er stor social kontrol blandt tamiler, og hvis en ung kvinde udviser upassende adfærd, og derved får et "dårligt" ry, ville det følge hende i mange år, og det ville også stille hende i en dårlig position i forhold til ægteskabet. Der er endnu en grund til, at de unge holder deres kæresteri hemmeligt. I tilfælde af, at forældrene får kendskab til forholdet, og kan acceptere den valgte partner og vedkommendes familie, vil

¹ Se afsnit " sladder som social kontrol"

forældrene presse på for, at der skal indgås ægteskab hurtigst muligt. Dette er ikke altid i de unges interesse.

Arrangeret ægteskab er ret udbredt i det tamilske samfund, hvor forældrene i samarbejde med den unge finder frem til en partner. Ry spiller i den sammenhæng en vigtig rolle, idet der bliver undersøgt og forhørt om den unge blandt de andre tamiler i forbindelse med ægteskabet. Såfremt en ung kvinde har fået et dårligt ry, kan det være svært at finde en ægtefælle til hende. Ofte er det kvinderne modsat til mændene, der skal værne om deres ry, og dette medfører, at unge kvinder bliver nødt til at lyve om deres forhold og om deres sexliv.

Tamiler i Danmark har gennemgået en stor udvikling inden for de sidste ti år. Mange unge er flyttet hjemmefra, og det er efterhånden normalt for tamilske unge piger at gå i tøj magen til deres jævnaldrende unge danske piger.

Der er flere årsager til, at jeg har valgt at skrive om de tamilske kvinder i Danmark. Jeg har i flere år undret mig over, hvorfor tamiler har denne fokus på ægteskab, hvor ægteskab forbindes med lykken. I maj 2012 sendte DR1 dokumentaren "*Bryllup i farver*", hvor et ungt tamilsk par fortæller om deres bryllup. Jeg blev fanget af de unge pars fortælling - især fortællingen om den gode tamilske pige. Ifølge kvinden i udsendelsen ville en god tamilsk pige ikke have en kæreste. Hun ville passe sit studie og sørge for, at hun opfører sig som en anstændig pige og bevarer sit gode ry. Ungdommen er forbundet med mange begrænsninger, hvor piger ikke har samme frihed som drenge. I fortællingen tydeliggøres det, at frihed og selvbestemmelse opnås efter indgåelse af ægteskab. Selv efter familien har fastlagt bryllupsdato, må de unge par ikke færdes sammen offentligt, da dette kan give pigen et dårligt ry.

Den unge mand fortæller, at han har levet sit liv meget dansk, hvor han har haft kærester, gået til fester, drukket alkohol, osv. Flere ting undrede mig ved denne udsendelse. Manden kan godt tillade sig at fortælle om, hvor fri han har levet sit liv, hvorimod kvinden fortæller, hvor begrænset hendes liv har været. Havde hun har levet et liv som sin ægtefælle, kunne hun have fortalt det uden at blive stemplet som en "dårlig tamilsk pige"?

Inspiration til dette speciale er kommet blandt andet på baggrund af de oplevelser og indsigt, jeg har haft i forhold til tamiler i Danmark. Min undren over, hvordan de tamilske kvinder klarer sig i Danmark, og om de er underlagt familien, social kontrol, rigide kønsroller, og hvordan de forholder sig til ægteskab, og hvorledes de vælger deres partner? Vælger de deres partner eller er det forældrene, der bestemmer, hvem de skal

gifte sig med. Oplever de selv medbestemmelse og frihed i forhold til udfoldelse af deres liv?

Formålet med dette speciale at opnå en viden om, hvorledes kulturelle idealer, flygtningebaggrund og samfundsmæssig kontekst afspejler sig i en gruppe af etnisk tamilske unge kvinder i forhold til kønsroller, ægteskabspraksis og pardannelse.

4 Problemformulering

De fleste tamilske unge kvinder kom til Danmark, da de var små børn. Det vil sige, at de mere eller mindre er opvokset i Danmark. Specialet undersøger, hvilke normer og handlingsmønstre de unge tamilske kvinder har ift. partnervalg og ægteskabspraksis.

Hvilke normer og handlingsmønstre har de unge tamilske kvinder i Danmark ift. partnervalg og ægteskabspraksis?

Følgende emner ønskes undersøgt:

- Hvordan påvirker de traditionelle tamilske værdier og normer de unge tamilske kvinders liv i Danmark, især ift. kønsrolle og pardannelse?
- Hvilken betydning har social kontrol ift. de tamilske kvinders livsudfoldelse, især ift. pardannelse?

Traditionalitet og modernitet anvendes ofte i forbindelse med 'kultursammenstød' mellem en ikke-vestlig minoritets tilværelse i en vestlig kontekst. I dette speciale anvendes traditionalitet og modernitet ikke som dikotomiske stereotype, men som foranderlige størrelser. Ifølge Yvonne Mørck kan traditionalitet "... fortsat eksistere i en moderne kontekst, men ikke som tidligere i kraft af at være traditioner, men via et refleksivt forhold..." (Mørck 1998:57).

4.1 Tamilers baggrund

De srilankanske tamiler i Danmark flygtede til udlandet i forbindelse med borgerkrigen på Sri Lanka, hvoraf ca. 12.000 tamiler valgte at komme til Danmark. De fleste tamiler bor i Jylland, især koncentreret omkring Herning.

Tamilerne kommer fra et land og en kultur med traditionelle værdier og normer, hvor faktorer som arrangeret ægteskab, kastesystem og social kontrol spiller en afgørende rolle.

I ph.d.-afhandlingen *"Srilankanske tamilske hinduer i Danmark"*, skriver Marianne Qvortrup Fibiger, at tamiler i Danmark indadtil (kulturinternt) går op i at dyrke og opretholde de træk, som i deres øjne er tamilske, mens de udadtil (kultureksternt) giver udtryk for stor åbenhed og velvillighed (Fibiger 2000: 53). Fibigers afhandling giver indblik i, hvordan srilankansk-tamilske hinduer på den ene side er ortodokse i deres hindu praksis, men på den anden side tilpasser sig det danske samfunds strukturelle vilkår som arbejdsforhold og tager dele af den danske kultur og traditioner til sig. Ifølge Fibiger giver tamiler udtryk for, at de gerne vil tilpasse sig og ønsker ikke at ligge det danske samfund til byrde. På den anden side ønsker man at opretholde identiteten som srilankansk-tamilske hinduer (Fibiger 1999: 280). Desuden tillægger tamilerne deres sprog tamil stor betydning, og sproget er en af de vigtigste faktorer, der binder tamiler sammen som en etnisk gruppe (Fibiger 2000: 54). Tamilerne er på mange måde et velintegreret gruppe, idet *"de spiser lasagne, pizza, og rugbrødsmadder til frokost, holder juleaften med gaver og juletræ og børnene taler efterhånden hellere dansk end tamilsk indbyrdes"* (Fibiger 2000: 55).

Det der kendetegner de tamilske hinduer er, at de tilpasser deres hindu tradition og praksis efter danske forhold. Eksempelvis afholdes gudstjeneste 3-4 gange om dagen på Sri Lanka, men her afholdes det kun en gang om ugen, om fredagen. Årsagen til denne tilpasning er den danske arbejds- og livsrytme (Fibiger 2001: 21).

I Fibigers studie er informanterne kun højkaste hinduer, men tamiler i Danmark består også af kristne samt hinduer af andre kaster. Fibigers fremhæver, at danske forhold ikke har ændret tamilernes syn på kastesystemet, og at kastesystemets traditionelle hierarkiske system fungerer i det tamilske miljø, især når det gælder valg af partner (Fibiger 2007:39).

4.2 Kastesystem

Kastesystemet er et kompleks system, idet dette hierarkiske system har mange led. Selvom kastesystemet ofte forbindes med hinduisme, er det ikke kun hindu tamiler, der er omfattet og underlagt af systemet. Kastesystemet praktiseres også blandt de srilankanske kristne tamiler. Kastesystemet er et meget sensitivt emne blandt tamiler, og derfor skal man træde varsomt for ikke at fornærme nogen (Rajathurai;2008).

Der eksisterer over ti forskellige kaster i Danmark, men de to dominerende kaster er vellalar og karaiyar. Vellalar kaste er primært jordbesiddere og udgør den dominerende

kaste, både hvad angår antal og politisk magt på Jaffna halvøen på Sri Lanka. Karaiyar kaste beskæftiger sig hovedsageligt med handel og fiskeri. De højkaste veluddannede tamiler har valgt i større omfang at flygte til lande som England og Australien, hvor chancen for at få et godt job var bedre, hvilket var velanset (Fibiger 2007:5).

Tidligere forskning om kastesystemer viser blandt andet, at tamiler i Danmark vælger en fra deres egne kaste, når det kommer til at stifte familie. Endvidere pointerer Fibiger, at kastesystemet er indlejret som en solid del af tamilernes kultur. Selvom kastesystemet ikke er velset i det danske samfund, fungerer kastesystemet for herboende tamilere fortsat som en identitetsbærende faktor. Ligeledes pointerer Fibigers, at det er højkastefamilierne i Danmark, der gerne vil bevare kastesystemet, idet de opfatter blandede ægteskab som en devaluering af familiens status.

4.3 Tilvalg og fravalg

Unge tamilske kvinder: De kvinder, der deltager i denne undersøgelse er alle født på Sri Lanka. Da de er født på Sri Lanka, hører de under kategorien første generation. Jeg betegner dem i dette speciale som anden generation. Et af mine argumenter er, at de fleste af dem kom som børn og deres primære og sekundære socialisering er foregået i Danmark. Ligeledes er mit argument, at der er forskel på forældregenerationen og de unge kvinder. Min målgruppe er unge kvinder mellem 20-34, og de fleste af kvinderne har eller er i gang med en videregående uddannelse. Grunden til, at jeg har valgt kvinder over 20 år skyldes primært, at unge kvinder på 20 og derover begynder at overveje valg af partner og stiftelse af familie. Ofte begynder de tamilske forældre at snakke om ægteskab, når deres børn kommer ud af teenageårene.

Hvorfor kvinder? Der er flere grunde til, at jeg har valgt at fokusere på de unge tamilske kvinder. Der er flere forventninger og dilemmaer forbundet med at være en tamilske kvinde i Danmark. Eksempelvis er der forventninger til, hvordan en "god tamilske pige" skal opføre sig og agere i det tamilske miljø. Ligeledes er der også forventninger til, hvordan en god hustru og svigerdatter skal være. I forbindelse med indgåelse af ægteskab er det kvindens familie, der skal give medgift, og ligeledes er der mere fokus på kvinders hudfarve end på tamilske mænds hudfarve. I min optik kan nogle tamilske kvinder være underlagt nogle traditioner i forhold til kønsrolle og udfoldelse af deres liv. I danske samfund er der krav om uddannelse og om at have et arbejde, hvis man skal klare sig godt. Hvordan klarer de tamilske kvinder de forskellige roller, hvorledes konstruerer de

kønsroller efter have boet det meste af deres liv i Danmark, og hvorledes tilpasser de sig de danske forhold?

Skilte kvinder: Jeg har valgt to civilstand kategorier, gift og ugift. Jeg har i begyndelsesfasen overvejet at inddrage kategorien fraskilte kvinder, især fordi skilsmisse bliver anset som et tabuemne blandt tamiler. Jeg har fravalgt det af to årsager; den ene er, at inddragelse af kategorien kan medføre, at opgaven vil blive alt for omfattende, og det andet er, at det har været vanskeligt at rekruttere informanter, som er fraskilte.

5 Min baggrund

Jeg kom til Danmark som 12-årig med min mor og mine to yngre søstre grundet krigen på Sri Lanka. Det var en stor omvæltning at flytte til Danmark. Næsten alt var anderledes end, hvad jeg var vant til på Sri Lanka. Sproget, maden, menneskerne, skolesystemet, osv. Det var aldrig planen, at vi skulle være fast bosat i Danmark, men efter 20 år er det svært at se, at det er en mulighed at vende tilbage.

Min opvækst i Danmark, fra barn, til teenager til kvinde, indeholder mange af de forandringer og udfordringer, som tamilske piger i Danmark gennemgår.

Vi boede i en lejlighed i Holtbjerg, et område i Herning, hvor der bor mange andre tamiler koncentreret i lejlighedskomplekserne i området. Social kontrol var en del af hverdagen. De tamilske familier ringede til hinanden for at informere hinanden om børnenes færden og adfærd. Vi var en gruppe tamilske piger, som tilbragte meget tid sammen, både i og udenfor skolen. I vores teenageår begyndte vi at ændre vores tøjstil fra traditional tamilske tøj til, hvad jævnaldrende danske piger gik i, hvilket affødte en del reaktioner fra det omgivende tamilske miljø. Vores forældre modtog opkald fra de andre tamilske forældre, der var bekymrede for denne tendens. De mente, at vi var for "danske" i vores påklædning og vores adfærd. Konsekvensen blev, at de andre unge blev advaret mod at omgås os.

Da jeg blev 20, begyndte min familie at snakke om ægteskab. Jeg mistede min mor til kræft, da jeg var 19 år, og derfor var det min mors søskende, der havde den del af ansvaret. Jeg ønskede selv at finde min ægtefælle, og brugte derfor min igangværende uddannelse som undskyldning til at købe mig tid. Da jeg blev færdiguddannet, kom der mere pres for at jeg skulle blive gift. Familien fandt frem til flere potentielle ægtemænd, som der blev sendt billeder af til mig. Der blev endvidere hyret en ægteskabsmægler, som

havde til formål at finde en passende mand til mig. Jeg har indtil videre kunnet modstå presset fra familien, selvom det ikke har været let. Familien er også meget optaget af emnet, både fordi jeg er ved at blive ældre, men også fordi der i det tamilske miljø bliver stillet spørgsmålstejn ved, hvorfor jeg endnu ikke er gift.

I dette speciale inddrages elementer fra autoetnografi, idet jeg er en del af feltet, og derved beskriver jeg og reflekterer over mine egne personlige erfaringer. Jeg er tamiler og færdes i det tamilske miljø og har derfor kendskab til, hvordan de unge tamilske kvinder klarer sig i Danmark. Mine erfaringer, tanker og overvejelser spiller en rolle i henhold til dette speciale om de tamilske unge kvinder i Danmark. Autoetnografien medvirker til at legitimere det dilemma, der ligger i min identitet som tamiler, kvinde, højkaste, og derfor vil jeg aldrig være i stand til at distancere mig helt fra det. Den autoetnografiske tilgang har betydning for, hvilken rolle forskeren vil spille under dataindsamlingen. Der skal være en form for selvopdagelse i autoetnografien, og det er derfor vigtigt, at jeg er opmærksom på min rolle som forsker, idet jeg kan have andre holdninger end informanternes til ægteskabs praksis, kønsrolle og kastesystem (Ellis 2004:31).

Autoetnografi kan ikke stå alene, og derfor har jeg valgt at inddrage fænomenologien og hermeneutikken. Autoetnografien har mange ligheder med hermeneutikken, og kombination af disse to giver et godt fundament for undersøgelsen.

6 Metode

I dette speciale vælges en kvalitativ metode med henblik på at få en dybdegående viden om, hvorledes de unge tamilske kvinder klarer sig i Danmark, og hvorledes de italesætter kulturelle idealer med fokus på pardannelse og kønsroller. Der eksisterer ingen bemærkelsesværdig forskning indenfor dette område. Den kvalitative metodiske tilgang til undersøgelsen bygger på den hermeneutiske og fænomenologiske ontologi og epistemologi. Den hermeneutiske tilgang lægger vægt på at fortolke og forstå meningen og hensigten bag aktørers handlinger gennem den hermeneutiske spiral (Gilje & Grimen 2002: 178-179). Den fænomenologiske tilgang lægger vægt på begrebet forforståelse, hvilket betyder, at forskeren aldrig går forudsætningsløst til et socialt fænomen. Ifølge filosof Hans-Georg Gadamer er der en tidligere forståelse forud for den nuværende forståelse, og forforståelse giver viden om, hvad der skal fokuseres på.

I henhold til Gadamer er forforståelser med til at give viden om, hvad man skal fokusere på. Hvis man ikke har haft dette fokus, ville der være risiko for forringet validitet (Kvale 2009:272).

I forbindelse med udarbejdelse af interviewguiden har den teoretiske viden og de forforståelser, jeg har for feltet haft betydning for de emner, jeg har valgt i interviewguiden. Eksempelvis spørgsmål vedrørende hudfarvens og medgiftens betydning blev valgt udelukkende på basis af mit kendskab til tamiler. Jeg har været opmærksom på, at jeg som forsker skal være åben for empiri og ikke lade mine forforståelser styre undersøgelsen.

Der er en blanding af induktiv og deduktiv tilgang i udarbejdelse af interviewguiden og interviewsituationen. I udarbejdelse af interviewguiden har eksisterende empiri og teori været medvirkende faktorer, og dette giver en deduktiv adgang til undersøgelsen. Dog har teori og eksisterende forskning ikke været styrende for indsamling af empiri, men har mere haft inspirerende rolle i forhold til interviewguiden. I henhold til analysen af det empiriske datamateriale, analyseres de empiriske fund med teori og eksisterende forskning som fortolkningsramme.

Dette er en kvalitativ undersøgelse, og i forbindelse med projektets generaliserbarhed, er det ikke muligt at lave en statistisk generaliserbar, men i stedet en mere dybdegående undersøgelse baseret på en analytisk generaliserbarhed. Analytiske generaliseringer sker gennem en proces, hvor man danner *"...slutninger ved at sammenkæde enkelte tilfælde med teoretiske forestillinger"* (Maaløe 1996:292). I overensstemmelse med dette er den analytiske generaliserbarhed i projektet baseret på en sammenkobling af teori og empiri, der gør det muligt at identificere generelle mønstre. Et mål for videnskabelighed er, hvorvidt undersøgelsen har reliabilitet. Dette defineres som, hvorvidt undersøgelsen kan gendrives af andre forskere på et andet tidspunkt. I henhold til foretagelse af kvalitative undersøgelser er dette ofte et problem. I forhold til denne undersøgelse er det ikke muligt, for andre forskere at gendrive denne undersøgelse, idet interview af andre otte informanter sandsynligvis ville give en anden konklusion (de Vaus 2007: 29).

6.1 Biografisk metode

Jeg har været inspireret af den biografisk metodiske tilgang, grundet dens fokus på livshistorie fortælling, fordi det giver mulighed for indblik i informanternes sociale konstruktion af deres biografi. Den biografiske metode er funderet i den hermeneutiske og

den fænomenologiske videnskabsteoretiske traditioner og netop kombination er vigtig for den nye viden kan verificeres i et videnskabsteoretisk aspekt.

Biografien kan forstås som en foranderlig proces, der gælder for individets liv, og den biografiske metode giver netop mulighed for at undersøge bestemte perioder i individets liv (Fisher-Rosenthal 2000:115). Det biografiske narrative interviews er livsfortællinger, som kan deles i "det fortalte liv" og "det levede liv". Gennem interviewet kan forskeren få indblik i informanternes fortalte liv, og dog ikke hele det levede liv. Informanterne kan i deres fortælling vælge hvilke hændelser, der indgår i beretningen. De udvælger altså hændelser, som indgår i beretningen for at fremføre et bestemt billede af sig selv, og derfor må man skelne mellem det fortalte og det levede liv (May 2001:58-59). Af informanternes livsfortælling kan forskeren få indsigt i deres fortid, nutid og muligvis også i fremtiden.

Det narrative biografiske interview adskiller sig fra den kvantitative og kvalitative undersøgelse, hvor informanterne skal komme med en fortælling og ikke besvare spørgsmål. Et livshistorisk interview er en fortælling, der strækker sig for fortællerens tidligste erindringer eller fra begivenheder, som vedkommende ikke husker selv, men har fået fortalt, og op til nutiden til selve fortællingstidspunktet (Horsdal, 1999; 105).

I analysen anvendes både en narrativ- og en kognitiv tilgang. I den narrative tilgang vægtes tempoet og tætheden, vendepunkter samt regressive og progressive perioder i beskrivelserne, hvilket fremmer en forståelse for, hvad fortællerne finder vigtigt at italesætte. Livsfortællinger indeholder typisk regressive og progressive perioder forårsaget af vendepunkter og krise. En regressive episode kan kendetegnes ved en negativ hændelse, hvor fortælleren konfronteres med modgang, hvorimod progressiv episode kendetegner en positiv hændelse (Antoft og Thomsen 2005:167).

I den kognitive tilgang benyttes begrebet "træktvang" ved en identifikation af, hvorvidt fortælleren forholder sig til relevansen samt fortællerens behov for bevidste eller spontane sidefortællinger. Tvangen til at lukke en form, tvangen til at fastlægge en relevans og til at fortætte fortællingen, tvangen til at gå i detaljer (Schütze 1982; Kontos 2001:37- 38).

I henhold til tvangen til at fastlægge en relevans, hvor fortælleren må indskrænke sig til det centrale, er det min oplevelse, at informanterne primært har fokuseret på, hvordan de trives og de konflikter og udfordringer de møder i det tamilske miljø. Dette kan hænge sammen med at etniske baggrund, hvor informanterne automatisk går ud fra, at det er

det, jeg interesserer mig for. I fortællinger beskrives meget kort hvorledes de færdes, en mere positiv beskrivelse af dansk kultur samt ingen adskillelse på dansker som dem om tamiler som os. Såfremt en etnisk dansk forsker havde foretaget denne undersøgelse, ville vægten muligvis have været på det danske kultur, og hvorledes de trives i blandt etniske danskere.

Endvidere var der stor forskel på informanternes fortællinger. Nogle af informanterne gav af en mere detaljeret beskrivelse til vendepunkter, og hvorledes de har håndteret dem, mens andre ikke fortalte detaljeret om deres livshistorie. Nogle informanter var bedre til at fortælle uopfordret end andre. Det var flere informanter, der skulle se mig an, før de ville åbne op, og derfor var deres begyndende fortællinger præget af korte fakta, og livshistorien var fortalt i løbet af kort tid. Umiddelbart indvilligede informanterne i, at det var dem, der skulle fortælle, men flere indvilligede tilsyneladende ikke i at fortælle dybdegående omkring deres tanker og følelser, men de kom i stedet med meget generelle og overfladiske svar.

I den biografisk metode er der flere centrale biografiske begreber. En normalbiografi refererer til et normalt biografisk forløb, hvor der for individet er et relativt stabilt og forudsigeligt livsmønster. Begrebet biografisk hændelse er de hændelser, der netop kan være mere eller mindre forudsigelige og betydningsfulde for individets livsplanlægning og biografiske projekter (Antoft og Thomsen; 2005:160).

Turning points eller vendepunkter er biografiske hændelser, der netop er af stor betydning. Her er det nødvendigt for individet at revidere sin livsplanlægning gennem biografisk arbejde, hvor individet er nødt til at omdefinere sit biografiske projekt, for at det kan give mening i forhold til, hvordan individet ser sig selv. Individets selvidentitet bearbejdes, og derved opretholdes den biografiske fortælling. Et vendepunkt kan også defineres som et brud på normalbiograifen (Antoft og Thomsen; 2005:160 - 162).

Informanterne oplever brud i deres normalbiografi allerede som børn i forbindelse med flytningen til Danmark. Hvorledes de unge kvinder håndterer dette brud og vendepunkterne har afgørende betydning for, hvorledes de kommer til at klare sig i Danmark. I takt med de bliver teenagere og ældre skal de foretage biografisk livsplanlægning med hensyn til fremtiden. Trods bruddet grundet migration, er det vigtigt, at informanterne prøver at skabe en normalbiografi, idet det er vigtigt for individet, at livet ses som meningsgivende. De unge skal løbende revidere, og gennem livsplanlægning skabe nye biografiske projekter, og dette kan især være problematisk for de unge kvinder.

Skal de hver især revidere deres biografiske projekter i henhold til familiens ønsker, det danske samfund eller hensynet til sig selv. De biografiske projekter iværksættes kontinuerligt af individet i forhold til livsplanlægningen. Sker der hændelser i individets biografi, der forstyrrer livsplanlægningen, skal det biografiske projekt omtænkes, og individets identitet genskabes, hvilket sker ved biografisk arbejde.

Det biografisk inspirerede interview giver mulighed for, at jeg kan fokusere på de hændelser, som informanterne fremhæver i deres livshistorie. De fortællinger, hvori informanterne fortæller om deres eget livsforløb, er ofte bygget op om skelsættende vendepunkter (Danielsen 2001:25). Gennem identificerede vendepunkter i informanternes fortællinger, kan man identificere de processer og forhold, med betydning for, hvordan de unge tamilske kvinder klarer sig i Danmark, og hvorledes de forholder sig til partnervalg og deres kønsroller.

6.2 Interviewguiden

I forbindelse med udarbejdelse af interviewguiden har jeg ladet mig inspirere af den teoretiske litteratur og tidligere forskning om emnet. Disse inspirationer muliggør, at jeg kan lægge den fornødne afstand til informanterne og sætte mine egne værdier og forståelser i parentes, sådan at jeg kan stille mig åben overfor informanternes fortællinger og værdier.

Jeg har ligeledes valgt at udarbejde en tidslinje, som jeg kan præsentere for informanterne. Formålet med tidslinjen er at gøre det overskueligt for informanterne samt at sammenligne interviews. Efter det andet interview fravalgte jeg at præsentere tidslinjen, da informanterne blev optaget af at følge den kronologiske tidslinje, som fremgik af tidslinjen.

Interviewguiden er udformet semistruktureret, idet det giver mulighed for, at informanterne kan fortælle deres livshistorie i den kronologiske rækkefølge af hændelser, der falder dem naturligt. En struktureret interviewguid ville ødelægge de naturlige flow i samtalen.

Jeg har desuden valgt at inddrage spørgsmålet om hudfarvens, medgiftens og kastens betydning i interviewguiden. Udgangspunktet var, at såfremt informanterne ikke selv kom ind på disse emner under fortællingen, ville jeg ind på disse emner. Næsten ingen af informanter kom selv ind på emnerne medgift og hudfarvens betydning, og derfor valgte jeg at spørge ind til disse i slutning af interviewet. Jeg har valgt disse emner, fordi det har

betydning i forhold til indgåelse af ægteskab blandt tamiler. Disse emner er ikke inspireret af teori eller den tidligere forskning, men er inspireret af mit kendskab til tamilernes ægteskabspraksis.

6.3 Valg af informanter

I forbindelse med rekruttering af informanter har jeg i første omgang skrevet til de forskellige tamilske hjemmesider, der henvender sig til tamilere. Endvidere har jeg også skrevet på min Facebook væg, således at dem jeg kender har mulighed for at sende videre til deres venner og bekendte. Jeg fik mange henvendelser på Facebook, både fra unge mænd og kvinder. Unge tamilske mænd skrev, at de synes, at emnet var spændende og relevant og udviste interesse for mit projekt. Jeg blev kontaktet af 15 tamilske unge kvinder mellem 20-23 år, der læste på Syddansk Universitet og Københavns Universitet. Jeg undrede mig over årsagen til, hvorfor ingen fra universiteterne i Jylland, eksempelvis Aalborg og Aarhus Universitet, havde henvendt sig. Dette kan skyldes, at jeg bor i Aarhus og læser på Aalborg Universitet, og derfor kender de fleste unge kvinder mig, hvilket kan være en medvirkende faktor til deres manglende henvendelse.

Da jeg ønskede variation i forhold til alder, uddannelse og civiltilstand valgte jeg at bruge mit sociale netværk til at skabe interesse for undersøgelsen, og derved kom jeg også i kontakt med informanter. Endvidere har jeg også rekrutteret informanter ved tempel og en til et tamilsk bryllup.

Grunden til at jeg har valgt at rekruttere informanterne på forskellige måder skyldes, at jeg ikke kun ønskede at interviewe unge kvinder, der er i gang med en videregående uddannelse. Jeg vil også gerne i kontakt med de kvinder, der er gift samt kvinder, som ikke nødvendigvis har en uddannelse. Ved rekrutteringen gennem de sociale medier er der stor risiko for kun at komme i kontakt med de unge kvinder, som er mere åbne og har mod på at fortælle åbent om deres liv.

Jeg har valgt tre informanter, som har henvendt sig til mig via Facebook, og tre som har taget telefonisk kontakt til mig, fordi de havde hørt om undersøgelse gennem mine venner, og en, som jeg fik kontakt med i templet samt den sidste, som jeg stiftede bekendskab med til en bryllupsfest.

Kendetegnet for de fleste informanter er, at de er i gang med en videregående uddannelse og de fleste af dem er flyttet hjemmefra, grundet uddannelse. Jeg kan dermed ikke udelukke, såfremt jeg havde været i kontakt med unge kvinder, som fortsat er

hjemmeboende, som ikke har haft mulighed for at flytte hjemmefra eller kvinder der ikke er i gang med en uddannelse, ville resultaterne og fortællingerne ville have været meget anderledes.

6.4 Interviewsituation og etiske overvejelser

Fire interviews er foregået hos informanterne, mens de andre fire interviews er foregået hjemme hos mig. De fire interviews blev lavet hjemme hos mig, fordi informanterne ønskede at have fred og tryghed til at snakke åbent under interviewet, hvilket der ikke var mulighed for hjemme hos dem selv.

Jeg har brugt diktafon, da jeg gerne ville fokusere på informantens fortælling uden undervejs at skrive alt, hvad informanten fortalte. Valget af diktafon gav mig mulighed for, at jeg kunne være aktiv lyttende, og jeg skrev kun, når der var noget, jeg gerne ville spørge ind til senere. Ulempen ved anvendelsen af diktafon kan være, at nogle af informanterne ville opleve det som stressende, og de evt. ville blive nervøse. Det har ikke været min oplevelse, at informanterne var påvirket af diktafonen, således at de blev nervøse.

Jeg fortalte kort informanterne om undersøgelsen før påbegyndelsen af interviewet, og da jeg har valgt en biografisk metode, fremhævede jeg, at jeg ikke ville stille spørgsmål under interviewet, idet jeg er interesseret i deres fortælling og ikke ønskede at afbryde det ved at stille spørgsmål under interviewet. Grunden til, at jeg har valgt at tydeliggøre dette skyldes, at i biografisk interview, er det fortælleren der får mulighed for at fortælle om emnet efter sit ønske uden forskeren skal være styrende.

Jeg foretog tre pilot interviews, inden jeg påbegyndte at interviewe informanterne. Disse tre interviews har været lærerige. En vigtig læring var, informanterne ventede på, at jeg ville stille flere spørgsmål, og de blev overrasket over, at de blot skulle tale løs. Dette gjorde, at jeg var ekstra opmærksom på, at informanterne skulle have forstået, at jeg som forsker ikke styrer interviewet, da det er deres fortælling, jeg er interesseret i.

Selvom jeg havde gjort informanterne opmærksomme på dette, var det tydeligt i næsten alle interviews, at informanterne mærkede en usikkerhed i forhold til, hvor meget og hvor lidt de skulle fortælle. En af informanterne spurgte efter interviewet om jeg kunne bruge det, hun havde fortalt, fordi hun følte, at hun talte og talte. Jeg fortalte hende, at meningen med interviewet er, at hun skal fortælle uden min indblanding.

Jeg har i de to første interviews anvendt tidslinjen for at give informanterne noget håndgribeligt, således de kan lade sig inspirere i deres fortælling. Formålet var at skabe

overblik. Tidslinjen fik dog ikke den funktion, jeg havde håbet på, idet informanterne var styret af tidslinjen og fulgte tidslinjen i deres fortælling. Formålet var, at de skulle lade sig inspirere af den, ikke være styret af den. Derfor fravalgte jeg at anvende tidslinjen i de sidste seks interviews. Spørgsmål i interviewguiden er ikke blev fulgt kronologisk, da informanterne fortalte i forskellig rækkefølge. Spørgsmål omkring hudfarvens og medgiftens betydning spurgte jeg ind til i slutning af interviewet. Ingen af informanterne kom selv ind på de to emner, hvilket undrede mig, da disse to emner er kønsrelateret. Medgift skal kvindens familie give i forbindelse med ægteskabet, og i henhold til hudfarve, er der større fokus på kvindens hudfarve, hvorvidt kvinden har en lys hudfarve end mandens i forbindelse med søgen efter en potentiel ægtefælle.

En af de ting, som jeg fandt vanskeligt under interviewet, var, at jeg ikke skulle afbryde eller blande mig, når informanterne fortalte noget, jeg synes var meget interessant, men vente til senere med uddybende spørgsmål for ikke at afbryde informanternes fortælling. Det er vigtigt, at fortælleren får mulighed for at selv at skabe konfiguration i sin fortælling. Såfremt forskeren bryder ind med spørgsmål, kan det let komme til at styre selektion og sammenhæng af episoder (Horsdal 1999 108).

Der var forskelle på informanter - nogle fortalte løs, hvor de talte 15-20 minutter uden jeg skulle stille spørgsmål, mens nogle havde brug for, at jeg stillede nogle uddybende spørgsmål. Der var også variation på længden af interviews de korteste varede 40 minutter, mens det længste varede 1 time og 30 minutter.

For at skabe den optimale interviewsituation er det vigtigt, at informanterne skal opleve tryghed og have tillid til forskeren, således de kan åbne sig op under interviewet. Der har været flere refleksioner omkring min rolle under interviewet. Et af dem var blandt andet, at jeg skulle være opmærksom på mit kropssprog, således jeg ikke tilkendegav min holdning, når informanterne fortalte om deres frustration omkring social kontrol i det tamilske miljø. Det vigtigste var, at jeg som forsker skal anerkende deres fortælling, idet informanterne giver deres tillid, fortrolighed og åbenhed i deres fortælling. Jeg viser respekt ved at vise, at jeg lytter.

Endvidere er jeg opmærksom på min rollen som forsker, og at jeg ikke skal være ven eller terapeut. Jeg må indrømme, at jeg under to af interviews, havde lyst til at korrigere og sige "at de kan ændre visse ting i deres liv, selvom de oplever at de er fastlåst". Ligeledes var jeg opmærksom på, at tingene ikke skulle blive indforstået. Nogle af informanterne sagde under interviewet "ja du ved jo, hvad jeg mener". De fleste af informanterne havde en

forventning om, at jeg vidste, hvad der menes med at være en god tamilsk pige. Jeg var nødt til at spørge ind til, hvad de mente, når de brugte udtrykket "en god tamilsk pige", og hvordan de ville beskrive en god tamilsk pige. Dette er et eksempel på, hvorledes jeg har prøvet at undgå fortællingerne bliver indforstået mellem informanterne og jeg.

Flere af de informanterne identificerede sig med mig, og det kunne heller ikke undgås. De ugifte informanter havde en oplevelse af, at jeg nok forstod dem, især i forhold til, hvor hårdt det kan være at være over 25 år og ugift. Ifølge Bourdieu kan der altid være fare for, at man som forsker kommer til at tillægge folk rationalitet eller motiver, der egentlig er ens egne.

Det kan ikke helt undgås, at forskerens tilstedeværelse, forforståelser, kropssprog med videre i interviewsituation påvirker informanternes fortælling. Interviewsituationen bliver en social konstrueret, hvor forskeren er medkonstruerende for fortællingen.

Der var fortællelser omkring visse emner og begivenheder i informanternes liv. Jeg kunne mærke på flere informanterne, at der var visse begivenheder og hændelser, de undgik at snakke om. Jeg udviste en empatisk indstilling til informanterne og respekterede deres valg om at fortælle disse.

Der var dog flere etiske dilemmaer under interviewene - eksempelvis valgte en af informanterne ikke at komme ind på nogle af de hændelser der skete i hendes liv mellem 21-26 år. Jeg kunne have valgt at spørge ind til det, men jeg fravalgte det, idet jeg kunne mærke på hende, at hun ikke ønskede at tale om det. Jeg overvejede at spørge ind til det, idet jeg havde fokus på vendepunkter i informanternes liv. Jeg må erkende, at der var flere vendepunkter, jeg ikke fik stillet uddybende spørgsmål til. For det første kunne jeg mærke på informanterne, at de ikke ønskede at fortælle mig, dog ikke fordi de ville skjule det, for de var sikker på, at jeg havde hørt om disse vendepunkter. Jeg har hørt om de ting, de undgik at snakke om, og jeg kunne ikke få mig selv til at spørge yderligere ind til dem. Jeg ønskede heller ikke at udstille dem, og hvis jeg havde spurgt ind til dem, var jeg nødsaget til at stemple dette specielle som fortroligt. Jeg ønsker ikke at udstille informanterne, og jeg ønsker bestemt heller ikke, at der skal komme negative konsekvenser for dem ved at have deltaget i undersøgelsen. Jeg har valgt at anonymisere informanternes navn og alder for at undgå, at nogen kan komme til at afsløre deres identitet. Jeg har undladt at citere, når informanterne har udtalt sig om private forhold, som kan være med til at afsløre deres identitet. Informanterne er blevet oplyst, at de har ret til at afbryde interviewet, hvis de fortryder deltagelsen. Det etiske princip om tilgodesende betyder, at risikoen for at skade

en interviewperson skal være så minimal som muligt (Kvale 1997:121). Der bør være større fordel for informanterne ved at deltage end ulemper. Fordel er, at de er med til at skabe viden om tamilere i Danmark samt de gennem fortælling får mulighed for at reflektere over deres liv og evt. opnå en bedre selverkendelse. Ulempen kan være selvudlevering og risikoen ved at ens identitet bliver afsløret. Jeg har gennem anonymisering forsøgt at minimere risikoen for, at deres identitet kunne blive afsløret.

De fleste af informanterne talte også på tamil under interviewet. Grunden til de muligvis valgte at tale tamil kan skyldes, at de bedre kunne forklare tingene på tamil. Det kan også være, at det føltes mere naturligt, fordi de vidste, at jeg også kunne forstå tamil.

I afslutning af interviewet var jeg meget opmærksom på at afslutte det på en behagelig måde, da interviewene har været følelsesladede for informanterne. To af informanterne blev meget kede af det under interviewet og begyndte at græde. Jeg gav dem god tid uden at afbryde, og de talte videre. Nogle af informanterne fortalte efter have afsluttet interviewet, at de var blevet overrasket over de ting, de havde fortalt, og deres reaktioner under interviewet. Jeg må indrømme, at nogle interviewene havde påvirket mig meget på en sådan måde, at jeg oplevede en stor træthed efter interviewet.

6.5 Min rolle som forsker

I dette afsnit vil jeg gøre rede for, hvorledes min egen tamilsk-etniske baggrund har haft betydning for specialet.

Jeg vil gerne generere viden om de tamilske kvinder i Danmark, dog ikke på bekostning af, at informanterne bliver dårlig tilpas eller gøre dem ked af det under interviewene. Min etiske grænse blev udfordret flere gange under interviewene. Jeg havde stor respekt for, at informanterne har indvilliget i at deltage i undersøgelsen, og derfor er det også min opgave, at de ikke skal udlevere sig selv og senere fortryde det eller have det dårligt med det.

Informanternes fortælling om flere af emnerne har en privat karakter, og det kan betyde at ikke alle informanterne har været helt ærlige og åbne, og dette kan skyldes min etnisk baggrund. Der er ikke mange tamiler i Danmark, og de fleste kender hinanden. Næsten alle informanterne gav udtryk for, at de ved hvem jeg er, og de har hørt om mig. Dette kan være en medvirkende faktor til, at de undlod at fortælle om visse ting i deres liv. Eksempelvis gav nogle af informanterne udtryk for, at de ikke vidste, hvilken kaste de tilhørte. Dette undrede mig meget, da jeg ved, at de fleste ved hvilken kaste, de tilhører.

Mit kendskab til informanterne spillede en rolle i forhold til at stille visse uddybende spørgsmål til informanterne. Eksempelvis havde jeg svært ved at stille spørgsmål vedrørende kaste, og ligeledes havde jeg svært ved at stille spørgsmål vedrørende emner, som jeg kunne mærke på informanterne, at de ikke havde lyst til at tale om.

Jeg har reflekteret over min egen sociale position og nuværende livsbane, fordi disse faktorer kan have en medindflydelse på specialet. I Bourdieu' forstand kan man tale om vigtigheden af objektivering – min position og habitus præger min tilgang til specialet (Prieur 2002:117). Jeg er en tamiler, kvinde, og jeg har haft nemmere ved at identificere mig med de problematikker, kvinderne har mødt. Jeg har bibeholdt en kritisk afstand i analysearbejdet ved at reflektere over hvilke forforståelser dette kunne medføre. I forlængelse af min sociale baggrund og civilstatus som ugift kvinde.

Jeg har været bevidst om, at man som forsker kan have en tendens til at henfalde til forskellige roller i forbindelse med interviewet, og jeg har derfor været opmærksom på, at jeg skal forholde mig upartisk under interviewet. Således jeg skal eksempelvis ikke tage rollen som ven, og ligeledes har jeg også været opmærksom på, at min kaste heller ikke skal spille en rolle.

Det har været vigtigt for mig at tydeliggøre min rolle som forsker samt at opretholde en professionel distance før, under og efter interviewet. Grunden til tydeliggørelsen af min forskerrolle skyldes, at jeg oplevede, at nogle af informanterne var interesseret at vide noget om mit liv. Eksempelvis spurgte en af informanterne, hvordan det kan være jeg endnu ikke er gift, og der var en anden, der spurgte, hvordan det kan være, at min lillesøster er gift før mig. Under andre omstændigheder ville jeg ingen problemer have med at besvare disse spørgsmål, men i forbindelse med interviewet, er det informanternes livshistorie, jeg er interesseret i som forsker, og det forklarede jeg informanterne. Dette blev imødekommet med forståelse.

Fordele ved min forskerrolle er blandt andet, at jeg kender de kulturelle koder og sproget. At informanterne talte tamil under interviewet gav flow og var en naturlig del af samtalen. En af styrkerne er også den baggrundsviden og indsigt, som jeg har, som måske ikke vil være tilgængelig for forskere med en ikke-tamilske baggrund. Risikoen for kulturelle misforståelser er lav, grundet mit eget kendskab til den tamilske kultur. Svagheden kan være, at nogle af informanterne kunne tilbageholde information, grundet min tamilske baggrund, idet de kunne frygte sladder og den sociale kontrol.

Jeg har været bevidst om vigtigheden af at tage afstand fra personerne og agere som forsker for at kunne frembringe et validt resultat baseret på empiri samt teori og ikke på personlige erfaringer.

6.6 Transskribering

Jeg har transskriberet mere eller mindre ordret, også gentagelser og formuleringer, der ikke gav mening. Jeg har også oversat, når informanterne har sagt noget på tamilsk til dansk. Jeg har ikke udskrevet interviewet på grammatisk korrekt dansk, men når jeg har citeret informanterne i specialet, har jeg ved enkelte tilfælde omskrevet udsagn, således det kunne forstås, dog uden at indholdet mister dets betydning. Jeg har ikke medtaget pauser med mindre, der har været tale om længere pauser.

7 Teori

I dette afsnit gennemgår jeg meget kort de begreber jeg har været inspireret af i forhold til dette speciale. Nogle af begreberne vil blive inddraget i analysen. Jeg har valgt teoretikerne Erving Goffman, Anthony Giddens og Pierre Bourdieu. Der anvendes også andre teoretikere, såsom Axel Honneth og Georg Herbert Mead, men der redegøres ikke for disse i teoriafsnittet, kun i analysen.

Migration ses ofte som en konsekvens af globaliseringen, da denne har åbnet for en fysisk og kommunikationsmæssig mobilitet til og fra alle dele af verden (Giddens 1989:270). De første indvandrergupper kom til Danmark i 70'erne, og siden er der kommet indvandrere og flygtninge fra flere forskellige lande. Mange af de immigrerede grupper kommer fra ikke-vestlige lande, hvor traditionelle og kollektive værdier er dominerende. Disse etniske minoriteter bliver oftest beskrevet som grupper, der står kontrast til den vestlige kultur, som bliver kategoriseret som moderne, hvor individualistiske livssyn dominerer (Larsen 2004:19).

7.1 Anthony Giddens

Giddens belyser vigtige aspekter af det senmoderne samfund. Han fremhæver, at individualisme er et fundamentalt element i det senmoderne samfund. Giddens definerer refleksivitet som den regelmæssige brug af viden, institutioner og individer til stadighed indsamler og anvender til organisation og forandring i samfund. Ifølge Giddens kan vi på grund af den øgede refleksivitet ikke udelukkende handle på baggrund af traditioner som tidligere. Eksempelvis blev ægteskab tidligere indgået grundet traditioner, men når

individer i det nuværende samfund vælger at blive gift, skyldes det den refleksive proces. I henhold til Giddens består selvets refleksive projekt i at opretholde sammenhængende, men konstant reviderede biografiske fortællinger i en kontekst af mangfoldige valgmuligheder (Giddens 1991: 14).

I det nuværende samfund bygger ægteskab i højere grad på romantiske idealer end der udgør en praktisk foranstaltning. Giddens anvender begrebet "det rene forhold" for at beskrive den moderne kærlighedsrelation. Det rene forhold er refleksivt og består udelukkende af de to individer uafhængig af deres social baggrund. Forholdet/ægteskabet er en relation mellem to individer, som indgår i forholdet for deres egen skyld, og som kun fortsætter, så længe begge parter anser det for tilstrækkeligt tilfredsstillende. Det vil sige, at ægteskabet i Giddens optik er forankret i kærlighed og i følelsesmæssige bånd, hvor individerne kan opbygge selvets refleksive projekt. Giddens skriver om det rene forhold: "Det rene forhold er tveægget ligesom mange andre aspekter af højmoderniteten. Det giver mulighed for at udvikle en tillid baseret på frivillig forpligtelse og intensiveret intimitet" (Giddens 1998:217).

Forholdet bygges på en indre frivillig forpligtelse og tillid, og hvis tillid ikke gør sig gældende, er der ikke grundlag for det rene forhold, hvor dette opløses i det moderne samfund.

Giddens mener ikke, at slægtsbånd og faste normer (begrænsede muligheder) er med til at definere individets selvidentitet i det senmoderne samfund,. Det rene forhold ses som værende et element af det moderne liv i modsætning til det traditionelle. Hvorvidt det rene forhold udspiller sig i spændingsfeltet mellem traditionalitet og modernitet i forhold til de tamilske kvinder, er interessant.

Giddens fokuserer på de muligheder, individet har i det moderne samfund, og hvorledes individet bliver friset til at skabe sit liv på baggrund af de livschancer og livsmuligheder, individet har. Giddens forudsætter, at vi kan vælge vores partner meget individualistisk, og empiriske data støtter også en vis opblødning af klasserelaterede partnervalg. Pierre Bourdieu mener derimod, at klasse og habitus vil være styrende for vores valg af partner. Det nedenstående afsnit omhandler Pierre Bourdieu, idet jeg har mulighed for at forklare nogle af informanternes erfaringer og holdninger i forhold til valg af partner gennem hans teori.

7.2 Pierre Bourdieu

Pierre Bourdieus teori lægger op til, at individer kan være begrænset af de strukturelle og de objektive rammer, der afspejles i samfundet og hos individet, men i kraft af, at der er dynamik og magtkampe mellem de forskellige grupper i samfundet, har individerne mulighed for at skabe større udfoldelsesgrad.

Ifølge Bourdieu kan den enkeltes holdning og valg ikke adskilles fra individets sociale baggrund og sociale position. Dermed argumenterer Bourdieu for, at individet ikke altid tager bevidste valg om sit liv, men er strukturelt påvirket. Bourdieu anvender begrebet "habitus" for at beskrive, hvordan mennesket opfatter, bedømmer og handler i verden. Habitus begrebet bruger han til at sammenkoble de to begreber; felt og kapital. Habitus står som leddet mellem individet og strukturen. Habitus er et sæt værdier eller et handlingsmønster, hvori strukturen afspejles i individet, og dennes betingelser er, at den begrænser menneskets udfoldelsesgrad og sandsynlighed for muligheder (Bourdieu 2007: 103). De erfaringer, der skaber habitus er afhængige af de normer og regler, der findes i den gruppe, individet fødes ind i. Individets praksisser bliver struktureret af habitus og de normer, der er indlejret i dette, samtidig er den videre udvikling af habitus betinget af individets praksis. Dermed er habitus både normstyrende og normskabende (Bourdieu 2007:92).

De unge tamilske kvinder tilegner sig bestemte normer og adfærd gennem den sociale praktiske sans, som inkorporeres i hverdagen gennem habitus og doxa. Doxa frembringer en social praksis for adfærd, en common sense fremstilling af adfærd, som er ureflekteret og ubevidst. De unge kvinders habitus er konstrueret gennem opdragelsen, tilknytning til familien og historisk praksis, dette vil have betydning for deres valg af partner, og hvorledes de praktiserer og italesætter kønsroller.

Bourdieu opererer med forskellige kapitalbegreber: kulturel kapital, økonomisk kapital og social kapital og symbolsk kapital. Kapital kan forstås som en aktørs ressourcer og kompetencer, som giver en relativ mulighed for at udøve magt og indflydelse på feltet. Kulturel kapital repræsenterer individets evne til at forstå den kulturelle kapital. Økonomisk kapital repræsenterer den materielle kapital, som individet besidder. Social kapital refererer til de netværksressourcer, et individ kan have med andre individer og institutioner. Symbolsk kapital er en slags overordnet kapitalform (ry, anerkendelse og prestige) (Bourdieu 1998:16).

Den kulturelle og den symbolske kapital spiller afgørende rolle for herboende tamiler. Eksempelvis har den kulturelle kapital, i form af uddannelse kapital, stor betydning både for forældregeneration og for de unge. De ønsker, at deres børn får sig en uddannelse - helst en akademisk uddannelse. Symbolsk kapital spiller en central rolle, idet det er forbundet ære og status ved at tilhøre en højkaste.

Habitus er en internalisering af eksterne strukturer i individet. Det opererer altså indefra individet. En af de internaliserede strukturer er den symbolske vold. For Bourdieu har den symbolske vold den væsentligste samfundsmæssige magtudøvelses karakter. Den er en ikke- fysisk vold, der udøves med stiltiende accept af både den dominerende og den dominerede, idet begge parter er ubevidste om dominansforholdet. Bourdieu veksler mellem at tale om symbolsk vold, magt eller dominans, men der er ikke andet end en lille gradsforskel mellem disse begreber.

Gennem besiddelse af symbolsk kapital kan der udøves symbolsk vold, magt eller dominans (Prieur, 2006; 59). Et eksempel på den symbolske magt kan være, at højkaste fremstår som overlegen i modsætning til lavkaste, som kan fremstå som underdanig. Ifølge Bourdieu er det et udtryk for den dominerende dyder, at de får mulighed for at definere sig selv som magtfulde (Bourdieu, 1980/2007: 115- 120).

7.3 Erving Goffman

Goffman interesserer sig blandt andet for samhandlinger i det sociale møde, hvor mennesker samarbejder med hinanden for at opretholde et fælles opmærksomhedsfokus. Hans centrale analyseenhed i *The Presentation of self in Everyday Life* er det "sociale møde" (Jacobsen; Kristiansen 2005:197-200).

Goffman anvender en teater metafor for at analysere interaktion mellem mennesker. Mennesket spiller roller i mødet med andre mennesker og kan ligeledes påtage sig forskellige roller og karakterer afhængig af kontakten. I henhold til Goffman spiller mennesker roller i det sociale rum, og de forsøger at opnå andres godkendelse af den rolle, de spiller (Bo 2008:201).

Goffman anvender begreberne "Frontstage" og "Backstage" i analyse af de roller, individer påtager sig. Frontstage er det forum, hvor man er blandt andre mennesker, hvor individet optræder i sine roller og justerer rollerne i henhold til gældende normer. Backstage er bag scenen, hvor individet kan trække sig tilbage og lade op og samtidig evaluere sin egen optræden i frontage (Goffman 1959: 155).

I Goffmans optik vil scenen ændre sig radikalt for de unge kvinder afhængigt af om de færdes blandt dansker eller tamiler. Eksempelvis giver informanterne udtryk for, at de føler sig frie blandt danskere, og de er mere opmærksomme på, hvordan de gebærder sig blandt tamiler. Det lægger op til, at kvinderne er i frontstage, når de er blandt tamiler og er mere i backstage, når det er blandt danskere. Dog kan der argumenteres for, at de stadig er i frontstage også, når de er blandt danskere, men at kvinder anvender forskellige strategier, som de oplever som mere afslappende end de er blandt tamiler.

Goffman fremhæver, at menneskets handlinger og samtaler med hinanden er underlagt en orden, hvilket gør, at interaktionen forløber forholdsvis gnidningsfrit og uden de store komplikationer det meste af tiden (Bo 2008:94). I det sociale møde prøver mennesket at udtrykke og fastholde en "definition af situationen". Med vore handlinger og gestus fremsætter vi forslag til, hvordan situationen skal defineres, og hvordan andre skal opfatte og behandle os. Goffman kalder det for indtrykstyring. Når mennesket mere eller mindre forsøger at skjule miskrediterende information om sig selv, kalder Goffman det for "passing". Når individet har lært at benytte sig af passing, kan denne udøve informationskontrol overfor andre mennesker i interaktionsmødet. For at benytte passing må individet først og fremmest tilegne sig "de normales" synspunkter, derefter individet erkende, at denne ikke lever op til de forventninger, der er til denne, og dermed ikke kan opfylde de betingelser, der er for at være "normal" (Goffman; 1975: 106). Passing er det, individet gør, når individet forsøger at skjule sin faktiske sociale identitet. Passing kan også være den situation, hvor et individ overfor nogle ikke forsøger at skjule sin faktiske identitet, men overfor andre gør det.

Goffmans begreber "indtrykstryking" og "passing" er ligeledes relevante for at beskrive de strategier, kvinderne anvender i et socialt møde. Kvinderne fokuserer i deres fortælling på de strategier, de anvender i mødet med andre tamiler. Hvilke strategier de anvender afhænger af konteksten; blandt danskere ville det ikke have nogle negative konsekvenser at fortælle, at de har kæreste eller at de ikke er jomfruer. Det er dog ikke muligt for alle informanterne at være åbne i det tamilske miljø, og derfor anvender de forskellige strategier for at undgå at skabe unødvendig fokus; de lader som de ikke har kæreste eller at de stadig er jomfruer. Disse strategier anvendes for "ikke at tabe ansigt" eller undgå en stempling som en dårlig/billig tamilske pige.

Individet undgår at skabe konflikt og ønsker at skabe konsensus. Det betyder ikke, der hersker fuldkommen konsensus mellem individerne, men at der råder en *modus vivendi*,

hvor individerne yder deres bidrag til en fælles definition af situation (Jacobsen; Kristiansen, 2005; 199).

8 Eksisterende forskning

Jeg vil afsnit kort opsummere forskellige relevante forskningsresultater omkring pardannelser og kønsroller blandt de etniske minoriteter i Danmark. Nogle af de resultater vil ligeledes blive fremhævet og diskuteret i analysen. Emner som fremgår af nedenstående er nye konstruktioner af kønsroller, pardannelse, arrangeret ægteskab, social kontrol, frihed og selvbestemmelse og nye former for identitet. Endvidere vil flere artikler og bøger af Yvonne Mørck, Annick Prieur og Flemming Røgilds inddrages i analysen.

“Pardannelse blandt etniske minoriteter i Danmark” (2004) er en landsdækkende undersøgelse udarbejdet af SFI. I spørgeskemaundersøgelsen deltog 628 personer med oprindelse i Libanon, Eksjugoslavien, Tyrkiet, Pakistan og Somalia, og alle var unge mellem 17 og 27 år. I den kvalitative delundersøgelse blev de interviewet 62 personer, både unge, forældre samt såkaldte ressourcepersoner, som arbejder med etniske minoriteter.

Undersøgelsen viser, at de etniske minoritetsunge lever et liv, som på mange områder ligner det liv, som danske unge lever. Mange går til fester eller har en kæreste. Unge kvinders mulighed for at deltage fester og have kærester er begrænset i forhold til unge mænd. Kvinderne er begrænset af kulturelle forventninger til, hvad der er korrekt opførsel for en kvinde, og at fx deltagelse i visse “seksualiserede” sfærer kan have betydning for hendes muligheder på ægteskabsmarkedet.

Nogle af informanterne har hemmelig kæreste, som deres forældre ikke ved noget om. De anvender det hemmelige kæresteri strategisk, som en måde at lære hinanden at kende på, inden man henvender sig til forældrene og indleder ægteskabsforhandlinger inden for en traditionel ramme.

I nogle af de interviewedes familie er arrangeret ægteskab fortsat praksis. Det arrangerede ægteskab er et forhandlet ægteskab, hvor visse konventioner og ritualer overholdes, men hvor unge og forældre har ret til indsigelse. Arrangerede ægteskaber kan bygge på hensyntagen til fx etnicitet og slægtskabssystemer (som fx den pakistanske zaat), men også forelskelse.

Halvdelen af de unge, som deltog i undersøgelsen, mener, at fælles livsværdier og fælles religion i særlig grader vigtige, hvis et parforhold skal lykkes. Betydningen af fælles religion er særligt vigtigt for kvinderne. Dette kan blandt andet hænge sammen med den rolle kvinden ofte får som kulturbærer i en minoritetssammenhæng.

Mange af de unge finder en ægtefælle inden for deres egen gruppe, da man har fælles værdier og normer. Grunden til, at de unge fravælger et ægteskab med en dansker, kan blandt andet skyldes, at etniske minoritetsunge har en forestilling om, at danskere let lader sig skille. Skilsmisse kan have en negativ effekt på særligt kvindernes muligheder på ægteskabsmarkedet, fordi det gør hende mindre attraktiv.

“Værdier og normer - blandt udlændinge og danskere” (2007) udarbejdet af Tænk tanken. Undersøgelsen belyser i hvor høj grad indvandrere og efterkommere tilslutter sig de grundlæggende værdier og normer i Danmark. Interviewundersøgelsen er gennemført som telefoninterview – i kombination med internetbesvarelser – blandt i alt 4.478 personer. Deltagerne kommer fra Tyrkiet, Pakistan, Vestbalkan, Irak, Iran, Vietnam samt Danmark.

Undersøgelsen viser blandt andet, at der er store værdiforskelle mellem landegrupperne. Indvandrergrupper fra Iran og Vietnam tilslutter sig i høj grad grundlæggende værdier og normer i Danmark, hvorimod de tyrkiske, pakistanske og irakiske indvandrere, har værdier og normer, der strider mod værdierne i Danmark i et sådant omfang, at det kan forhindre, at de deltager på lige fod med danskere i arbejds- og samfundslivet i øvrigt.

Undersøgelsen viser, at på ligestillingsområdet er der betydelige værdiforskelle mellem indvandrere, efterkommere og danskere. Indvandrere tilslutter sig i mindre omfang end danskere i forhold til ligestilling mellem kønnene. Efterkommere går i højere grad end indvandlerne, men i mindre grad end danskerne, ind for kønnenes ligestilling.

Indvandrere og efterkommere ønsker i højere grad end danskere indflydelse på deres børns valg af ægtefælle og uddannelse. Ved en høj forældreindflydelse begrænses unges medbestemmelse på grundlæggende beslutninger om deres eget liv. Dette kan betyde, at nogle forældre presser deres børn til at indgå ægteskab med en person fra deres egen kulturkreds, og dermed fastholder familierne i oprindelseslandets kultur.

Opvækst i det danske samfund har således spillet en vis rolle for efterkommernes værdier og normer, men det har opvæksten i en indvandrerfamilie i høj grad også. Resultaterne viser, at integrationsprocessen må forventes at gå relativt langsomt for efterkommerne og

deres børn, og dermed aflives forestillingen om, at mange af integrationsproblemerne vil løse sig selv med næste generation.

Efterkommerne oplever, at de i højere grad end indvandrerne og danskerne er blevet mere religiøse inden for de sidste tre år. Dette resultat stemmer overens med øvrige danske og internationale undersøgelser, der belyser unge indvandreres og efterkommeres religiøsitet. Bl.a. viser en undersøgelse fra den britiske tænketank "Policy Exchange" fra januar 2007, at der ses en stigende religiøsitet blandt den unge generation af muslimer i Storbritannien. Desuden viser rapporten, at der blandt alle landegrupperne er en større andel af kvinder end mænd, der er blevet mere religiøse inden for de sidste tre år.

"Ung i 2011 - Nydanske unges oplevelse af social kontrol, frihed og grænser" (2011) udarbejdet af Als Research for daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Undersøgelsen har til formål at skabe viden om omfang og karakter af social kontrol blandt nydanske unge. Næsten 3000 unge har besvaret interviewspørgsmålene.

Det fremgår af undersøgelsen, at pigerne har specifikke forventninger til deres kommende ægtefælle. Pigerne forventer i højere grad en god uddannelse, og at ægtefællen har samme land, kultur og religion som dem selv, og de tror også, at deres familie har de samme forventninger til deres kommende ægtefælle.

Der er større forskelle på, hvorvidt de unge drenge og piger oplever frihed. Efterkommer- og indvandrepigerne oplever, at de ikke har samme frihed som drenge. Omkring parforhold, seksualitet og køn viser undersøgelsen, at nydanske unge især pigerne har mindre frihed og strammere grænser for udfoldelse end deres etnisk-danske jævnaldrende; selv for de unge, der er født og opvokset i Danmark oplever mere restriktive ikke mindre end for den første generation. Det er intet i undersøgelsen, der indikerer, at de unges muligheder for friheder automatisk bedres med længerevarende tilknytning til Danmark.

Undersøgelsen viser, at der er sammenhæng mellem sex før ægteskab og ære. Ære har stor betydning for familien, og familien forventer, at de unge venter med sex til ægteskabet. Der er ligeledes sammenhæng mellem ærens betydning og at skulle hemmeligholde en kæreste. I familier, hvor ære har en stor betydning, holder de unge deres kæreste hemmelige.

De etniske danske unge oplever, at det er deres forældre og evt. kæreste, der udsætter dem for kontrollen, men for efterkommere og indvandrere er det både den nære og

udvidede familie, fætre, kusiner, osv. For de nydanske unge er den sociale kontrol et kollektivt anliggende, hvis formål er beskyttelse familiens ære.

Dog kun ca. 40 % af efterkommere og indvandrere mener, at overvågning udgør negativ social kontrol. Dette kan betyde, at de enten er loyale over for deres forældre, eller de ikke anser, overvågning som social kontrol, eller at de accepterer det som en del af deres hverdag.

"Set og overset. Unge kvinder med indvandrerbaggrund i Danmark" (2005) er en ph.d. afhandling skrevet af Camilla Elg. I undersøgelsen interviewes 20 unge kvinder med forskellig indvandrerbaggrund. Afhandlingen omhandler, hvordan unge kvindelige indvandrere oplever og forstår deres position i hverdagen, og hvordan udseendet – herunder blandt andet påklædning og fremtoning - fungerer som en præmis for forskellige positioneringsmuligheder. Elg fokuserer på kvindelige positioner mellem traditionalitet og posttraditionalitet. Kvinderne oplever, at mændene betragter dem i et traditionelt lys, hvor imod kvinderne forstår sig selv i et posttraditionelt lys. I analysen fremkommer to kvindelighed "luderen" og "den ærebare eller ordentlige pige". Den ordentlige pige bruger tiden i hjemmet og varetager funktioner i hjemmet - laver mad, drager omsorg for de andre familiemedlemmer. Det er en pige, der handler i overensstemmelse med familiens ønsker. Hun er høflig og hensynsfuld, men hun er også svag og har brug for familiens kontrol for at opføre sig ordentligt. 'Luderen' har gaderummet som sin primære sfære hvor hun tilbringer det meste af sin tid. Hun er styret af sin seksualitet, af sin lyst og sit begær og er på den måde ude af kontrol og utilregnelig i sine bestræbelser og handlinger. Hun forskønner sit udseende og viser det frem for at få andre ind i sit erotiske spil. Hun færdes på egen hånd og ikke i overensstemmelse med familiemedlemmers behov eller ønsker. Til gengæld er hun letpåvirkelig og 'tilgængelig' i forhold til personer hun møder i gaderummet; hun er "løs på tråden" (Elg, 2005;162).

Ifølge Elg er der forbundet en rigid tilnærmelse til kvindelighed med en skarpt optegnet maskulinitet, idet mænd ser en kvinde i gaderummet uden familiefølgeskab som løsgtig, og de derfor har frihed til at spille op til hende.

Elg analyserer også, hvordan unge kvinder positionerer sig selv, og hvordan de positionerer forældregenerationen – især deres mødre. Elg fokuserer ligeledes på, hvordan unge kvinder oplever at være set og overset i forskellige rumlige socialiteter, som de er en del af. Hun anvender begrebet 'sethedspraksisser', og med hvordan disse i

bestemte kontekster fokuserer på bestemte forskelsmuligheder, så andre forskelsmuligheder ikke ses eller glider i baggrunden.

Yvonne Mørck har sat fokus på indvandrerforskning i Danmark og hun har blandt skrevet flere artikler og har endvidere udgivet bogen *Bindestregsdanskere: Fortællinger om køn, generationer og etnicitet* (1998). Hun har lavet feltstudier blandt unge i København, og Mørcks studier fokuserer på generationsforskelle og kønsspecifikke problemstillinger, der er tilknyttet disse forskelle. Studierne viser, at forældregenerationen har en tendens til at handle efter rigide forestillinger fra hjemlandet, hvorimod de unge kvinder konstruerer deres identitet i samspil med moderne danske normer. Der forventes, at piger skal være bærere af tradition og kultur, og dermed ikke bringer skam over familien. De unge ønsker ikke at skuffe og svigte deres forældre, og de forsøger derfor oftest med en krævende balancegang.

Mørck fokuserer på forholdet mellem tradition og modernitet - og hun tillægger frisættelse fra familiære og kulturelle og oplysninger og normer blandt andet køn som afgørende forandringer i moderniteten. Mørck fremhæver, at de unge, som bryder med kultur, rekonstruerer nye former for kulturelle hybrider og nye samværsformer. Mørcks undersøgelse viser blandt andet, at forholdet mellem ære og skam, køn, seksualitet og formering, forældrenes angst for at miste, opdragelsesstrategier, og de forbudne strategier for udviklingen af en urban etnisk bevidsthed med uddannelsesperspektivitet som et af de væsentligste omdrejningspunkter for de yngre etniske minoritetskvinderskulturelle frisættelse.

"Stemmer i et grænseland. En bro mellem unge indvandrere og danskere?" (1995) udgav Flemming Røgilds. Han foretager samtaleagtige interviews med en række unge og fagfolk, der arbejder med unge for at bygge bro mellem unge indvandrere og danskere. Røgilds fremhæver, at unge med indvandrerbaggrund er interesseret i deres oprindelige kultur, men at de forholder sig kritisk til og også genopdager og genfortolker. Ifølge Røgilds befinder de etniske minoritetsunge sig i anderledes og nye positioner, og at de gennem en række indbyrdes forhandlinger om, hvor de kommer fra, og er på vej hen, udforsker en række overlappende - historisk skabte- territorier og mangfoldige identiteter, og dette betegner han som et særligt symbolsk grænseland.

Røgilds fremhæver endvidere, at relationen til det moderne er kompleks for de unge, idet de unge indvandreres position indebærer et særligt "dobbelklik på det moderne". De udfolder særlig kritik af moderniteten, og dette hænger sammen med deres erkendelse af etnicitet, identitet og kultur. Begrebsdannelser fylder de unges hverdag, selv i en moderne

kontekst, som hævder frisættelse som markant kendetegn. Røgilds efterlyser forskning, som fokuserer på de unges ressourcer og multietniske kompetencer, og han opponerer mod en skarp modstilling mellem tradition og modernitet og opfordrer til at betragte unge, som lever i vestlig kontekst, som først og fremmest en del af vesten.

I bogen *Balansekunstnere* (2004) fokuserer Annick Prieur på emner som kønskonstruktioner, familiefølelser, ægteskab og kriminalitet. Undersøgelsen bygges blandt andet omkring indvandringssituationen og mødet med det norske samfund. Det fremgår af Prieurs undersøgelse, at de unge etniske kvinder i Norge lever under trefoldig undertrykkelse - som indvandrere, som kvinder og som døtre. Det tyder også på, at selv efter kvinderne bliver gift domineres de fortsat af andre familiemedlemmer. Det er dog ikke alle kvinderne, der lever under disse familie restriktioner. Unge mænd nyder dog frihed som de jævnaldrende nordmænd. De unge kvinder forsvarer den arrangeret ægteskabs praksis, hvor de i samråd med forældrene vælger ægtefælle. De unge etniske minoriteter adskiller sig fra deres forældre generation og deler i høj grad de nordiske idealer om ligestilling mellem kønnene. Familien og religionen har stor betydning for etnisk identifikation og ligeså har kroppen. Prieur beskriver også de nye etniske baserede identitetsformer blande de unge.

9 Analysens opbygning

Der gives en kort beskrivelse af informanterne, således der kan dannes overblik over de forskellige informanter. Analysen er delt i to dele. Den første del indeholder en biografisk profil af informanterne, hvor der fokuseres på vendepunkter i deres liv, håndtering af at leve mellem to kulturer, deres refleksivitet under fortælling samt hvorledes de iscenesætter sig selv og deres selvpræsentation under fortællingen. Den anden del af analysen fokuserer på de temaer, der fremhæves i alle informanternes fortællinger samt ligheder og forskelle i informanternes fortælling, hvor de teoretiske perspektiver og begreber inddrages.

9.1 Kort præsentation af informanter

Sona

Sona er 34 år og uddannet lærer og hun arbejder som folkeskolelærer. Sona kom til Danmark, da hun var 9 måneder gammel. Sona har en mor, en søster og en bror. Faren døde for ca. 15 år siden. Sona er dansk gift og har to døtre med sin mand.

Amala

Amala er 34 år og kom til Danmark, da hun var 10 år med sine forældre og sin lillebror. Amala har en gymnasial uddannelse og arbejder som pædagogmedhjælper. Amala er gift med en tamilsk mand og de har tre børn. Amalas mor arbejder som pædagog og faren som social- og sundhedsassistent.

Laila

Laila er 31 år og kom til Danmark som 3 årig. Laila har en gymnasial uddannelse og er under elevuddannelse. Laila har to yngre søstre, som er flyttet hjemmefra, grundet uddannelse. Laila flyttede hjemmefra, da hun var 18 år men flyttede tilbage til forældrene igen for et par år siden. Lailas forældre har arbejdet som ufaglærte, siden de kom til Danmark. Efter faren har fået bypass operation, arbejder han på deltid og moren er for tiden sygemeldt. Laila er blevet gift i år.

Sinthu

Sinthu er 27 år og kom til Danmark, da hun var 3 måneder gammel. Sinthu læser medicin og Sinthus familie består af far og mor samt en storesøster. Sinthus mor er uddannet pædagog og faren har tidligere haft ufaglært arbejde. Sinthu er single.

Anjali

Anjali er 24 år og kom til Danmark som 3 årig og har tre søskende. Anjali har en gymnasial uddannelse og læser HA. Anjali flyttede hjemmefra i forbindelse med sit studie. Anjalis far er førtidspensionist, og moren arbejder som ufaglært. Anjali er single.

Mira

Mira er 23 år og hun er født i Danmark. Hun har en lillesøster, som bor hos forældrene. Mira har en gymnasial uddannelse og læser til skolelærer. Hun flyttede hjemmefra i forbindelse med sit studie. Mira har planer om at læse videre. Miras forældre kom til Danmark for 26 år siden, og moren har været syg og har derfor været hjemmegående. Faren er selvstændig. Mira er single.

Nila

Nila er 23 år og er født i Danmark. Hun har to søstre, og Nila er flyttet hjem til sine forældre igen efter at have boet alene i et par år. Nila har en gymnasial uddannelse og

læser ingeniør i bygningsdesign. Nilas forældre kom til Danmark for 26 år siden, og de har haft ufaglært arbejde. De er begge langtidssygemeldt. Nila er single.

Rani

Rani er 21 år gammel og kom til Danmark med sine forældre, da hun var 6 år. Rani bor hos sine forældre. Rani har en lillesøster, som også bor hos forældrene. Rani har en gymnasial uddannelse, og læser til finansøkonom. Rani er forlovet. Ranis forældre har haft ufaglært arbejde og er for tiden begge sygemeldt.

9.2 Analyse – den første del

I dette afsnit fokuseres på de otte informanternes fortællinger, enkeltvis. Der er dog store forskelle på fortællingerne; fortællingerne af informanterne over 25 år præges af flere vendepunkter og kriser, hvorimod informanterne under 25 år har færre kriser og flere progressive episoder i deres fortællinger. Det tyder på, at alderen har betydning i forhold til de konflikter og udfordringer, kvinderne møder med forældregenerationen.

9.2.1 Sona

Der kommer et brud i Sonas normalbiografi som 9 årig, da familien flytter til Danmark. Sona oplever det som et vendepunkt, idet alt var nyt for hende. Der var ingen andre tamiler at omgås og derfor har hun altid haft danske venner. I Sonas refleksioner omkring årsager til, hvorfor hun føler sig mere som dansker end tamiler, fremhæver hun, at det er naturligt, at hun har mere tilfælles med danskere end tamiler, da hun mest har omgået danskere.

I takt med at Sona bliver ældre, var det en stor udfordring for Sonas mor at opdrage hende efter de tamilske værdier og normer. Sona vil gerne have frihed til at leve sit liv som danske jævnaldrende. Sonas far døde, da hun var omkring 15-16 år, men Sona italesætter det ikke som et vendepunkt i sit liv. I fortællingen undgår Sona at komme ind på, hvordan farens død har påvirket hende eller familien. Fritz Schütze skelner mellem to typer af problemer i livshistorien, som kan skabe ordningsproblemer i fortællingen. Det er problemer, der vedrører rekonstruktionen af biografibærerens oplevelse af smertelige hændelsesforløb og deltagelse i problematiske handlinger samt problemer vedrørende rekonstruktionen af overmægtige uigennemskuelige hændelsesforløb (Andersen og Larsen 2001:45-46). Grunden til at Sona ikke italesætter faderens død kan skyldes, at det er en smertelig hændelse, som hun ikke ønsker at tale om.

Sona er bevidst om, at hun kan undgå, at der bliver sladret om hende, hvis hun fravælger at omgås tamiler. Hun pointerer i sin fortælling, at hun ikke interesserer sig for, hvad andre tamilere siger om hende, men hun ønsker at skåne sin mor for unødvendige sladder og sociale sanktioner. Da Sona ikke længere har en far og hun afviger i sin adfærd fra, hvad der er normalt i forhold til tamilsk kultur, eksempelvis ved at drikke og tage til fester, kan det medføre, at der bliver snakket om, at moren er en dårlig mor, som ikke er i stand til at styre sin datter.

Sona har overskredet grænser i forhold til, hvordan en ung tamilsk pige må opføre sig, men ønsker ikke, at konsekvenserne af hendes handlinger skal ramme familien. Sona lever sit liv, hvor moderen ikke har kendskab til alle aspekter af hendes liv, og Sona begrundet hemmeligholdelsen med, at hun ikke ønsker at såre sin mor.

“Hvis jeg endelig gør nogen ting, jamen så er det meget diskret, altså jeg er meget påpasselig med det ikke sårer min mor, fordi egentlig så er jeg ligeglad, men jeg tænker meget over ikke at såre min mor, så hvis jeg overhovedet har haft en kæreste, så har det været virkeligt hemmeligt, og det har jeg virkelig passet på med, for ikke at såre min mor, og øhm der aldrig nogen tamiler, der har set mig med i byen, jeg har gået i byen lige siden jeg har gået på HF, og øh, jeg startede nok også med at drikke dengang jeg gik på HF”

Sona har været splittet mellem to kulturer og har svært ved at finde ud af, hvorvidt hun skal leve sit liv efter sine egne ønsker eller om hun skal rette sig efter sin mor. Sona oplever det som en identitetskrise og bruger flere år af sin ungdom på at være frustreret over, hvem hun skal være.

Sonas kamp for at have lov til at være sig selv, både over for familien, men også overfor sine danske relationer gør Sonas liv kompliceret. Sona prøver at finde fodfæste mellem den tamilske og den danske kultur. Mørck kalder disse kulturmøder for hybridkultur, hvor de unge får muligheder, men også smertelige oplevelser, hvor deres grænser bliver indskrænket (Mørck 2004).

“jeg har tit tænkt , jamen er det mig der er forkert , altså, er jeg blevet til en forkert person, øhmm, jeg har været uvenner med min mor rigtigt mange gange, fordi at min mor hun vil gerne have at folk de ikke snakker dårligt om mig, så så hun vil jo gerne have at jeg skal være ligesom de der tamiler - vi ikke har haft en far jamen det var også fordi vi ikke har haft en far til at opdrage på, ja ja jeg er bare gået den forkert vej”

Som 25 årig får hun et ægteskabstilbud fra en tamilsk fyr, som er forelsket i hende. Hun vælger at gifte sig med ham og i hendes overvejelser indgår, at hun gerne vil være en tamilsk pige for sin mors skyld. Hun har stor sympati for sin mor og har muligvis også dårlig samvittighed overfor moderen, som har gjort sit bedste for at opdrage hende uden en mand.

“hvis jeg nu vælger at blive gift med en tamiler, så har jeg også taget et valg om hvem jeg er, så jeg tog et valg og tænkte, nå så bliver jeg bare tamiler”

I sin beslutning om at gifte sig med en tamilsk mand ligger der et reparationsarbejde, hvor Sona kompenserer for sin fortid ved at vælge at udleve en normalbiografi, der harmonerer med moderens holdninger og idealer. Sona undertrykker dermed sine egne idealer og drømme og gør det, der er det rette for familien. I indgåelse af ægteskab ligger der også en identificering for Sona som tamiler, idet hun vælger en partner, som er etnisk tamil. Prieur argumenter i sin bog “Balancekunstnere”, at familien har stor betydning for den etniske identificering, og i Sonas optik er hun tamiler, da hun lever op til familiens forventninger.

Sona beskriver sit første ægteskab som “ikke rigtig gift”, men dansk gift. Hun refererer til, at de blev borgerligt viet på rådhuset, men ikke holdt en ceremoni på et hinduistisk tempel. Efter tamilske traditioner er det ceremonien i templet, der markerer indgåelsen af ægteskabet. Efter fire måneder i ægteskabet går det op for Sona, at hun ikke kan leve op til sin mands forventninger. Hun kunne ikke affinde sig med at leve efter hans “umulige krav”.

“jeg måtte ikke komme for sent øh hvis vi havde en aftale, øh måtte ikke miste bussen og komme for sent, og og han var meget jaloux og jeg havde egentlig været åben og fortælle ham flere ting, hvis jeg nu fortalte ham alt, så ville han aldrig nogensinde gøre mig skade, så jeg kunne ligeså godt selv fortælle ham, jeg har haft en dansk kæreste og jeg har gået i byen og sådan og sådan, og det var også helt fint. Mens vi var kærester, accepterede han alt, men da vi så blev gift, og øh så begyndte han at tage de ting frem og køre i dem, og pine mig for hver gang, hvis jeg kom for sent, eller hvis jeg gjorde nogle ting, så så var det de ting der blev bragt kom på banen”

Sona beslutter sig for, at hvis betingelserne for at være en tamilsk kvinde er, at man skal finde sig i, hvad som helst fra sin ægtefælle, så ønskede hun ikke at være tamiler længere.

Hun søgte om skilsmisse og eksmanden havde det svært med at acceptere hendes valg. Han truede og chikanerede hende. Hun havde håbet på, at resten af familien ville støtte hende omkring skilsmissen, men der var ingen opbakning at hente, udover hos moderen. Opbakning fra moderen har betydet meget for Sona, og det virker til, at moren er den signifikante anden for Sona.

Der sker et brud med familien og muligvis svækkes derfor det etniske tilhørsforhold, der muliggør Sonas beslutning om at identificere sig mere som dansker. Prieur fremhæver, at de unge etniske indvandrere understreger, at bruddet med etnisk tilhørsforhold kommer af bruddet med familien, men Prieur mener, at det er bruddet med det etniske tilhørsforhold, der medfører bruddet med familien (Prieur 2004: 144 -145). Ifølge Sona er det familien og eksmanden, der er årsagen til hendes brud med den tamilsk-etniske identificering.

Bruddet med familien og eksmanden tvinger Sona til at skabe forandringer i hendes liv. Sona befandt sig ved en skillevej, hvor hun følte, at hun måtte beslutte sig for, hvem hun ville være. Vendepunktet ses som en forandringsproces, hvor hun opdager og accepterer nye sider af sig selv. Hun accepterer og vælger, at hun vil leve sit liv efter de idealer, som falder hende naturlige og hun ser sig selv som dansker. Ligeledes tager hun beslutning om, at hun aldrig skal gifte sig med en tamiler igen og distancerer sig fra andre tamiler. Denne distancering medfører, at hun undgår social kontrol og dermed får friheden til at leve sit liv på sine egne præmisser.

Hun bliver dog ikke helt fri for denne social kontrol. Når hun besøger sin mor, bliver der ofte spurgt ind til af andre tamiler, hvorfor hun ikke bliver gift igen. Selvom Sona bliver irriteret over deres indblanding, har hun lært at tackle det ved at svare høfligt og smilende, at hun nok skal gifte sig. Hun laver denne for "passing", således hun kan få fred dem. Ifølge Goffman anvender vi netop teknikker i vores selvpræsentation, som skal opretholde eller skabe indtryk, som kan udøve en kontrol i interaktionen med omverdenen. Man kan også sige, at interaktionen med omverdenen skal opretholdes, uden at man fremstår som sårbar eller ydmyget (Goffman 1990).

Sona har brugt sine vendepunkter for at udvikle og frigøre sig mere og mere fra de tamilske traditionelle idealer og værdier. Der går flere år, før Sona møder sin nuværende danske mand på en blind date. Hun fortæller åbent om sit forhold til sin mand og fortæller eksempelvis, at hun gik i seng med sin mand den første aften, de mødte hinanden. Sona

foretager et autonomt valg, da hun præsenterer sin danske kæreste for moderen. Moderen accepterer uden at stille spørgsmålstejn ved hendes valg. Der kan være flere forklaringer på moderens accept - det kan skyldes, at moderen har fået mere tolerante holdninger til pardannelse eller der kan ligge i moderens overvejelser, at Sona er i starten af 30'erne, og det vigtigste er, at hun bliver gift. I den tamilske kultur er det skamfuldt at have en ugift datter i 30'erne.

Sona omdefinierer sit biografiske projekt efter sin skilsmisse, hvor hun beslutter sig for, at ingen skal have lov til at ødelægge hendes liv. Hun fuldfører sin uddannelse som lærer. Hun ser sig selv som en stærk kvinde, der er i stand til at klare sig selv. Sonas holdninger til eksempelvis pardannelse er moderne. Der er ikke skam forbundet med, at hun har gået i seng med sin kæreste, og hun tydeliggør, at det er vigtigt for hende, at hun har afprøvet et forhold ved at bo sammen før indgåelse af ægteskab. Endvidere lægger hun vægt på, at det også er vigtigt, at man seksuelt passer sammen.

Sona virker ikke til at være begrænset af den sociale kontrol, der eksisterer blandt tamiler. Da hun er gift med en dansk mand, oplever hun, at hun kan tillade sig at være åben om sine forhold og sit sexliv, idet det ikke længere har nogle konsekvenser for hende. I slutningen af sin fortælling reflekterer Sona over det at være tamilsk og fortæller, at "der også er meget tamilsk i mig". Hun foretrækker tamilsk mad frem for dansk, elsker tamilsk musik og film. Efter hun har fået børn, er det blevet vigtigt for hende, at hendes børn får kendskab til Sri Lanka og den tamilske kultur. Hun vil tage de bedste fra den tamilske og den danske kultur og vil opdrage sine børn efter de værdier og normer. "Ære" betyder meget for hende, og hun ønsker ikke, at hendes børn skal blive "for danske". (Hun fremstiller sig som moderne kvinde, men ære- tænkning er mere forbundet med de traditionelle livssyn. Det virker til, at Sona pendler mellem begge kulturer afhængig af konteksten. Sona adskiller dog sig fra de andre informanter, da hun betegner eller identificerer sig som dansker.

Sonas fortælling præges af fremskridt fortælling, hvor hun opnår succes og styrke gennem sin modgang. Hun fremhæver, hvorledes modgang har styrket hende. Det kommer ligeledes til udtryk i fortællingen, især efter skilsmissen, at hun har været tvunget til at reflektere over sin situation om, hun skal leve sit liv på sine betingelser eller andres og har derved opnået stor selvindsigt og modenhed. Det er lykkedes Sona at blive færdig med sin uddannelse og blive gift med en mand med en god uddannelse og stifte familie. Sona opnår anerkendelse i det tamilske miljø, efter hun har stiftet sin familie, og ligeledes har hun opnået anerkendelse blandt danskere. I forhold til livshistories struktur kan den

analyseres i forskellige narrativ genrer og strukturer. Sonas fortælling præges blandt andet af en eventyr genre (Antoft og Thomsen 2002: 167).

Sonas frigørelse fra det tamilske miljø har muligvis været med til at ændre hendes kønsopfattelse. Hun tillægger det stor værdi, at hun som kvinde skal klare sig selv og være uafhængig af andre. Sonas fortælling præges af, at nutiden er meningsfuld og stabil og hun har været i stand til at se mening med sin fortid. Sona forklarer og sætter forskellige hændelser i sammenhæng, hvilket viser, at hun har nemt ved at acceptere sin fortid og de udfordringer, hun har mødt. Sona præsenterer et positivt selvbillede og dette kan hænge sammen med hendes behov for at tro på, at livet har en mening og et formål. I den biografiske fortælling er fortælleren oftest overbevist om, at det fortalte er skinbarlig sandhed om livshistorien (Antoft og Thomsen 2002: 166).

9.2.2 Amala

Amala kom til Danmark som niårig og fik allerede som fireårig at vide af sin onkel, at hun skal være en læge. Dette krav påvirker hendes selvforståelse, sådan at der sat skarpt fokus på uddannelsen både i hendes barndom og ungdom, især fra moderens side. I Amalas biografiske projekt bliver uddannelsen det centrale. Det betyder, mange andre ting fravælges, eks. venner, fritidsinteresser, osv.

“Uddannelse har altid været i fokus og de andre sportslige aktiviteter har ikke været i fokus. Så der har ikke været tid til venner som sådan. Det har jeg ikke haft.”

Amalas fritid bliver rettet mod aktiviteter, som kan forbedre hendes chance for at komme ind på medicinstudiet. Dans og musik, som Amala havde stor interesse for, blev fravalgt af moderen, idet de ifølge moren kolliderede med hendes uddannelse. Det tyder på, at Amalas habitus er påvirket af de internaliseringer af idealer, hun har gjort sig gennem sin primære socialisering og hun tilpasser sig familiens idealer om vigtigheden i at have en akademisk uddannelse som læge.

Vendepunktet opstår i Amalas liv, da hun som 17 årig får sig en kæreste uden moderens tilladelse og accept. Kæresten frier til hende kort efter og moderen opponerer mod, at Amala har en kæreste og vil heller ikke tillade, at hun bliver gift med kæresten. Moderen ender dog med at acceptere indgåelse af ægteskabet. Det er tankevækkende, at moderen, som har haft en stor ambition på vegne af sin datter, accepterer, at Amala bliver gift som 18 årig.

Amala fortæller i detaljer, hvordan moderen psykisk lukkede af for alle, efter hun havde givet sin tilladelse til indgåelse af ægteskabet, men hun undlader dog at fortælle årsagen til moderens accept. Det fremgår tydeligt af fortællingen, at moderen har en stor modvilje mod, at Amala bliver gift. Årsagen til, at Amala fravælger at fortælle det, kan skyldes, at det involverer nogle smertefulde hændelser eller det er noget, hun har skyldfølelse over.

“Jeg kan ikke beskrive det til dig. Det var et kæmpe stort tab for hende. Jeg huske den dag, hun sad i mørket, sådan her. Jeg blev faktisk bange for hende. Fordi hun følte den dag jeg skulle giftes, at nu var det hele slut.”

Moderen har efterfølgende haft svært at acceptere, at hendes drøm om at datteren skulle have læst medicin, er bristet og denne skuffelse og vrede resulterer i, at det bliver umuligt for Amala og moderen at have et godt forhold til hinanden.

Amala forsvarer og begrundet moderens ambition på sine vegne med, at moderen selv har haft et ønske om at få sig en uddannelse og være en selvstændig kvinde, men at hun blev gift i en tidlig alder og fik dermed ikke mulighed for at udleve sin drøm. Hun ønskede en anderledes fremtid for Amala, hvor Amala skulle få sig en akademisk uddannelse og være en mere fri og selvstændig kvinde. Amalas mor har nogle atypiske holdninger til kvinderollen i henhold til den tamilske kultur. Hendes holdninger hælder mere til det moderne samfundssyn, hvor hun vægter kvinders selvstændighed og helst ikke ser, at kvinders liv kun skal omhandle ægteskab og børn. Amala beskriver sin mor som en selvstændig kvinde, der har magten i hjemmet. Dette står i kontrast til Amalas liv, og den rolle, hun har i sit hjem.

“Min mor er lidt anderledes på mange områder, hun er sin egen herre. Hun har ikke været helt tamil. Hun har været meget selvstændig, hun har gjort de ting, som hun har følt var rigtigt. Og det ville hun også have, jeg gjorde. Men jeg var, jeg kunne ikke. Jeg var meget ... jo traditionsbundet.”

Amala beslutter sig efter indgåelse af ægteskabet for, at hun vil læse til medicin. Efter at have fået det første barn som 18 årig, søger hun på til medicinstudiet og bliver optaget. Men hun bliver gravid igen og ender med at tage orlov fra studiet.

Amala gennemgår hårde tider efter indgåelse af ægteskabet. Under interviewet reflekterer hun over sit liv og fortæller, at hun flyttede hjemmefra og ind hos sin mand. Hun var ung og sårbar og følte et stort svigt fra sine forældre. Hun indgår i en slags symbiose med sin mand og knytter sig således også til hans familie. I efterrationaliseringen over sit liv,

fremhæver hun, at både manden og hans familie formede hende til at være den, hun er. I starten havde hun ingen indvendinger, idet hun var traditionsbundet og gerne ville være en god hustru, en god mor og en god svigerdatter. Hun var overbevist om, at det er sådan, en rigtig tamilsk kvinde skal og burde være. Endvidere havde faderen også fortalt, da hun blev gift, at hun nu skulle tilpasse sig manden og hans familie og være en god hustru og en god svigerdatter. Prieur beskriver, at unge etniske kvinder i Norge lever under trefoldig undertrykkelse - som indvandrere, som kvinder og som døtre (Prieur 2004: 78). I Amalas tilfælde oplever hun undertrykkelse i flere henseender, som etnisk tamilsk kvinde, datter, svigerdatter og hustru.

“Det er fordi, det har været svært at være tamilsk pige, kvinde, mor i et dansk samfund, det har det, rigtig meget. Specielt når man vil have karriere. Når man også vil være mor, jeg syntes ikke det. Jeg har ikke kunnet få det til at fungere. Nej det kunne jeg ikke.”

Med tiden erfarer og indser Amala, at der er mange opgaver, pligter og begrænsninger forbundet med de forskellige roller. Hun har svært ved at efterleve de krav, som de forskellige roller stiller.

Efter at have fået tre børn kommer Amala til den erkendelse, at det ikke længere er muligt for hende at gennemføre sit studie og vælger derfor at droppe ud. Denne beslutning ses som en traumatisk oplevelse, idet hun var nødt til at erkende sit nederlag og indse, at hun ikke kunne efterleve sine forældres forventninger. Hun husker dette vendepunkt med dårlig samvittighed, sorg og skuffelse over sig selv. I sit reparationsarbejde for at lægge skuffelsen og sorg bag sig fokuserer Amala på familielivet og i religion. Amala finder trøst og ro i religionen, som bla. indbefatter, at hun beder og faster ofte.

Amala har gennem de sidste mange år oplevet mange kriser og tab i sit liv. Tab af sin barndom, ungdom, tab af familien og tab af uddannelse. Der er sorg og frustrationer forbundet med disse tab. Amala bliver træt af den traditionelle kvinderolle og de opgaver, som er forbundet med det, såsom madlavning, oprydning, passe børn, vaske tøj, osv.

Det fremgår i fortællingen, at Amala placerer skylden på sine forældre og tit bliver irriteret over, hvorfor hun ikke kan tage ansvar for sit liv.

“Jeg vil sige, det har sin pris at gifte sig ung, det har absolut en stor pris eller ... men jeg er blevet formet rigtig meget, kan man sige. Og nu begynder jeg at finde ud af om det er virkelig mig. Jeg er sådan brudstykker ikke også. Men jeg tror, det er min kultur, at det jeg er en

tamiler. Jeg har fået de her kampe tror jeg. Jeg er da glad for at være tamiler, glad for min religion, osv. Men jeg ville gerne ha været foruden de kampe. Det har været hårdt, det har været hårdt. Det har været for meget hårdt."

Selvom Amala er glad for sine børn udtrykker hun, at det har været en høj pris at blive gift og få børn i en så tidlig alder. Det er et stort tab for Amala, at hun ingen uddannelse har. Hun forestiller sig, at hendes liv havde set anderledes ud, og hun ville måske have valgt en anderledes fremtid for sig selv, hvis hun havde haft en videregående uddannelse og sine egne penge. Hun ville have været en fri kvinde; en kvinde, som var økonomisk uafhængig af sin mand. Hun kunne have været en kvinde med sine egne holdninger og meninger.

Amala oplever sig selv som en fiasko og en skuffelse. Hun har accepteret, at det er manden, der bestemmer, hvordan børnene skal opdrages. Hun føler, at hun er et dårligt forbillede for sine børn og har accepteret, at manden og hans familie må bestemme, om deres børn skal opdrages efter de tamilske eller de danske værdier.

Amala udtrykker en vrede mod sin mand og giver udtryk for, at hun bliver taget for givet. Amala har haft en forestilling om familielivet, som det bliver fremstillet i de indiske film, hvor alting falder på plads efter ægteskabet. I sin fortælling fremhæver Amala flere gange, hvordan hendes mor har ønsket, hun skulle være. Hun ønsker at gøre op mod de traditionelle roller, idet hun mener, at en tamilske kvinde kan være en god tamilske kvinde, selvom hun er selvstændig.

Amala prøver at bryde med de traditionelle normer, som er forbundet med kønsrollerne. Amala gør op med illusionen, hun har haft om det idylliske familieliv, hvor hun kunne finde tilfredshed i rollen som hustru og mor. Blandt informanterne fremstår Amala som den, som har haft de fleste kriser. Vendepunkter har medført forandringer og hun har indset, at hun ønsker selvrealisering, da hun ønsker at få mere ud af sit liv.

De inkorporerede kulturelle idealer og moderens forventninger til hende har været årsager til nogle af de kriser, hun har oplevet. Hun arbejder på at nå frem til en normal biografi, som harmonerer med morens idealer. Amala har dog svært ved at opnå selvrealisering, idet hun oplever, at der ikke er ligestilling i hendes ægteskab. Hun ønsker dog ikke ligestilling, hvor hun skal være den dominerende. Hendes forestilling om kønsroller er forankret i den traditionelle livsform, men der er sket en udvikling mod den moderne livsform.

Selvom Amala har haft en mor, som har ønsket et liv for hende med selvstændighed og frihed, er det endt med, at Amala har valgt et traditionelt liv. Såfremt Amala havde fået mere frihed i barndommen og ungdommen, så hun havde fået frihed til at leve sit liv mere som sine jævnaldrende, ville hun måske have fravalgt at blive gift i en tidlig alder. Amala har et negativt selvbillede, og dette kan skyldes de mange belastninger og modgang, hun har oplevet gennem tiden. Ifølge Honneth kan manglende anerkendelse medføre, at individet mister positiv forhold til sig selv. Det tyder på, at Amala ikke har opnået anerkendelse i den privatsfære, hvor familie og venskab er forudsætninger for den fundamentale selvtilid. Manglende anerkendelse har påvirket Amalas biografiske arbejde. Amala har dog troen på, at hun ved at fuldføre en uddannelse kan opnå anerkendelse især hos moderen. Amalas fortælling præges ikke af mange succesoplevelser, og hun har heller ikke oplevet fremgang på samme måde som nogle af de andre informanter.

Amala er i stand til at reflektere over sin situation og kan rationelt forklare, at hun selv skal gøre noget for at forandre sit liv, men emotionelt placerer hun sig i en selv i offerrolle: *“mine forældre har ikke været der for mig”*.

Ligeledes fremstår Amala sårbar, vred og fuld af afmagt. Hun befinder sig i en fase, hvor hun skal finde ud af, hvem hun er. Hun er utilfreds med sit nuværende hverdagsliv og har derfor svært ved livsplanlægning. Hun har en drøm om, at hun kan frigøre sig selv og vende tilbage til en normalbiografi som en uafhængig kvinde ved at tage en uddannelse.

Der er flere vendepunkter i Amalas liv og hun beskriver vendepunkterne detaljeret. Under fortællingen bliver hun ked af det og oplever en magtesløshed. De udfordringer, hun har mødt, har påvirket hende meget, dog virker det til, at hun håndterer nogle af kriserne ved at finde styrke i sin religion.

Fortællernes tempo og tæthed hænger sammen; i de situationer hvor fortælleren sætter tempoet ned, bliver fortællingen tættere. Det vil sige, at beskrivelserne af begivenheder, hændelser og oplevelser får mere indhold og mere substans (Antoft Thomsen 2002: 167). Amalas fortælling præges flere regressive perioder end progressive. De regressive perioder i fortællingen kendetegnes ved de modgang, skuffelser og kriser, hun møder i sit liv.

Ifølge Schütze præsenteres betydningsfulde personer, eller personer, som biografbæreren er tæt knyttet til, tidligt i livshistorien. Andre hændelsesbærere med mindre tilknytning præsenteres og karakteriseres først på de tidspunkter, hvor de får

betydning for hændelsesforløbet (Schütze 1987:119; Andersen og Larsen 2001:32). Amalas mor har stor betydning for Amala, og det fremhæves flere gange i fortællingen. Moren repræsenterer en stærk og selvstændig kvinde, som Amala også ønsker at være og kæmper for at blive nu. Forældrene er ofte rollemodeller for deres børn og børnenes habitus er påvirket af forældrenes adfærd. Mead anvender begrebet perspektivtagning, hvilket han betragter som en forudsætning for kommunikation og dermed også for selvets dannelse. Perspektivtagning omhandler evnen til at se andres perspektiv, at sætte sig i andres sted samt at se sig selv fra en andens position (Mead 1934/1967:152-156). Det tyder på, at Amala efter mange år foretager perspektivtagninger ud fra morens idealer om, hvordan en tamilsk kvinde skal være.

Der må tages højde for, at Amala er i en periode, hvor hun er utilfreds med sit liv og er i gang med at revurdere de forskellige roller, hun har. Derfor kan det tænkes, at hun fremhæver flere negative oplevelser i sin fortælling. Hun har internaliseret et negativt syn på sig selv og oplever sig selv som mislykket.

9.2.3 Laila

Laila har ligeledes oplevet, at det har været svært at være en ung tamilsk kvinde placeret mellem dansk og tamilsk kultur og hun oplever ikke, at det er blevet nemmere med tiden. Hun er bevidst om de forskellige roller, hun skal påtage sig, afhængigt af om hun færdes blandt tamilere eller danskere.

Hun beskriver sin ungdom med mange begrænsninger, hvor hun ikke fik lov til at gøre de ting, som mange af hendes danske jævnaldrende fik lov til. Disse begrænsninger har medført, at hun følte, at hun var nødsaget til at gøre tingene i det skjulte, sådan hendes forældre ikke opdagede, hvad hun lavede. Ligeledes beskriver hun sig selv som en pige, der har passet sig selv, da hun boede hjemme. Hun har været tilbageholdende og har ikke haft ønske om at dele sine tanker med sine forældre.

Der sker et vendepunkt i Lailas liv, da hun flytter hjemmefra som 18 årig. Laila betegner det som et "twist" i sit liv. Hun fortæller ikke, hvad det "twist" er og det virker som et bevidst valg, hun har foretaget om ikke at fortælle. Dette valg kan skyldes, at der tilsyneladende er tale om smertelige hændelser eller noget, hun skammer sig over eller at hun ønsker at hemmeligholde det. Laila har svært ved at beskrive de hændelser og fakta, der fandt sted i hendes liv mellem 18-25. Hun er splittet mellem sine handlinger og den biografi, hun idealiserer. Laila flytter hjem igen som 25 årig og fortæller ikke, hvad der sker i hendes liv i denne periode.

Ifølge blandt andet Antoft skal fortællinger opfattes som en social konstruktion, der er funderet i valg og fravalg. Det betyder, at en anden konstruktion, der søger at være meningsgivende, vil give en anden kausalitet i livshistorien på baggrund af andre erindringer og andre fortællinger (Antoft Thomsen 2002: 166). Det har betydning for Lailas fortælling, at hun fravælger at fortælle om nogle år i sit liv. Såfremt hun havde valgt at fortælle, ville det have skabt en anden konstruktion i fortællingen.

Der er dog sket nogle ændringer i Lailas liv i den periode, hvor hun ikke boede hjemme. Hun fortæller, at hun i denne periode ikke kunne tåle synet af tamiler. Denne vrede mod tamiler skyldes sladder og den sociale kontrol, som hun blev udsat for.

“Men jeg var monster gal, jeg var meget meget gal, fordi folk havde så travlt med og sku’ snakke om hvad fanden der skete i liv. Jeg tror det, der jeg tog den regning, hvor jeg fuldstændigt lukkede af, jeg kunne simpelthen ikke have noget der var mørk-hud. Gider ikke at have noget med tamiler at gøre.”

Hun var meget vred over de ting, der blev sagt om hende og at tamiler dømte hende uden at have hørt hendes version af historien. I de år, hvor hun boede hjemme, virker det til, at hun afskar sig fra sociale relationer, som hun oplevede negative (dømmende). En strategi for at håndtere stempling var at trække sig væk fra det tamilske miljø. Efter nogle år flytter hun hjem til sine forældre, trods hun føler sig meget splittet ved tanken om at skulle færdes i et miljø med tamiler. Goffman opererer med begreberne “frontstage” og “backstage”, hvor frontstage er det forum, hvor man er blandt andre mennesker, hvor individet spiller sine roller, og backstage er bag ved scenen, hvor individet kan trække sig tilbage og lade op. Laila var i frontstage, når hun er blandt tamiler og skulle altid være opmærksom på, hvordan hun gebærdede sig. Hun havde altid in mente, at det er vigtigt, at hun udviser acceptabel adfærd ift. den tamilske kultur, når hun var blandt tamilere. Der anvendes flere passing strategier for at leve op til rollen. Passing strategier er blandt andet at spille rollen som den gode stille pige, undgå konflikter og diskussioner. Blandt danskere er hun i backstage, idet hun mere kunne være sig selv uden at tænke på, hvilke konsekvenser hendes adfærd havde for familien (Goffman, 1959:115-120). Danske venner repræsenterer et “pusterum”, hvor hun er fri for social kontrol og familiens forventninger og kan være sig selv.

“Jeg lever et sted hvor jeg bliver nødt til at splitte mig mange gange. Hvis jeg er blandt mine danske venner, så kan jeg være mig selv, for der ikke noget der, for jeg ved, når jeg går ud af

døren så passer de deres og jeg passer mit. Det kan du ikke med tamilere. Du bliver hele tiden nødt til at være obs. Og idet jeg bliver gift, gør det ikke bedre. Fordi jeg gør det dobbelt op. Nu er jeg bare ikke en eller anden datter, men ens mand eller ens kone.”

Efter at være flyttet hjem, foretager hun et reparationsarbejde, hvor hun kompenserer for de fejl, hun har begået i fortiden ved at udleve en normalbiografi, der harmonerer med forældrenes idealer ved at blive gift og opføre sig som den gode datter. Hun undertrykker sine egne drømme og lyster for at tilpasse sig.

I fortællingen antydes, at Laila tidligere har udvist afvigende adfærd, som ikke blev italesat i familien, men Laila er selv påvirket af sine tidligere valg og føler sig nødsaget til at gøre det rigtige, sådan at hun kan blive anerkendt hos sine forældre igen. Hun opgiver at opnå en konsensus mellem sin egen og forældrenes tankegang og accepterer at blive gift.

Laila har haft nogle forventninger til sit liv, men erkender, at hendes liv ikke er sådan som, hun har ønsket sig. Det virker til, at selvom hun er gift, kan hun ikke se meningen med, hvorfor kvinder skal giftes. Hun mener, at hun kunne have haft et godt liv som ugift, men dette er ikke en mulighed for hende på grund af familien. Hun ønsker ikke at udsætte familien for sladder på grund af hende.

Når hun beskriver sin mand, virker det ikke til, at hun har varme følelser eller er forelsket i ham. Hun oplever, at ægteskabet sætter yderligere begrænsninger i hendes liv og det gør hende sårbar og uselvstændig. Hun kan ikke gøre de ting, som hun har lyst til uden at tage hensyn til sin familie, sin mand og mandens familie. Som Priuer beskriver i sin undersøgelse med indvandrerkvinder i Norge, er Laila også underlagt den trefoldige undertrykkelse. For Lailas vedkommende opnår hun ingen frihed og selvbestemmelse efter indgåelse af ægteskab, men tværtimod flere begrænsninger. Hun bruger religionen til at finde ro og styrke og det eneste, hun ønsker lige nu er at fuldføre uddannelsen, hun er gang i med. Hun retter sit fokus mod uddannelsen, idet denne kan sikre en god fremtid for hende.

Laila er fanget mellem at leve det liv, hun ønsker og leve det liv, som familien og manden forventer. Der er diskrepans mellem hendes og familiens ønsker. Et liv som hustru og mor eller et liv som karrierekvinde. Lailas dilemma er, om hun er stand til at skabe balance mellem det, hun vil, og det, der forventes af hende. Laila oplever disse modstridende roller i hverdagen og undertrykker sine egne behov for at tilgodese familiens normer og værdier. Priuer beskriver, den store forskel mellem forældres oprindelige land og det samfund de

lever i, og omtaler blandt andet forældrenes forældede habitus som afgørende for, at de unge indvandrere bliver fanget mellem de to modpoler. Endvidere gør hun opmærksom på, at de unge føler stor forpligtelse over for deres forældre. Prieur mener, at denne forpligtelse kan skyldes den form for opdragelse de unge har fået - vise respekt for forældre, adlyde dem, ansvarsfølelser for kollektivet (familien) (Prieur 2004: 54). Lailas fortælling illustrerer, at familien spiller en vigtig rolle i hendes liv og den forpligtelse, hun udtrykker over for familien, virker som om, at hun skylder sine forældre at være en god tamilsk pige.

I fortællingen fremhæves ikke succesoplevelser, men derimod flere udfordringer og kampe hun har mødt gennem livet. Hun har internaliseret et negativt syn på sig selv grundet tidligere fejltagelser og oplever, at hun ikke kan frigøre sig fra traditionelle normer uden negative konsekvenser for familien. Laila fremstår som en kvinde, der er stærk og selvstændig. En kvinde, der flyttede hjemmefra og har klaret sig selv. Efter at være flyttet hjem igen og efter indgåelse af ægteskabet, fremstilles hun som en kvinde, der har valgt sin fremtid mere på baggrund af rationelle beslutninger, hvor familiens fremtid og anseelse spiller en stor rolle. Hendes beslutninger om indgåelse af ægteskab virker mere fornuftsbaseret og gennemtænkte. Hun virker til at acceptere, at hendes fremtid ikke kan være anderledes. En tankegang, som kan ses at være modstridende for det moderne menneske, hvor individualisme og frihed vægtes højest. Laila opnår en anerkendelse i sin privatsfære, som har større betydning for hende end at vælge det liv, hvor hun kan udfolde sig som en selvstændig kvinde.

I fortællingen fremgår flere regressive episoder, hvor Laila oplever, at hun bliver konfronteret med negative hændelser. Hun virker til at have opgivet sin fremtid, og udviser endvidere en magtesløs overfor de forskellige roller som datter, hustru og svigerdatter, som hun skal påtage sig. Lailas fokus på de negative hændelser kan skyldes, at der ugerne op til interviewet har der været konflikter mellem hende og manden, om de skulle bosætte sig i Danmark eller i udlandet.

9.2.4 Sinthu

Sinthu kom til Danmark som 2-årig, og hun fortæller, at det at være ung tamil i Danmark ikke er så nemt, som man skulle tro. Hendes forældre kom til Danmark i midten af 80'erne, og at de kom herop i 80'erne har haft stor betydning for den opdragelse, hun har fået. Ifølge hende er hendes forældre referenceramme for, hvordan man skal opdrage børn fra

80'erne. Selvom de lever i 2012, holder de fast i traditionerne fra 80'erne, sådan som de kan huske det.

Dette har dog givet mange udfordringer i Sinthus ungdom. Sinthu beskriver, at hun havde større frihed, da hun var barn og i takt med, at hun blev ældre, blev hendes frihed begrænset. Dette står i modsætning til den danske opdragelses form, hvor børn har mindre frihed og jo ældre de bliver, vokser deres frihed (Larsen 2004: 35).

Sinthus søster blev gift for 14 år siden og på daværende tidspunkt var hendes forældre meget imod kærlighedsægteskab, hvor man selv finder sin partner. Forældrene fandt en mand til storesøsteren og de blev arrangeret gift. Forældrene har udviklet sig og har fået et mere moderne syn på pardannelse, således at de i dag giver Sinthu frihed til selv at finde en partner, så længe det bliver en tamiler og er samme kaste som familien. Sinthu reflekterer over forældrenes opdragelse og udviser dermed en forståelse for forældres tidligere handlinger, idet forældrene kom til et nyt land, hvor spillereglerne var anderledes, og det er forståeligt, at det har været svært for dem at navigere rundt. Hun forsvare sine forældres opdragelse med, at tamiler ikke havde kendskab til dansk kultur, og at man ofte hørte negative ting om danskere, især i forhold til pardannelse.

“Man hører jo tit at danskere de jo bare, jamen de boller til højre og venstre, også har de børn med 10 forskellige, og bla bla bla, men det er den der tankegang de havde fået, fordi at man har ikke den store kontakt med danskere og man hører bare de her skrækhistorier, så tror man at danskere er sådan, så øhm, og når jeg så tænker tilbage på det, så er jeg meget glad for den opdragelse jeg har fået, jeg synes ikke at jeg har manglet noget”

Sinthu har et ambivalent forhold til, hvordan hendes barndom og ungdom har været. På en måde har hun følt, at det har været frustrerende, at der var mange begrænsninger, men samtidig giver hun udtryk for, at hun er glad for den opdragelse, hun har fået og hun ikke føler, at hun er gået glip af noget. Dette kan tyde på, at hendes loyalitet for forældrene dominerer samt at hun tror på, at hendes forældre kun har gjort de ting, der var bedst for hende. Hun fremhæver flere gange, hvordan hendes forældre er blødet op gennem tiden og at de er blevet bedre til at lytte til hende, og at der er en gensidig respekt, hvor de prøver at forstå hendes valg og livsstil.

Sinthu ser sig selv som en selvstændig kvinde og holder fast i, at hvis hun bliver forelsket i en tamilsk fyr, så vil hun vælge at gifte sig med vedkommende, uanset hvad familien ville mene om det. Det kan muligvis ikke blive en virkelighed, idet Sinthu har internaliseret forældrenes holdning i forhold, hvordan hendes kommende mand skal være.

Forældrene har dog svært ved at acceptere, at hun endnu ikke er gift, og Sinthu giver udtryk for, at hun intet har imod arrangeret ægteskab, hvor hendes forældre finder en partner til hende, men hun har stillet krav om, og hun ville lære personen at kende, før hun vil acceptere et evt. ægteskab.

Sinthu er ligeledes påvirket af de andre tamilers interesse/indblanding i, hvorfor hun endnu ikke er gift. Hun bliver ofte vred over, at de ikke kan lade hende være i fred, men hun har lært at håndtere disse mennesker. Hun anvender en rationel strategi, hvor hun siger til sig selv, at deres uvidenhed er årsag til, at de stiller disse trælse spørgsmål om, hvorfor hun stadig er ugift.

“Jeg har fundet ud af det, det er, at mine forældre synes at et ægteskab er nødvendigt for at man senere hen i livet ikke skal blive ensom, for det første, og for det andet fordi man ligesom sådan viderebringer sine gener og bla bla bla så meget, øh, også tror jeg også bare at det er sådan en øh det er bare noget der er naturligt i deres øjne, at jamen , man bliver født, man går i skole, man vokser op, og man bliver gift, og man får nogle børn også fortsætter det ellers der ud af, altså, øh jeg er lidt enig med dem”

Sinthu kan identificere sig med forældres tankegang om, at ægteskab er en selvfølge og det er nødvendigt at blive gift. Det er en del af livet og hun vil også gerne giftes. Efter Sinthu fyldte 25 år, har der været stor fokus fra det tamilske miljø på, hvorfor hun endnu ikke har giftet sig. Det har skabt vrede og frustrationer hos Sinthu, men hun prøver at tackle det ved at lave forskellige passing strategier, såsom at lave jokes ud af situationen. Sinthu fortæller, at hun er gammeldags og ikke vil have noget imod at stå for de huslige opgaver, så længe partneren tager ansvar for andre opgaver.

Vendepunktet, da Sinthu flytter hjemmefra, får hende til at indse, at unge lever anderledes og at dette er muligt. Hun omdefinierer sit biografiske projekt, hvor hun erkender, at kvindens liv ikke kun behøver at omhandle ægteskab, men at man kan nyde livet ved at rejse, komme ud at lære andre mennesker at kende, osv. At have venskab til drenge behøver ikke være forbudt, men kan være noget naturligt. At have sex med en, man kan lide, behøver ikke være forbundet med skam.

Hun vil ikke indgå i et ægteskab, fordi der er forventning om, det er bedst, at hun bliver gift, fordi hun er ved at blive gammel. Sinthu gør sig nogle refleksioner i forhold sit liv og de idealer, hendes forældre har prøvet at opdrage hende efter. Hun trodser idealet om at

være den gode tamilske pige i flere aspekter. Eksempelvis fortæller hun, at hun ikke ønsker at lade som om, hun stadig er jomfru. Hun ønsker ikke at lave denne form for passing, da det vil betyde, at man bliver fremstillet som "falsk".

Selvom Sinthu har fået nogle værdikodeks, som stritter imod tamilernes efter være flyttet hjemmefra, kan hun godt lide at færdes blandt tamiler, da det er her, hun føler sig hjemme. Hun siger, at det er en fordel for hende, at hun er flyttet hjemmefra, fordi der er mindre social kontrol. Forældrenes habitus har indflydelse på Sinthus, men den er ikke determinerende for hendes adfærd. Når Sinthu færdes blandt ældre tamiler, er hun mere i frontstage, og hun anvender forskellige passing strategier - eksempelvis bruger hun påklædningen strategisk til at undgå, der kommer unødvendig opmærksomhed på hende.

Sinthu har været god til at fortælle detaljeret omkring forskellige hændelser, sætte dem i relation til hinanden og hendes personlige udvikling. Hun var således meget reflektiv og evaluerende igennem interviewene og hendes evne til at fortælle sine historier bevirkede også, at hun fremstod som ressourcestærk. Endvidere fremstår Sinthu som en kvinde, der har gjort sig fri af de traditionelle idealer og prøver at finde sine egne idealer mellem dansk og tamilsk kultur.

I forhold til de andre informanter over 25 år adskiller Sinthus fortælling sig markant. Eksempelvis præges fortællinger af Sona, Laila og Amala af mange regressive perioder forårsaget af kriser og vendepunkter. Trods Sinthu tilkendegiver, at hendes barndom og ungdom var præget af forskellige begrænsninger, virker det til, at det er lykkedes hendes at finde en balance mellem tamilsk og dansk kultur. Hun identificerer sig selv som tamiler, men en tamilsk kvinde, der ønsker at fastholde nogle værdier i forhold til kønsroller og partnervalg samtidig med, at hun tager nogle værdier fra den danske kultur i forhold seksualitet - en kvinde behøver ikke være jomfru før indgåelse af ægteskab. Denne form for identificering kalder Mørck for at have en hybrididentitet. Hendes fortælling præges af både en række regressive og progressive episoder. Det kan også tænkes, at hun gennem efterrationalisering fremstiller et positivt selvbillede, også af sine forældre, hvilket kan skyldes hendes loyalitet overfor forældrene.

9.2.5 Anjali

Anjali har ligesom de fleste andre informanter oplevet store begrænsninger i sit sociale liv. Vendepunktet opstår, da Anjali får lov til at flytte hjemmefra grundet sit studie. Hun opdager til sin store overraskelse, at andre unge tamiler, som også er studerende, lever et

mere frit liv med mulighed for at foretage aktiviteter som at deltage til fester, drikke, have kæreste, osv. Hun indser, at den tamilske ungdom har ændret sig og at være en god tamilske pige er ikke ensbetydende med, at man kun skal passe sit studie og være jomfru. Da Anjali boede hjemme, var hun under forældrenes opsyn og havde ikke mulighed for at have et socialt liv udenfor skolen. Hun beskriver sig selv som en tilbageholdende og lukket person.

"(..) plejer være meget lukket, det jeg bare sidder og ser indisk fjernsyn og derfor jeg er mere, mere påvirket af den kultur, end at komme ud i den danske fjerne liv"

Vendepunktet medfører, at hun beslutter sig for at spille en anden rolle - som en ung kvinde, der er åben og har mod på at komme ud blandt andre unge. Hun beslutter sig for at leve sit liv anderledes, hvor hun vil være mere social og mere åben. Hun har ikke haft drenge venner, og efter hun flytter hjemmefra oplever hun, at hun kan være venner med drenge, uden det skal være forbundet med skam og tabu. Hun har dog svært ved at være helt åben på grund af den opdragelse, hun har fået; at have noget at gøre med drenge er noget forkert.

"Jeg vil have ønsket at mine forældre var lidt mere åbne, og givet mig lidt mere frihed dengang. Det tror jeg også godt vil have påvirket eller hjulpet mig til at blive mere stærkt og turde nogle ting. Da jeg var mindre er man opvokset sådan. At jeg tænker anderledes"

Anjali prøver at frigøre sig fra de roller og forventninger, der har været i forhold til, at hun er en tamilske pige. Hun indser, at det at være en god tamilske pige intet har at gøre med, at man skal være jomfru og heller ikke noget at gøre med drenge. Hun giver udtryk for, at familien betyder meget for hende, og hun ikke vil vælge en partner, som ikke lever op til forældrenes krav, såsom at vedkommende skal tilhøre den samme kaste og være uddannet. Hun ønsker ikke en mand, som ønsker at fastholde kønsroller, hvor det er kvinden, der står for madlavning og det praktiske i hjemmet.

Anjali har brugt religionen til at overvinde ensomheden, hun har følt, og hendes tro er blevet stærkere med årene. Eksempel faster Anjali og hun holder en faste, som har til formål at give et lykkebringende ægteskab.

Anjali ser det ikke som et problem, at man har kæreste og er i et fast forhold. Anjali oplever i forbindelse med vendepunktet, at hun er gået glip af noget af sin ungdom, idet hun ikke har haft et socialt liv. Hun foretager en omstrukturering af sit biografisk projekt og ønsker at leve et liv med mindre social kontrol.

Hun ønsker ikke at være fastlåst af de kulturelle idealer men prøver at finde ud af, hvilke idealer hun ønsker at leve efter.

Hun ser sig selv som en fornuftig pige, der er i stand til at navigere mellem begge kulturer. Hun er begyndt at fortælle sin mor om, hvad hun laver, og moren har tillid til, at hun ikke vil udvise en uacceptabel adfærd. Hun har gennemgået identitets forandringer som følge af biografiske hændelser, der bryder det normale i hendes hverdag. Hun har indtil videre være meget tamilsk, men nu ønsker hun at finde en balance mellem at være tamilsk og dansk, dvs. hun vil gerne være mere fri ved at have mulighed for at nyde sit liv, eksempelvis ved at gå ud med venner uden at skal forholde sig til, hvad en god tamilsk pige vil gøre.

Anjali har tidligere haft traditionelle holdninger til kønsroller, og hvordan en tamilsk kvinde skal opføre sig, men der er sket holdningsændring, især i forhold til hvorvidt en kvinde skal være jomfru. Anjali fortæller, at for hende er sex forbundet med kærlighed, men hun har respekt for, at andre kan vælge anderledes.

Efter at være flyttet hjemmefra gennemgår Anjali en forvandlingsproces. Hun ser flere handlemuligheder og større mulighed for at handle selvstændigt og deltager i flere sociale aktiviteter. Kollektivet og familien har en stor betydning for hende, og hun vil gerne finde en balance mellem dansk og tamilsk kultur. Hun virker til at være en ressourcestærk kvinde, der omdefinierer og omstrukturerer de kulturelle værdier, således de harmonerer med det liv, hun ønsker at leve. Hun finder sin identitet som tamiler og vil helst giftes med en tamilsk mand, som forstår hendes kultur og sprog.

9.2.6 Mira

Mira har ligesom de andre informanter oplevet mindre grad af frihed i forhold at have et socialt liv. Mira fortæller åbent, at hun har været inspireret af sine jævnaldrende danske venner og hun har haft nogle "lyster", som hun har givet efter for. Med "lyster" mener hun at tage til fester og være ude med venner og have kæreste. Hun har hemmeligholdt disse ting for forældrene. Hun beskriver derfor sine teenageår som præget af mange løgne. Hun ville gerne have haft en ungdom, hvor hun ikke havde været nødt til at lyve overfor sine forældre.

Mira har hverken fået lov til at deltage i fester med tamiler eller danskere. Hun følte sig nødsaget til at lyve overfor sine forældre, såfremt hun ønskede at leve sit liv. Mira har ofte været plaget af dårlig samvittighed overfor sine forældre.

Hun har været bevidst om der er stor diskrepans mellem de idealer, hun ønsker at efterleve og de idealer, hendes forældre ønsker, hun skal efterleve. Mira fortæller, at hendes far forventer, at hun skal være en god tamilske pige og passe hjemmet og skolen. Mira giver udtryk for, at hun ikke kan leve op til denne forventning, men trods hun ikke kan leve op til de forventninger, der er forbundet med at være en god tamilske pige, føler hun ikke, at hun er mindre værd eller at hun ikke en god tamilske pige.

“man skal gå rundt og skjule det, når man skal ud, altså sige nu skal jeg se en veninde, men så er man et helt andet sted. Det der med at lyve synes jeg er svært. At man hele tiden skal lyve den kultur vi er, for at man skal virke som en god pige hjemme i huset”

Vendepunktet i Mira's liv opstår, da hun flytter hjemmefra. Endelig får hun mulighed for at leve sit liv uden løgne og dårlig samvittighed. Nu er der ingen, der kan holde øje med, hvad hun foretager sig og derved oplever hun, at den sociale kontrol formindskes.

Mira har haft en kæreste uden forældrenes kendskab. Da faderen konfronterede hende med, at han har fået fortalt, at hun har en kæreste, har Mira lavet en passing og sagt, at han ikke skal lytte til sladder. Mira har haft dårlig samvittighed over, at hun har løjet for sin far, men hun mener, at det er bedst for ham at leve i illusionen om, at hun er en god tamilske pige, der efterlever hans idealer om, hvordan en ung tamilske kvinde skal være. Mira pointerer, at hun ikke skammer sig over at have kæreste, eller at hun har været i seng med ham. Hvis hun havde forbundet det med skam, ville hun have fravalgt det. I forbindelse med ægteskabet vil hun kun fortælle om sin fortid for sin kommende ægtefælle, hvis han direkte spørger ind til det. Hun mener ikke, at hun skal undskylde sin fortid men er dog opmærksom på, at nogle tamilske mænd vil have svært ved at acceptere, at deres kommende kone har haft et seksuelt forhold til en anden mand.

Efter at være flyttet hjemmefra har hun indset, at det er vigtigt, at hun får sig en uddannelse og at hun skal være økonomisk uafhængig. Hun vil gerne giftes, efter hun har afsluttet uddannelsen, og hun vil intet have imod, hvis hun bliver arrangeret gift. Selvom Mira har moderne holdninger til, hvordan hun skal leve sit liv, er hendes primære socialisering foregået i hjemmet, og dette påvirker på hendes holdning til indgåelse af ægteskab.

Mira ser sig selv som en kvinde, der både kan navigere blandt tamiler og danskere. Miras fortælling illustrerer, at hun har en selvforståelse, som er formet af både dansk og tamilske kultur. Mira er rationel i sin tankegang, især i forhold til seksualitet, hvilket gør, at hun ikke oplever skam eller skyldfølelse. Hun gør op med det traditionelle ideal om kønsroller

og føler sig for dansk til at acceptere den sociale kontrol. Hun gør oprør, men hun kan ikke føle sig helt fri af den sociale kontrol, når det kommer til indgåelse af ægteskab.

Hun fremstår som en social og udadvendt pige, der har ressourcer og kompetencer til at håndtere de udfordringer, hun møder i livet. Det virker til, at Mira trives godt blandt tamiler og danskere. Hun føler sig anerkendt både i familien, men også i det danske samfund. Hun tilkendegiver, at hun er god til at omstille sig afhængig af konteksten og omgivelserne.

9.2.7 Nila

I Nilas biografiske fortælling sker der et vendepunkt, da hun bliver forelsket som teenager. Hun var forelsket i fyren i mange år, før han fik at vide, at hun var forelsket i ham. Han gengældte desværre ikke hendes følelser. Hun havde brugt mange år på at være forelsket i ham og håbede på, at han ville ændre mening. Efter nogle år gik det op for hende, at dette ikke ville ske, og at hun ikke havde brug for en fyr i sit liv for at have det godt.

Nila bliver tvunget til at omstrukturere sit biografiske projekt. Hun prøver at genskabe mening og kosmos ved at foretage passing, at hun ikke har brug for en fyr til at have det godt. Nila har derefter valgt at fokusere på sin uddannelse og beskriver sig selv nu som karriereminded. Det betyder ikke, at hun ikke vil giftes, men vil gerne vente med det til efter færdiggørelsen af sin uddannelse. Hun har drømt om et familieliv med mand og børn. Hun vil gerne være en selvstændig kvinde, men i et forhold mener hun, at man er nødt til at acceptere, at der er forskel på mand og kvinde.

Hun mener, at det er vigtigt for en kvinde, at hun har en uddannelse, og at hun kan forsørge sig selv. Hun har intet imod, at hendes forældre finder en partner til hende og hun bliver arrangeret gift. Hendes forældre har givet tilladelse til, at hun gerne må finde sin kommende ægtemand, så længe han har en uddannelse og tilhører den samme kaste som hende.

Familien har stor betydning for Nila, og derfor vil hun aldrig gå imod sine forældre og vælge en fyr, som ikke lever op til forældrenes krav. I Nilas teenageår har der været begrænsninger, ikke fordi forældrene har sagt, at hun ikke må, men hun er gået ud fra, at hendes forældre ikke ville billige det. Hun har dog fået lov til at deltage i fester med skolekammerater, og det er først i gymnasiet, hun lærte at drikke. Nila mener ikke nødvendigvis, at man er en god tamilske pige, bare fordi man er hjemme og læser. Nila oplever, at hun har et godt forhold til sine forældre, hvor de åbent kan tale om tingene. Eksempelvis drikker de champagne til nytår og det siger forældrene intet til.

Nila giver udtryk for, at hun ikke kan leve op til idealet om at være den gode tamilske pige, idet hun afviger for meget.

“Jeg tager til fester, jeg drikker, jeg går ikke til dagen, altså de tøj jeg går i er de tøj jeg finder behageligt, altså. Jeg tror det er sådan nogle ting der gør at jeg afviger mig.”

Nila vil gerne opføre sig ordentligt og have et godt ry for forældrenes skyld. Hun ønsker ikke at såre sine forældre og derfor er hun villig til at tilpasse sig de krav, der bliver stillet, når hun er blandt tamiler. Nila er fokuseret på at gøre tingene rigtigt for forældrenes skyld og ikke bringe skam over familien. Denne loyalitet vil have betydning, når hun skal vælge en partner. Det skal være en, som familien også vil godkende. Prieur skriver på baggrund af sin forskning blandt unge med indvandrerbaggrund i Norge: ”De sterke familiebandene bør ikke ses utelukkende ut fra et skjema av forventninger fra foreldrenes side og lydighet fra barnas side. Bandene uttrykkes konkret gjennom en omsorg og deltakelse som går i begge retninger. Bandene bør heller ikke ses som en byrde barna ikke kan fri seg fra, men som noe de i mange tilfeller verdsetter dypt og ikke ønsker å leve foruten” (Prieur 2004: 56).

Nila har høje ambitioner og drømmer for fremtiden og hun vil arbejde hårdt for, at alt skal blive ved med at være godt. Hun er styret af en positiv tro på fremtiden og et håb om, at den positive udvikling fortsætter.

De fleste af informanterne fremhæver deres mødre som en af de centrale personer i deres liv. Ligeledes gør Nila, som beskriver forholdet til moderen som ”min bedste veninde”. Signifikante andre er en betegnelse for de personer, der står nært til den enkelte, som individet inspireres af (Levin & Trost 2005: 117). Ligesom for Nila fremstår mødre for de fleste informanter som signifikante andre. Nila oplever grundet det godt forhold til sin mor, at hun er anerkendt som en god datter.

9.2.8 Rani

Rani oplevede, at det var en stor omvæltning, da hun kom til Danmark som barn. Rani's forældre er meget traditionelt bundne og har været bange for, hvordan det danske samfund kunne have dårlig indflydelse på hende. Hun har derfor levet et lukket liv, hvor hun hverken har fået lov til at færdes blandt danskere eller tamiler.

Hun beskriver, at hendes forældre har været indstillet på, at hun skulle have et godt ry, og derfor var det vigtigt, at hun skulle være en god tamilske pige. Endvidere er hun blevet gjort

opmærksom på, at hendes adfærd har konsekvenser for hendes lillesøster, og derfor er det vigtigt, at hun opfører sig som en god tamilsk pige.

Der har været begrænsninger i forhold til hendes social liv. Hun har ikke fået lov til at gå til fester, biografen eller komme ud med venner. Det er vigtigt for Rani at understrege, at hendes forældre har givet hende en god opdragelse, og at hun er en god tamilsk pige.

Rani er forlovet med en tamilsk mand, som hendes forældre har fundet og hun glæder sig til at blive gift. Hun er overbevist om, at hun med ægteskabet vil få større frihed end hun har nu. Selvom Rani er forlovet, må hun ikke færdes offentligt med sin forlovede, før de er gift. Hun prøver i sin fortælling at vise, at hun ikke er splittet mellem sine handlinger og den biografi, hun idealiserer. Hun ønsker at kunne give en anden fortælling end sine handlinger. En fortælling, der stemmer overens med de idealer, hun har inkorporeret gennem sin opvækst. I Ranis fortælling tydeliggøres en stræben efter at styre definitioner, så de passer til den selvfremsstilling, hun gerne vil have. Hun vil gerne opretholde en normalbiografi som en god tamilsk pige, hvor ægteskabet og familielivet vægtes højt.

Rani kan dog mærke konsekvenser ved at have levet et lukket liv. Hun føler sig ikke godt tilpas blandt danskere, idet hun oplever, at deres væremåde er meget anderledes end det, hun er vant til. Hun håber, at hun vil blive bedre til at omgås danskere ved at komme mere ud. Rani identificerer sig som tamiler og mener at forældre og den opdragelse hun har fået er årsag til at hun oplever sig selv som "meget tamilsk". Dette stemmer overens med Prieurs studie blandt indvandrere i Norge, at de unge identificerer sig for forældres etnisk oprindelse.

"Ja jeg er meget mere tamilsk. Ja selvom jeg er næsten opvokset her i Danmark, så er jeg meget tamilsk, også fordi at mine forældre har altid banket det i hovedet på mig at vi har nogle tamilske værdier og vi kommer fra et andet kultur, vi skal tænke på ditten og datten, så jeg er blevet opdraget på den måde, at jeg hele tiden skal tænke på kultur, jeg er nok meget tamilsk i det"

Rani har ikke fået lov til at flytte hjemmefra og har ikke det store kendskab til, hvordan danske og tamilske unge lever deres liv. I forhold til de andre informanter, som oplever, at de er mest i frontstage, når de færdes blandt tamiler, har Rani den modsatte oplevelse. Hun føler sig mest tryk blandt tamiler, idet hun ved, hvilken rolle hun skal påtage sig, men når hun er blandt danskere, har hun svært ved at være sig selv.

Rani lever en normalbiografi, der harmonerer med familiens konservative og traditionelle holdninger. Rani's fortælling præges af, at hun er anerkendt i familien, idet hun lever op til deres forventninger. Anerkendelse fra familien har stor betydning for Rani, og det virker til, at Rani har internaliseret idealer om lydighed, respekt for familien samt at sætte kollektivets ære og behov højt. Det kan tænkes, at hun vil tage refleksivt stilling til, hvilke idealer hun ønsker at følge, når hun bliver gift. Familiens social anseelse bliver opretholdt ved, at Rani lever op til de kollektivistiske idealer. For Rani er de givne normer en selvfølge, en naturlig indstilling, som hun tager for givet. Hun er endnu ikke begyndt at reflektere over de normer.

Rani's biografiske projekt er forbundet med det at være tamiler og at få sig et familieliv. Såfremt hendes forældre havde givet hende mulighed for at leve sin ungdom og givet hende mulighed for at have et socialt liv, havde hun måske ikke have ønsket at blive gift som 21 årig. Rani finder sin identitet i at være en god tamilsk pige. Indgåelse af ægteskab i en tidlig alder står i kontrast til de moderne idealer. Rani afviger fra de andre informanter, idet hun efterlever sine forældres idealer, og ifølge hendes biografiske fortælling, har hun ikke forsøgt at trodse disse idealer.

I Rani's selvfremsættelse beskriver hun sig selv om en stille og rolig kvinde, der udviser respekt og loyalitet over for familien. I betragtning af at hun har boet det meste af sit liv i Danmark, er det interessant, at hun oplever mest tryghed og anerkendelsen blandt tamiler.

9.2.9 Opsamling

Informanternes fortællinger afspejler, at det er præget af udfordringer at være "en ung tamilsk kvinde i Danmark" mellem to kulturer. Det fremgår af fortællingerne, at der er forskel på, hvordan informanterne er blevet opdraget, og hvilken grad af frihed, de har haft i forhold til deres danske skolekammerater. Denne diskrepans mellem hvad de måtte, og hvad deres danske jævnaldrende havde frihed til at gøre, har skabt stor frustrationer blandt informanterne. Det fremgår, at nogle af informanterne havde svært ved at forstå deres forældres valg i forhold til opdragelsen. Dette kan skyldes, at forældrene ikke formåede at forklare årsagerne til deres valg. Informanternes frustrationer resulterede i, at de hemmeligholdt deres færden over for forældrene; de tog eksempelvis til fester eller havde kæreste uden forældrenes kendskab.

Den narrative grundstruktur i informanternes fortælling har betydning for, hvordan informanterne har klaret sig gennem de udfordringer, de har mødt. Informanterne

anvender narrative kompetencer til at skabe stabilitet (Glavind Bo 1995:26). De fleste af informanterne oplever, at nutiden er blevet stabil, hvorfor de har lettere ved at finde mening med deres tidligere udfordringer.

Informanternes identitetsarbejde fremgår også af de roller, de indtager i deres fortællinger. Familien har stor betydning for informanterne og de udviser loyalitet og ansvarlighed, når det handler om familiens ære og fremtid. Der er fokus på familien som kollektiv. De fleste af informanterne identificerer sig med dette kollektiv/familien.

Det fremgår af de fleste fortællinger, at de beskriver deres ungdom med negative oplevelser. Informanterne har primært negative generaliserede og episodiske minder om deres ungdom. De har haft en oplevelse af begrænsninger. Årsagen til, at informanterne fremhæver begrænsninger kan skyldes, at de ikke har samme frihed som deres jævnaldrende danske unge.

Det tyder på, kvinderne har gennemgået udvikling fra en traditionel og kollektivistisk orienteret kultur mod en mere individualist orienteret moderne kultur. Kvinderne udtrykker ønsket om at opnå frihed og muligheder for selvudfoldelse. Udviklingen har gjort det muligt for kvinderne at konstruere nye feminitets- og kønsrolleopfattelser, som læner sig opad moderne idealer, dog med fastholdelse af nogle traditionelle aspekter og adfærdsmåder. Især når de på den ene side vil ofre alt for selvrealisering, ligestilling og selvstændighed, mens de på den anden side underlægger sig nogle kulturelle normer ift ægteskaber og adlydenhed i forhold til familien.

9.3 Analyse - den anden del

I anden del af analysen fokuseres der på de temaer, som er kommet frem under interviewene. Temaerne strækker fra hudfarvens betydning, medgift, kastens betydning, de unges syn på valg af partner og indgåelse af ægteskab, social kontrollens betydning til hvorledes informanterne definerer "en god tamilsk pige".

9.3.1 Hudfarves betydning

De fleste informanter giver udtryk for, at hudfarven spiller en afgørende rolle blandt tamiler. Lys hudfarve er mere anset end mørk hudfarve. Piger med lys hudfarve bliver ofte set som værende smukkere end piger med mørk hudfarve og bliver på den måde favoriseret i flere sammenhænge.

I forbindelse med arrangeret ægteskab, er det også et parameter, som man søger en ægtefælle ud fra (web4)Nila fortæller, at hun har oplevet, at en af hendes veninder blev

fravalgt af et forældrepar, der søgte en ægtefælle til deres søn, fordi hun ikke var "lys som mælk".

Informanterne beretter, at de er uforstående overfor denne form for favorisering af hudfarve, især når de fleste tamiler selv har en mørk hudfarve.

"Jeg har ikke oplevet det på den måde, men har da hørt folk sige 'hun er da en mørk pige' med en nedladende tone. Men sådan noget tænker jeg ikke over. Jeg kan heller ikke forstå hvordan man kan se ned på den slags. Det vil jeg kalde en form for racisme også. Det er dobbeltmoralsk af nogle tamiler, at de ikke går ind for danskerne er racister imod dem, men de er indbyrdes racister imod 'de mørke'. Det gælder især når forældrene skal finde en pige til deres søn. Så er der rigtig mange der går efter pigen skal være lys. Synes det er uretfærdigt, at man kigger på den slags. Hudfarven siger intet om ens personlighed." (Rani)

Hvorvidt informanterne har oplevet en negativ fokusering på dem på grund af deres hudfarve, er der store forskelle på. Kvinderne med mørk hud har oplevet, at de bliver kommenteret på deres hudfarve, men de lyse kvinder fortæller, at de ikke har oplevet denne negative form for opmærksomhed, men at de har hørt om det.

Eksempelvis beretter Sona, at hun ikke har oplevet det, og at hun ikke går op i hudfarve, idet hun mener, at en person med mørk hud kan være lige så charmerende som en med lys hud. Hun siger dog, at hendes mor går op i det.

Sinthu derimod fortæller *"Jeg har oplevet denne diskrimination og jeg har oplevet at folk tror at jeg er imod fokusering pga. min egen hudfarve - men jeg har valgt at dette ikke skal påvirke mit eget syn af mig selv."*

Der er en tydelig forskel på, hvordan kvinder oplever, at de bliver set på og mødt af tamiler på grund af deres hudfarve. De "mørke" kvinder giver udtryk for, at de finder det diskriminerende og de forældre, der søger en ægtefælle til deres søn burde i stedet fokusere på kvindernes personlighed frem for deres hudfarve.

Lys hud har høj status i lande som Sri Lanka og Indien. Den indiske filmindustri er med til at dyrke og fastholde dette ideal af at være lys i huden. I de fleste tamilske film er den kvindelige hovedskuespiller som regel en kvinde, der er lys i huden. Der bliver ikke stillet det samme krav til de mandlige skuespillere, og man ser derfor at mandlige skuespillere bliver dyrket som filmhelte uanset hvor mørke de er i huden.

De mørkhudede informanter giver udtryk for, at de allerede som børn har oplevet stempling. De mærker, at deres hudfarve ofte bliver kommenteret på en negativ måde "det er da synd at du er mørk". De prøver at give udtryk for, at de er upåvirket af stempling, men det virker som om de anvender forskellige strategier for at håndtere denne stempling. De prøver at nedtone, hvor sårende det kan være at få vide man ikke er smuk, fordi man har en mørkere hud. De fleste bruger rationelle forklaringer for at håndtere stemplingen, eksempelvis ved at fremhæve, at de kan være smukke selvom de er mørke i huden. Endvidere fremhæver de, at hvis nogen frasorterer dem på grund af deres farve, skyldes det deres uvidenhed.

Nogle af de forældrene, der alligevel vælger en "mørkhudet" ægtefælle til deres sønner har tit en forventning om, at pigernes forældre skal give mere i medgift på grund af pigens farve. En form for kompensation. Informanterne tager direkte afstand fra denne form for kompensation og tydeliggør, at de aldrig ville acceptere denne form for ægteskabstilbud.

Det er vanskeligt at sige hvor denne favorisering af lyshud kommer fra. Det kan muligvis skyldes, at Indiens og Sri Lankas britiske koloniherrer har lys hud. Ligeledes kan det skyldes kastesystemet, hvor det ariske folkeslag var overlegne, mens de dravidianske var mindreværdige. Den ariske race var de højkaste, og de var lyse i huden i forhold til den dravidiske race med den mørke hud. Den lyse hud har gennem historien været favoriseret og har været udtryk for magt og et statussymbol (web5).

9.3.2 Medgift

På Sri Lanka har det været og er en normal skik blandt tamiler at give medgift i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Brudens familie betaler medgift i form af ejendom, guld, penge eller jord. Størrelsen af medgiften kan afhænge af både brudens og brudgommens uddannelse, familiestatus, alder, m.m. Traditionen har været, at brudgommen fortsætter med at bo hos sine forældre efter indgåelse af ægteskabet og bruden dermed flytter ind hos sine svigerforældre. Medgiften går ofte til brudgommens forældre og anvendes blandt andet til at betale eventuelle gæld, der har været ift. betaling af sønnens uddannelse. Brudgommen står også for at forsørge sine forældre i deres alderdom og derfor er det almindeligt, at drengebørn bliver favoriseret på Sri Lanka og i Indien (Web6).

Alle informanterne beretter, at de er imod medgift og kan ikke se en god grund til, hvorfor man skal give medgift til mandens familie. Laila giver udtryk for sin utilfredshed i forbindelse med sit bryllup. Hendes forældre har betalt for brylluppet og har ligeledes givet guld i medgift. Laila fortæller, at hun selv har fundet sin mand og derfor har haft en

forventning om, at alle udgifterne skulle deles mellem begge familier, men hendes mand havde fastholdt, at ifølge traditionen er det kvindens familie der skal betale. Laila mener ikke, at det er retfærdigt overfor hendes forældre og hun kan stadig ikke forstå, hvorfor det ikke kunne have været anderledes.

Da Laila gjorde sin mand opmærksom på dette, havde hendes mand sagt *“prøv at se hvor meget folk giver i medgift for en mand med læge eller advokat uddannelse, så meget har jeg ikke spurgt efter”*.

Laila fortæller, at hun håber, at de selv får nogle pige døtre så han kan forstå, hvor uretfærdigt systemet er, når han en dag selv skal betale medgift for deres døtre. Laila siger *“det hænger stadig i mit baghoved. Efter mit hoved skulle det deles i halv”*.

Sona, som er dansk gift, er imod at give medgift og i forbindelse med hendes søsters og broders bryllup, har de hverken givet eller modtaget medgift. De har derimod valgt at dele udgifterne med den anden familie.

De ugifte informanter tilkendegiver, at deres forældre vil give medgift, når de skal giftes. Deres forældre ønsker ikke at afvige fra traditionerne og der ligger ære og prestige i at give medgift. Forældrene ønsker ikke blive stemplet som nogle, der gifter deres børn væk *“uden noget”*. Ingen af de ugifte kvinder er interesseret i at blive gift med en mand, som forventer medgift. Kvinderne kan ikke se formålet med at give medgift, når begge parter har en uddannelse og selv er i stand til at tjene penge.

“I dagens Danmark har både mand og kone højst sandsynlig en indtægt, om den ene så tjener mere end den anden er en helt anden ting, derudover er det meget sjældent, at pigen efter brylluppet flytter ind hos mandens familie. Så det vil ikke give mening for mig at fortsætte med idéen om medgift. Mine forældre har tit jøket med, at de ikke har tjent noget sammen til medgift”

Sinthu fortæller, at nogle af de tamilske forældre giver medgift i Danmark i form af penge eller et hus på Sri Lanka. Beløbet kan variere alt fra 50.000 - 500.000 kr, og at medgift gives efter mandens uddannelse. Hvis det er en mand, der er læge, kan det blive op til 500.000 kr i medgift.

Flere af informanterne erkender, at det er en tradition at give medgift, og at der ligger prestige og status i at give medgift. Ved at give et hus eller et stort pengebeløb, kan forældre demonstrere deres økonomiske kapital.

I Danmark har de fleste forældre mulighed for at give medgift, men på Sri Lanka er det ikke alle forældrene, der har stor økonomisk kapital og disse forældre kan have svært ved at få deres pigebørn giftet væk. I fortællingerne er der ingen der giver udtryk for, at medgift i forbindelse med ægteskab kan skabe ulighed ved, at de rige har råd til at give medgift og få deres børn gifte ind i en rig familie, hvorimod de fattiges børn bliver nødt til at fravælge ægteskab grundet medgift. Ingen tager så meget afstand, at de mener, at de skal afskaffes. I Danmark er medgift måske ikke et stort økonomisk problem, som det kunne være på Sri Lanka. Der er dog argumenteres, at incitament for at give medgift i Danmark er forsvundet, idet de tamilske kvinder ikke har behov for at blive forsørget af deres ægtefælle, som det var tilfældet på Sri Lanka. At give medgift i Danmark handler måske mere om prestige.

9.3.3 Kastens betydning

Det fremgår af informanternes fortællinger, at kaste ikke spiller en rolle i deres hverdag. Alle informanterne har tamilske venner på tværs af kaster. Det er dog ikke alle, der tager helt afstand fra kastesystemet. Eksempelvis fortæller Laila, at kaste har en betydning, når det kommer til familielivet. Hun fortæller, at da hun var yngre, havde hun ofte skænderier med sin mor om, hvorfor man skal fastholde kastesystemet, når alle mennesker er lige. I takt med at Laila blev ældre, skete der en holdningsændring fra at tage afstand til kastesystemet til at kaste har betydning i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Det kan spores i informanternes fortællinger, hvilken kaste de tilhører. De højkaste tydeliggør, at deres forældre går meget op i kaste, men at de selv ikke går op i det, når det handler om venskab.

I forbindelse med Amalas ægteskab kontaktede brudgommens familie hendes hjemby på Sri Lanka for at undersøge, hvilken kaste hun tilhørte. Det kan tyde på, at mandens familie ikke var sikker på, at hun kom fra samme kaste som dem, siden de tog kontakt til Sri Lanka.

Nila fortæller, at hun har talt meget med sin mor om kaste og at hendes familie går meget op i kaste, især ved valg af ægtefælle.

“Mmm, nu har jeg snakket rigtig meget med min mor, om det at skulle finde en fyr, det eneste krav hun har, det er nok, hvis jeg skal ude og finde en, så skal det være fra samme kaste. Jeg ved det er vi også opvokset med, at kaste betyder rigtig meget i vores familie. Øhm, men kaste det er vi simpelthen nødt til at overholde” (Nila)

Denne holdning fremgår i de højkaste fortællingerne. I de højkaste hjem vælger forældrene at tydeliggøre, hvilken kaste de tilhører samt vigtigheden af at børnene finder en partner fra deres egen kaste. Højkaste børn bliver opdraget med, at man ikke må træde ved siden af, når det kommer til kaste og valg af partner. Hvorimod det fremgår hos lavkaste informanter, at kaste ikke er et emne, der bliver diskuteret i hjemmet og forældrene fortæller heller ikke, hvilken kaste de tilhører. Sikkert for at skåne børnene for, at de skal føle sig mindreværd i forhold til de højere kaster.

“Tror problemet vil ligge i at fyren måske kommer fra en rigtig høj kaste, så tror jeg måske der vil komme problemer. Mine forældre vil tænke ‘nej det går måske ikke fordi vi måske er lav eller midt eller hvad ved jeg’. Der tror jeg måske det vil blive et problem. Men hvis det er lavkaste, tror jeg ikke de vil sige noget alligevel, fordi at vi nok er det samme. Men hvis det er høj så vil der komme nogle problemer, fordi høje kaste ifølge min far og i min verden, de viser sig lidt frem, de kan godt rakke en ned. Hvis jeg kommer ind i en høj kaste familie, vil de altid se mig som en lav.” (Mira)

Lavkaste forældre er ikke interesseret i, at deres børn finder en partner fra en højere kaste, idet de er bange for, at deres børn vil blive undertrykt af de højkaste og dermed aldrig blive accepteret i familien. De lavkaste tager direkte afstand til kastesystemets praksis og finder systemet uretfærdigt.

Ens sociale anseelse afhænger også meget af familiens kaste. Familiens kaste giver et individ social status og det er status og omdømme, der er blevet akkumuleret gennem flere generationer. Man er noget i kraft af sin kaste og sin familie, men samtidig er der også et omdømme, man bliver nødt til at leve op til (Rajathurai, 2010:39). Højkaste unge kommer fra familier, hvor deres sociale status er forbundet med deres kaster. Dette kan være en af årsagerne til, at de ikke ønsker at indgå ægteskab med eller have en partner fra en lavere kaste.

Endvidere viser tidligere forskning, at indgåelse af blandet ægteskab kan have alvorlige konsekvenser for de unge. De kan risikere at blive udstødt fra familien. Der er dog sket en opblødning, hvor nogle accepterer blandet ægteskab, men det er endnu ikke blevet socialt anerkendt og denne afvigelse har konsekvenser for resten af familien og slægten. Der sker en reproduktion ved, at højkaste unge vælger at finde en partner, som også er fra en høj kaste (Rajathurai, 2010: 47).

9.3.4 Kaste frem for etnicitet

Prieurs studie om betydningen af indvandrerbaggrund i Norge viser, at en del af de unge med pakistansk oprindelse fastholder tilknytning til deres kaste. Selvom de unge pakistanere argumenterer, at de tager afstand til kastesystemet, indrømmer de også, at kaste trods alt har betydning for dem. Nogle af de unge giver også udtryk for, at kasten praktiseres i Norge og nogle kaster har fortsat en dominerende rolle blandt pakistanere i Norge (Prieur 200: 163).

Det tyder også på, at de højkaste i Danmark også praktiserer kastesystemet og har en stor interesse i at fastholde det. Informanterne, som tilhører højkaste, er bevidste om deres kaste, og i forbindelse med valg af partner, er det tydeligt, at de vægter at vælge en partner fra deres egen kaste. De unge tilkendegiver, at deres familie ikke vil acceptere, at de vælger en partner fra en lavere kaste. Tidligere forskning om kastesystemet i Danmark viser, at forældrene hellere vil have, at deres børn gifter sig med en etnisk dansker end en tamiler fra lavere kaste. Kasten har en større betydning end etnicitet for forældregenerationen. Selvom der sker en social mobilitet i takt med at flere og flere tamilske unge får sig en videregående uddannelse, fastholdes og reproduceres kastesystemet (Rajathurai, 2010).

Kastesystemets praksis retfærdiggøres ved at henvise til kulturen samt familien og de konsekvenser, det kan have for resten af slægten. Det virker heller ikke til, at højkaste informanter selv ønsker at indgå i ægteskab med en fra en anden kaste end deres egen.

9.3.5 Religionens betydning

Ifølge Peter L. Berger er religion et eksempel på en konstruktion, der kan få meningsløse situationer til at give mening. Det er en nomisk konstruktion i de symbolske universer, som man kan trække på for at gøre meningsløse hændelser og situationer mere begribelige og forståelige (Berger 1967:36-38). Der er flere eksempler på, at nogle af informanterne bruger religion til at finde og skabe mening, især i forbindelse med kriser og modgang.

Seks af informanterne er hinduer og to er kristne. Det er ikke alle, der praktiserer religion i deres hverdag, men for Amala, Anjali og Laila, som er hinduer, har religion stor betydning i deres hverdagsliv. De spiser eksempelvis ikke kød på tirsdage og fredage, og de faster ofte. Eksempelvis holder de tre informanter "*gowri vratham*" i november måned, hvor man faster i 21 dage. Det er en faste, som mange holder på Sri Lanka, hvor man kun må spise en

gang om dagen og hvor man ikke må spise kød. De fleste plejer at drikke mælk og spise frugter.

Fasten holdes i 21 år og tjener som en bøn for at få sig en god ægtemand. Når man er startet på denne faste, må man ikke afbryde, før man har holdt den i 21 år, ellers vil man ifølge religionen komme ud for dårligdomme.

Anjali fortæller, at hun kun spiser frugt en gang om dagen i de 21 dage, hvorimod Laila holder fasten ved at ikke spise kød. Amala spiser aftensmåltidet. De tre fortæller, at de finder ro og styrke i religionen for at klare deres hverdag.

Ingen af informanterne har krav om, at deres partner skal have den samme religion som dem og forældrene har heller ingen krav om samme religion i forhold til valg af partner. De tre kvinder afviger fra de andre, idet de praktiserer hinduisme i hverdagen. I fortællingerne kan det ses, at de ikke altid har været religiøse, og at deres religiøsitet ikke bunder i forældrenes.

Amala fortæller eksempelvis, at hendes mor aldrig har været religiøs. Hinduer anser en kvinde under menstruation for at være uren, og derfor tillades kvinden ikke at komme ind i tempel eller komme i rum, hvor man beder til gud. Amalas mor accepterer dog ikke denne tolkning af urenhed og mener, at det er en naturlig del af at være kvinde at have menstruation. Amalas interesse for hinduismen kommer fra hendes mormor, som kom til Danmark, da Amala var 16 år. Her blev hun introduceret for religionen og efter Amala blev gift, begyndte hun selv at praktisere.

“Altså den her religion det er den som ligesom har hjulpet mig igennem alle de her, så store kriser jeg har haft. I det her, i mit liv. Jeg gør de ting, som jeg føler at jeg kan magte. Men det er ikke, jeg prøver selvfølgelig tirsdag og fredag spiser jeg fx ikke kød og sådan noget. Og vi har haft nogle helligdage. Der spiser jeg så heller ikke kød og overholde de ting. Og netop os fordi, det er noget jeg kan lide, det er der jeg finder mig selv” (Amala)

Laila fortæller, at hendes far ikke vil have, at hun faster og han ikke kan forstå, hvorfor hun skal i tempel hver fredag aften. Det fremgår af Lailas, Amalas og Anjalis fortællinger, at de fandt ro i religionen i de perioder, hvor de havde kriser i deres liv. De oplever, at troen har hjulpet dem med at komme igennem svære tider i deres liv.

Religion har givet nogle af informanterne styrke til at overvinde deres problemer i hverdagen. Selvom de praktiserer hinduisme, har de ikke krav om, at deres partner skal have den samme religion som dem.

Meget af den eksisterende forskning om etniske minoriteter viser, at religion har stor betydning for de etniske unge og at religion giver dem et stærkt tilhørsforhold (Prieur 2004: 154). Endvidere viser undersøgelsen *“Pardannelse blandt etniske minoriteter i Danmark”*, at halvdelen af de unge som deltog i undersøgelsen pointerer, at fælles værdier og religion er vigtig, hvis et parforhold skal lykkes. Det er især kvinder, der mener, at samme religion er vigtigt, og dette kan blandt andet skyldes, at kvinder ofte har en rolle som kulturbærere.

Dette står i kontrast til de unge tamilske kvinders syn på religion. Selvom nogle af kvinderne praktiserer deres religion, spiller religionen ikke en stor rolle hverken i hverdagen eller i partnervalg. Dette kan blandt andet hænge sammen med, at tamiler er gode til at tilpasse deres religion til danske forhold.

9.3.6 At have kæreste

Næsten alle informanterne har haft kærester, som de har holdt hemmeligt for deres forældre. Mira fortæller, at hun har haft en kæreste, som hun ikke havde fortalt forældrene om, men hendes far havde fået nys om kæresten af nogle af deres bekendte, og da han konfronterede hende med det, valgte hun at fastholde, at det ikke passede, og at der blot var tale om et rygte.

Giddens fremhæver, at opløsningen af traditionens og religionens betydning for ægteskab har givet mulighed for “det rene forhold”, som opløses, når det ikke længere anses for tilstrækkeligt tilfredsstillende. At teste forhold eller afbryde et forhold er ikke en accepteret mulighed for de fleste af informanterne, og derfor afprøver de et forhold ved at have en *hemmelig* kæreste, før de introducerer vedkommende til deres forældre.

De ugifte informanter beretter, at de helst selv vil finde deres kommende ægtefælle, men de intet har imod, at deres forældre finde en partner til dem, sådan at det bliver et arrangeret ægteskab. De har ønske og forventning om, at de skal have love til at snakke med og lære personen at kende, før de giver deres accept.

“Min familie betyder alt for mig der. Jeg vil ha’ min familie skal acceptere det 100%. At den jeg har valgt, fordi jeg vil også automatisk finde en mand, som passer ind i min familie. Og tænke mig grundigt om når jeg skal vælge en mand, vil han passe ind i vores kriterier. Ikke religionsmæssigt der gør det ikke så meget.” Mira

Giddens hævder, at motiverne for indgåelse af ægteskab har ændret sig i nutidens samfund mod en større grad af refleksive snarere end praktiske valg. Familieplanlægning

og herunder valg af partner er i høj grad blevet en individuel sag, hvilket betyder at der ligger megen overvejelse bag disse beslutninger. Det er dermed blevet en nødvendighed at teste parforholdet, når det gælder ægteskab, idet man ifølge Giddens ikke længere tager disse beslutninger på baggrund af traditioner og rent praktiske foranstaltninger (Giddens 1992: 63).

I henhold til informanterne i specialet, er indgåelse af ægteskab ikke en helt individuel sag. De unge tamilske kvinder har ikke samme mulighed for at teste et forhold før indgåelse af ægteskab. Giddens begreb "det rene forhold" er dermed ikke helt gældende for tamilske kvinder i Danmark. Ifølge Bourdieu har individets habitus og sociale baggrund indvirkning på det valg, man foretager. Eksempelvis i henhold til partnervalg er kvindernes habitus styrende for hvem de vælger. Kvinderne er bundet af den tamilske kultur og deres valg er ikke helt individuelle og personlige.

Selvom informanterne giver udtryk for, at de ønsker selv at finde en ægtefælle, har de krav om at ægtefællen skal være en, som familien vil godkende og acceptere. De har ingen interesse i at finde en partner, der ikke kan leve op til forældrenes krav. Næsten alle forældrene har krav i forhold til kaste og uddannelse.

Det er dog ikke kun de tamilske unge kvinder, der er begrænset i forhold til at have en kæreste. Undersøgelsen "*Pardannelse blandt etniske minoriteter i Danmark*" viser, at etniske minoriteter, især unge kvinder, er begrænset af kulturelle forventninger til, hvad der er korrekt opførsel for kvinder. Eksempelvis kan det have betydning for kvindens muligheder på ægteskabsmarkedet, hvis hun tidligere har haft kæreste. Hvis en kvinde tidligere har været i forhold, kunne den kommende mand have svært ved at acceptere, at hun ikke er jomfru. Ligeledes viser undersøgelsen, at de unge strategisk vælger at holde en kæreste hemmelig, idet det giver dem mulighed for at lære hinanden at kende, inden de henvender sig til forældrene og dermed starter ægteskabsforhandlinger. Dette er en strategi, som de tamilske kvinder også anvender.

9.3.7 Ægteskab som kollektiv proces

Informanterne opererer i deres fortælling med to forskellige former for ægteskab "arrangeret ægteskab" og "kærlighedsægteskab". Et arrangeret ægteskab kommer i stand gennem aftaler. Dels mellem to familier og dels mellem de respektive forældre og deres familie. Et kærlighedsægteskab er etableret på baggrund af følelser mellem to unge, der selv har fundet hinanden og gifter sig med eller uden forældres accept. Alle informanterne beretter, at i forbindelse med valg af partner har familien en central

rolle. Det er vigtigt for kvinderne, at familien accepterer deres valg. De fleste af kvinderne fortæller, at de har mulighed for selv at finde deres partner, og at de er interesserede i at finde en partner, som også lever op til forældrenes forventninger og krav. Næsten alle informanterne tilkendegiver, at forældrenes krav blandt andet er, at deres partner skal være uddannet og skal have samme kastetilhørsforhold.

Laila fortæller, at det betyder meget for hende, at hun selv kan vælge sin ægtefælle og det vigtigste er, at hun kan lide den person, hun vælger. Hun kom sammen med sin mand i et par år, før hun valgte at fortælle sine forældre om forholdet. Grunden til, at hun havde valgt at hemmeligholde forholdet var, at forældrene ville have en forventning om, at hun hurtigt skulle gifte sig, når de fik det at vide.

Denne tankegang kan ligeledes findes hos fleste af de øvrige informanter. Det er endnu ikke socialt acceptabelt, at man har kæreste, og det er heller ikke acceptabelt, at man bor sammen før ægteskab.

Rani, som er forlovet med sin kæreste, fortæller, at selvom de er forlovet, er det ikke ensbetydende med, at de kan mødes, som det passer dem. Hendes forældre er ikke glade for, at hun mødes med sin forlovede alene og det er heller ikke en mulighed, at de kan bo sammen før ægteskabet. Det skyldes bl.a., at hendes forældre er bange for, at hvis forlovelsen af en eller anden grund afbrydes, så kan det blive svært at finde en ny partner for en kvinde, som har boet sammen med en mand. Hun vil have et dårligt ry blandt tamiler. Det virker til, at Ranis forældre har en traditionel holdning til, hvordan deres datter skal opføre sig og de er opmærksomme på, at hun ikke skal få et dårligt ry, idet det kan komme til at skade hende senere i livet.

Det er dog ikke alle forældrene, der har denne holdning. Sonas mor tog med åbent sind imod Sonas danske kæreste, da hun kom hjem en dag og fortalte, at det var manden, hun ønskede at gifte sig med.

Da Laila endelig besluttede sig for at fortælle sine forældre, at hun havde en kæreste, havde hendes forældre ikke så meget at sige til det. De havde heller ingen indvendinger. På grund af hendes alder har de længe haft et ønske om, at hun skulle giftes snart. Hendes forældre var nået til det punkt, hvor de meget gerne ville have hende gift. For forældrene har det været hårdt, når folk har spurgt dem, hvorfor deres datter endnu ikke er gift, når hun har den alder, som hun har. Laila har oplevet det som, at hun har været en byrde for sin familie, især fordi hun har to yngre søstre, der ikke kan giftes, før hun er blevet gift. Det er ikke velset at yngre søstre bliver gift før den ældste.

“Fordi folk igen, skal jeres datter ikke giftes snart, hun er der ved at være de der 28-29. også er jeg den ældste, og har to bag mig. Det var også et hovedpine for mine forældre. De vil selvfølgelig gerne selv vælge en til mig. Det jo deres drømme, at de kan få lov at køre den der, de finder en og hvad hedder det der, arrangeret ægteskab. Arrangere hele molevittenen.”
Laila

Det er meget vigtigt for informanternes forældre, at deres børn bliver gift helst inden de fylder 25-26 år. Hvis en kvinde ikke bliver gift før den alder, kan det være svært at finde en partner og forældrene kan opleve det som et problem i forhold til deres venner, som altid vil spørge, hvorfor deres børn endnu ikke er gift. Traditionen på Sri Lanka har været, at den ældste pige i søskendeflokken skal giftes først, og såfremt pigerne ikke bliver gift i den rækkefølge, kan det have negative konsekvenser for familien.

Eksempelvis vil der blive talt nedsættende om den ældre pige som er ugift; om at der må være noget i vejen med hende siden den yngre søster er blevet gift før hende. Dette kan minimere hendes chance for at blive gift.

Flere af informanterne udtrykker frustration over andre tamilers evindelige fokus på og interesse i hvad der sker i informanternes liv og deres manglende respekt for, at ægteskab er en privatsag. Dette tyder på, at kollektivet oplever, at det er deres anliggende, at unge mennesker bliver gift, sådan at de ikke skal ende med at være alene og ensomme. Ud fra den individualistiske kultur kan det ses som manglende respekt for den unges frihed til vælge at leve sit liv, som den unge vil, men i den kollektivistiske kultur kan det ses mere som hjælp og støtte til den unge for at få et lykkeligt liv. Ægteskabet er forbundet med lykke og mening med livet, hvor fællesskab og familieidealer bliver fremhævet.

Der er en diskrepans mellem forældregenerationen og de unge om ægteskabets betydning. De unge kvinder vil ikke som tidligere indgå i ægteskab i starten af 20'erne men derimod gerne vente til de har afsluttet deres uddannelse. Undersøgelsen *“Værdier og normer - blandt udlændinge og danskere”* viser blandt andet, at indvandrere og efterkommere i højere grad end danskere ønsker at have indflydelse på deres børns valg af ægtefælle. Det tyder på, at de unge tamilers forældre ønsker, at deres børn skal giftes, inden de når slutning af 20'erne og de har ligeledes nogle krav til deres børns valg af partner. Det virker dog til, at flere af de unge har medbestemmelse i forhold til, hvornår de bliver gift, og hvem de bliver gift med, dog ikke uden udfordringer og dilemmaer. Kvinderne skal være stærke for at modstå presset og den skyldfølelse, de bliver påduttet af de omgivende tamilske miljø.

Både kvinderne og deres forældre har de samme krav og forventninger i forhold til kommende ægtefælle. Kvindernes og forældrenes forventninger adskiller sig fra tidligere forskning i forhold til religion og kastesystem. Tidligere forskning fremhæver, at både forældregenerationen og de unge kvinder foretrækker en ægtefælle fra samme religion, hvilket ikke er tilfældet for herboende tamiler og endvidere eksisterer kastesystemet ikke for mange andre etniske minoriteter, som har deltaget i undersøgelserne.

9.3.8 Ægteskabets betydning– mening med livet – en selvfølge

Ægteskab bliver set som en selvfølge - en del af livet og der er en forventning fra kollektivitet om, at alle skal gifte sig og stifte familie. Det bliver som en del af den normale biografi, at når kvinderne udskyder brylluppet. Det bliver set som afvigende adfærd og der bliver stillet spørgsmål i det tamilske miljø om hvorfor man ikke er gift. Det bliver set som noget "unaturligt", dvs. der er noget galt med individet.

Sinthu, som er over 25 år og ugift, fortæller, at hun er træt af tamilernes involvering og især fra dem hun ikke kender. Det fremgår i fortællingerne, at den grundlæggende holdning er, at ægteskab er en naturlig del af livet, og det er en selvfølge. Såfremt man vælger at være ugift, ses det som en afvigende adfærd eller handling.

"Det jo en katastrofe, verden vil jo snart gå under. Det jo sådan, det synes jeg , det irriterer mig, det vil jeg gerne indrømme, det gøre det stadigvæk, jeg kan blive sur og pisse træt af det og, jeg har nogen gang bare lyst til at sige noget til dem, men jeg gør det bare ikke, fordi det jeg tænker et eller andet. Det er deres viden, og deres viden er ikke mere end det, og hvis ikke de kan forstå, at man godt kan have det godt, jeg tror det der generer mig mest det er nok når folk tror jeg er ulykkelig, men det er en formodning blandt andre folk, nå du er over 25 og du ikke er gift, så du en failure, og du er ked af det eller du burde være ked af det, eller et eller andet fordi dit liv er ulykkeligt. At man skal være ulykkelig og de et eller andet sted prøver pådutte en at man skal være ulykkeligt fordi man ikke har fundet en. Og et eller andet sted gøre en desperate efter at finde en." (Sinthu)

Kvinderne oplever, at denne fokusering på ægteskabet er trættende og at tamiler ikke kan se, at man kan have et lykkeligt liv uden at blive gift. Sinthu fortæller, at det ikke er muligt at få nogle tamiler til at forstå, at en kvinde godt kan være lykkelig uden at være gift. Der bliver kørt skræmmekampagne om, at hvis man ikke bliver gift, hvilket dårligt liv, man vil få, og hvordan man vil komme til at fortryde det senere i livet. Ligeledes giver man den unge, som er ugift, dårlig samvittighed over deres fravalg af ægteskabet, og hvorledes den

påvirker familien. Der bliver anvendt forskellige strategier for at få de unge til at indgå ægteskab og på denne måde bliver ægteskabets store værdi fastholdt.

Selvom kollektivitet i det tamilske miljø lægger stor værdi i ægteskab, er det dog ikke alle informanterne, der er villige til at indgå ægteskab for enhver pris. Informanterne har ligeledes krav til deres ægtefælle, som skal være opfyldt, før de vil indgå i ægteskab. Det fremgår af fortællingerne, at kvinderne stiller krav til deres kommende ægtefælle og de godtager ikke ægteskabstilbud som før i tiden, hvor man accepterede et ægteskabstilbud ud fra et billede, som forældrene viser af den kommende ægtefælle. Kvinderne stiller krav om at have mulighed for at tale med deres kommende partner, før de accepterer ægteskabstilbuddet og de vil helst finde deres kommende partner selv.

Det interessante er, at kvinderne finder arrangeret ægteskab naturligt og udviser tillid, at forældrene vil være i stand til at finde en partner, der passer til dem og familien. Dette står kontrast til danske kvinders måde at vælge partner på, idet valg af partner er baseret på romantisk kærlighed, og familien inddrages nødvendigvis ikke i forbindelse med valg af partner.

Prieurs studie viser, at de unge kvinder forsvare arrangeret ægteskab, hvor de vælger deres ægtefælle i samråd med deres forældre. De tamilske unge kvinder har ligeledes en positiv tilgang til arrangeret ægteskab, og de fremhæver, at beslutningen træffes i samarbejde med forældrene, og de har stor medindflydelse.

Det interessante er, at selvom de unge beklager sig over forældregenerationens store fokus på ægteskab, giver alle informanterne udtryk for, at stiftelsen af familie har stor betydning for dem, og de har alle lyst og drømme om at blive gift og stifte familie. Dette står kontrast til de danske unges forventning til ægteskabet. *Familien - et individualitisk fælleskab* er en undersøgelse af danskeres kulturelle forståelser af familien - set på tværs af generationer, hvori det fremgår, at danske unge anser ægteskab for et risiko-betonet spil. Ægteskab er noget man må forberede sig vældig meget på, hvis man vil gøre sig håb om, at det skal lykkes, og der er stor risiko forbundet med at indgå ægteskab, idet der er stor risiko for, at man bliver skilt (Jagd 1998: 41). De tamilske unge kvinder er ikke fokuseret på den risiko, der er forbundet med ægteskab. De virker til at have den holdning om, at man må få det til at fungere. Dette kan hænge sammen med, at skilsmisse ikke er velset i det tamilske miljø.

9.3.9 Opnåelse af frihed ved indgåelse af ægteskab

Nogle af de ugifte informanter kan se fordele ved indgåelse af ægteskab, da de opnår større frihed. Rani fortæller, at hun har mere frihed, efter hun er blevet forlovet og hun forventer, at hendes forældre ikke vil bestemme over hende, når hun bliver gift. Hun kan derefter tage til fester, tamilsk biograf, gå ud med venner, komme sent hjem, osv.

Anjali fortæller ligeledes, at hun har en forventning om, at hendes frihed bliver større, når hun bliver gift. Hendes forældre kan ikke blande sig i hendes liv efter ægteskabet, da hendes liv derefter er en sag mellem hende og hendes mand.

Laila oplever det modsatte og fortæller, at hun skal tage hensyn til flere mennesker, efter hun er blevet gift. Det vil sige, at hendes adfærd kan have betydning for flere mennesker, og hun oplever det som hun har fået en ekstra byrde. Tidligere var det kun hendes familie, hun skulle tage hensyn til, men nu er det også manden og hans familie. Hun oplever, at hun er begrænset og ikke kan gøre tingene, som det passer hende.

Opnåelse af frihed efter indgåelse af ægteskab kan afhænge af den mand, kvinderne bliver gift med. Såfremt de bliver gift med en mand som Lailas, som har mange traditionelle holdninger til familielivet, kan det resultere i yderligere begrænsninger, hvorimod et ægteskab med en mand med moderne holdninger til familielivet, kan give kvinderne større frihed.

Nogle af informanterne tilkendegiver, at de vil få større frihed - nok mere medbestemmelse i forbindelse med ægteskabet. Dette kan være muligt, men ligeledes er der risiko for at kvinderne kommer til underlægge sig svigerfamiliens krav og ikke kommer til at opnå den frihed og medbestemmelse, som de regner med. Prieurs studie viser blandt andet, at indvandrerkvinder i Norge fortsat bliver domineret af andre familiemedlemmer selv efter de bliver gift (Prieur 2004:68).

9.3.10 Uddannelsens betydning

De fleste af informanternes forældre lægger stor vægt på, at deres børn skal få sig en uddannelse. I forbindelse med valg af partner, ønsker de ligeledes, at deres børn skal have en ægtefælle, som også har en uddannelse. At have en uddannelse er forbundet med status og ære, især uddannelse som læge, advokat og ingeniør er forbundet med stor anerkendelse. Denne anerkendelse kan eksempelvis blive belønnet for mænd i form af større medgift.

Informanterne stiller ligeledes krav til deres ægtefælle om, at de skal have gennemført en uddannelse, dog er det ikke alle, der har en forventning om, at deres ægtefælle skal have en akademisk uddannelse.

Laila fortæller, at hun går efter hjertet, og derfor har hun ikke et krav om, at ægtefællen skal have en uddannelse, hvorimod Sona fortæller, hun havde fokus på, hvilken uddannelse han havde, da hun valgte sin mand. Det var vigtigt for hende, at han var højere uddannet end hende. De fleste informanter fremhæver vigtigheden af at have en ægtefælle, som har en uddannelse. At kvinderne ønsker at gifte sig med en uddannet mand eller gifte sig med en, der er højere uddannet er ikke kun gældende for tamilske kvinder. Denne tendens kan også ses blandt danske kvinder, og familieforsker Mogens Nygaard Christoffersen fra SFI kalder denne tendens for "Romeo og Julie-barrieren". Der findes statistiske mønstre, der viser, at par ofte er indehavere af samme sociale og kulturelle ophav. Christoffersen påpeger, at der kan være barrierer på tværs af sociale grupper med hensyn til indgåelse af parforhold. Tendensen er den, at kvinder gifter sig opad og mænd nedad på den socioøkonomiske rangstige (Christoffersen 2004: 56).

I forbindelse med videregående uddannelse har pigerne fået mulighed for at flytte hjemmefra. Kvinderne opnår en større frihed i forbindelse med at flytte hjemmefra. De gennemgår en frigørelsesproces, hvor de har mulighed for at frigøre sig fra den sociale kontrol, der er indgroet i det tamilske miljø. Kvinderne bliver uafhængige i kraft af deres uddannelse og har ligeledes mulighed for at opnå økonomisk uafhængighed. Dermed har de mulighed for at tilrettelægge deres liv efter deres ønsker og betingelser. Dette kan sammenlignes med den udvikling, de danske kvinder har gennemgået. Kollektiviteten vil komme til at spille en mindre rolle i fremtiden. De moderne kvindesyn vil være fremherskende, hvor det er forbundet med respekt og anerkendelse, at kvinder kan være selvstændige og kan klare sig selv.

Sona fortæller, at hun boede i et kollegium i forbindelse med sit studie og på daværende tidspunkt havde hun en kæreste, som hendes familie ikke havde kendskab til. Hun havde mulighed for at få besøg af sin kæreste uden andre tamiler kunne opdage det, da hun boede langt væk fra sit hjem.

Anjali fortæller, at efter hun er flyttet hjemmefra, har hendes forældre accepteret, at de ikke altid kan holde øje med, hvad hun foretager sig, og at de har tillid til, at hun kan og vil opføre sig acceptabelt.

“Det har jeg fordi at mine forældre holder ikke øje med mig på samme måde. Nu tager selv mine beslutninger, jeg gør alt hvad jeg har selv lyst til. Og jeg føler ikke at jeg har brug for at lyve overfor dem, hvis jeg gør noget” Anjali

Mira har sagt til forældrene, at hun først vil giftes, når hun er færdig med sin uddannelse, og det har hendes forældre forståelse for. Ligeledes beretter Nila og Anjali, at der er opbakning i familien til at udskyde ægteskabet til efter uddannelsen. Pigerne oplever, at det giver dem noget tid til at fokusere på andre ting i deres liv, såsom at rejse, feste og have det sjovt med venner.

De fleste forældre har prioriteret, at deres børn får en uddannelse, og det har betydet at pigerne har fået lov til at flytte hjemmefra, og på denne måde har de fået lov til at leve deres liv med større frihed. En acceptabel måde at udskyde ægteskabet på er ved at tage en lang videregående uddannelse. Dette er med til, at unge kvinder kan udskyde ægteskabet til midten eller slutning af 20'erne.

Tamiler kommer fra en kultur, hvor uddannelsen er forbundet med respekt og social anseelse. Derfor er alle forældrene motiveret for, at deres børn skal have en uddannelse. Nogle mener, at denne fokus på uddannelse kan komme fra kolonitiden, hvor Sri Lanka var britisk koloni. De mennesker, der havde en uddannelse, havde adgang til at besætte de privilegerede positioner. På Sri Lanka var det kun de rige og de højkaste, der havde gode muligheder for at få en uddannelse, hvorimod alle har mulighed at få sig en uddannelse i Danmark, og det betyder, at mange ikke er underlagt de begrænsninger, der var i hjemlandet. Den udbredte adgang til uddannelse i Danmark giver flere muligheder for herboende tamiler, hvor eksempelvis de lavkaste også har mulighed for at få en uddannelse. Dette kan være en god motivationsfaktor for lavkaste forældre, idet børnene derved kan frigøre sig fra kastesystemets begrænsninger.

Ifølge Bourdieu er der sammenhæng mellem ens habitus og den uddannelse, man vil vælge. Skolen forudsætter visse færdigheder, en specifik kulturel baggrundskapital hos eleverne, færdigheder som underprivilegerede børn ikke besidder. Dermed er uddannelsessystemet med til at reproducere og fastholde samfundets sociale uligheder. Denne reproduktion kan findes på Sri Lanka, men i Danmark har de lavkaste samme muligheder som de højkaste. I kraft af, at der er flere lavkaste unge, som også tager en højere videregående uddannelse, skabes der kamp om, hvorvidt det er kasten eller uddannelsen, der skal vægtes højest.

9.3.11 Sladder som social kontrol

I relativt små homogene grupper anser Max Gluckman sladder som en kulturel determinerende proces for regler, hvor der sanktioneres ved overtrædelse af disse. Det er kun inden for grupper, hvor man er enige om at følge de samme regler og normer, at sladderens funktion har denne funktion, og den kontrollerende og styrende funktion har heller ikke rækkevidde uden for grupperne.

Gluckman mener, at sladderens funktion er positiv, set i det perspektiv, at den opretholder og kontrollerer den sociale orden. Han mener ikke, at sladderens i sig selv er positiv, da indholdet af sladderens godt kan være af negativ karakter, men dens funktion er positiv, da sladderens indhold engagerer de enkelte individer i gruppen. Sladderens er med til at bevare og opretholde gruppens værdier og normer. Hvis medlemmer ikke lader sig påvirke af sladderens sammenhængskraft, vil værdierne forsvinde og dermed forsvinder forestillingen om gruppen som en unik enhed (Gluckman 1963:308 - 311).

Set med Gluckmans teorier fungerer sladder som social kontrol i det tamilske samfund, hvor den er med til at opretholde og kontrollere den sociale orden. Dens kontrollerende funktion er med til at tvinge de unge til at agere på en bestemt måde. De unge er bevidste om, at hvis de ikke handler i overensstemmelse med normer og værdier, vil det betyde, at de får et dårligt ry.

I forbindelse med indgåelse af ægteskab, er det vigtigt, at de unge kvinder har et godt ry. Der vil blive forhørt og undersøgt om de unge, og derfor har forældre interesse i, at deres piger har et godt ry.

De unge fremhæver de negative oplevelser i form af sladder, og de konsekvenser det kan have for dem. Sladderens fungerer som social kontrol, og kvinderne er bevidste om de konsekvenser, sladderens kan have for deres fremtid. De bliver nødt til at lyve for familien, hvis de ønsker at leve deres liv som jævnaldrende danske unge. Løgn bliver en nødvendighed for at undgå den sociale kontrol.

"Det meste af den tamilske kultur er påvirket af hvordan andre folk tænker om en. Især derfor har mine forældre også sørget for vi ikke må gøre det ene eller det andet. Selvom det føles okay for dem at vi gerne må være ude sent. Men hvad mon de andre så ik' tænke. Også vil de snakke negativt om ens familie. Grunden til de tænker sådan, det især fordi, senere hen så påvirker det, når det er vi skal giftes. Når vi skal giftes så vil drengens familie undersøge, hvordan pigens familie er, og hvordan pigens er. Så vil familien rundt om snakke meget negativt, for de piger har været meget udenfor i tiden og ja. Så derfor sørger så ens forældre

for at, der ikke kommer dårlig rygter eller dårlige navn. Det er meget påvirket af hvad andre folk tænker. Det vil jeg også ønske var meget anderledes, at man bare kunne passe sig selv.”
(Anjali)

Alle informanterne udtrykker stor utilfredshed over andre tamilers indblanding og involvering i deres liv. Sona fortæller, at tamiler går meget op i andres liv, og at de hele tiden blander sig i, hvordan andre lever deres liv, også selvom man ikke er i familie og de føler, at de har ret til at blande sig.

Der er endnu en grund til, at kvinderne hemmeligholder deres tidligere forhold. De er bange for, at deres kommende mand vil bruge det imod dem og dømme dem på baggrund af deres tidligere forhold.

Eksempelvis fortalte Sona sin mand om sin fortid, at hun har haft dansk kæreste og at hun har drukket, været til fester og været i byen med sine danske venner. Det gav bagslag, efter de blev gift. Han brugte det imod hende, såfremt hun ikke kom hjem til den forventede tid og da forholdet blev værre, og hun ønskede at søge om skilsmisse, havde han truet hende med at fortælle andre om hendes fortid og at han ville sørge for, at hun aldrig blev gift igen.

Ligeledes beretter Laila, at hun fortalte sin mand om sin fortid, da de var kærester og han intet problem havde med det, men det blev til et problem, efter de blev gift; i forbindelse med skænderier blev hendes fortid brugt mod hende.

For kvinderne kan det have alvorlige konsekvenser, hvis de ikke har været gode til at skjule, hvad de har foretaget sig før ægteskabet. Næsten alle informanterne har haft kærester, som deres forældre ikke har kendskab til. De ugifte informanter, som tidligere har været i forhold, giver udtryk for, at de ikke ønsker at fortælle om deres kommende mand om deres tidligere forhold.

“Jeg tror jeg vil nævne nogle ting om min fortid. Men ikke alt, fordi at man starter på et nyt liv og det er ikke altid det er godt at grave alle ting frem i ens fortid. Det kan bare give problemer hvis han ikke accepterer de ting. Så nogle ting vil jeg sige. Altså at jeg har haft kærester og jeg vil også fortæller ham at jeg ikke er jomfru.” Mira

Social kontrol er ikke forbeholdt etnisk tamilske grupper. Det er alment gældende, at individers sociale ageren er påvirket af social kontrol. Sådanne normstyringer er nødvendige for samfundets beståen (Nissen 2010:184). Informanterne fortæller ikke, hvorvidt de oplever den sociale kontrol i majoritetssamfundet. At dette forbliver usagt kan

tyde på, at fortællerne enten kun føler social kontrol gennem deres etnisk tamilske netværk, eller at de ikke mener, at deres fortælling er styret af den sociale kontrol, der eksisterer i andre fora og institutioner i samfundet.

Undersøgelsen **“Nydanske unges oplevelse af social kontrol, frihed og grænser”** viser, at etniske minoritetspiger oplever større social kontrol end deres jævnaldrende etnisk danske piger. Social kontrol bliver anset som et kollektivt anliggende, hvis formål er at beskytte familiens ære. Interessant ved denne undersøgelse er blandt andet, at over 50% af indvandrere og efterkommere ikke anser social kontrol for negativt. Dette kan blandt andet skyldes, at de er loyale overfor deres forældre. De unge tamilske kvinder derimod tilkendegiver stor utilfredshed med den sociale kontrol, men her er det ikke familien, de er utilfredse med, men det omgivende tamilske miljø.

9.3.12 En god tamilsk pige

Alle informanterne beskriver, hvad det vil sige at være en god tamilsk pige. Det er dog ikke alle, der lever op til rollen, og det er heller ikke alle, der har lyst til at leve op til idealet om den gode tamilske pige. Denne rolle er forbundet med afgivelse af ens ungdom, sådan at man skal undvære alt det sjove ved at være ung.

“En god tamilsk pige som os vil vi sige. En der god til at lave mad, en der er derhjemme og passer huset og er under manden. Men altså igen, og så en som ikke har sex før ægteskab og en som ikke har haft nogen kærester og sådan nogle ting.” Mira

“Den der jomfruelige så og sige. Hun skal være jomfru, hun skal være jomfru til hun bliver gift. Og er den her selvopfordrende mor og er en underdanig kone.” Amala

“En god tamilsk pige, det jo nok en der, der meget stiller og roligt passivt og man skal næsten ikke vide at hun levede. Hun må ikke blev set eller opdaget, går op i sin uddannelse er der sammen med forældrene. Og ikke snakke med en masse drenge, eller går i byen og må ikke være til fester, du må ikke drikke, du må ikke ryge og ikke noget med nogen kærester, så du en god pige. Det siger de.” Laila

Amala fortæller, at hun altid har vidst, at hun skulle giftes med en tamiler ellers kunne jeg jo ikke være en “ægte tamilsk pige”. At være en god tamilsk pige er også forbundet med at gifte sig med en tamilsk mand. Næsten alle forældrene har en forventning om, at deres døtre skal giftes sig med en tamilsk mand.

At være en god tamilsk pige er endvidere forbundet med, at man er ærbar samt vægter og respekterer familien højt. De skal undgå handlinger og adfærd, der kan bringe skam over

familien. De skal være lydige og må ikke have kærester og skal være jomfru indtil ægteskabet. Endvidere er det også forbundet med at være en god tamilsk pige at klæde sig anstændigt. Man skal undgå for moderne tøj og for meget make up. Alle informanterne er opmærksomme på deres påklædning, når de færdes blandt tamiler.

“Når vi skal til tamilsk fest, selvfølgelig, så ved jeg, så skal jeg have tamilsk tøj på, så skal jeg være anstændigt klædt, så man ikke være frembrusende i tøjklædning, altså man går ikke rundt og flasher kavalergang eller viser mave. Man viser ikke sådan” Mira

Informanterne oplever kun denne form for kontrol, når de færdes i det tamilske miljø. Flere informanter oplever, at denne fokus på påklædning ikke er så styrende, som det har været tidligere, og unge tamiler klæder sig nu mere som jævnaldrende danske unge. Det tyder på, at der er sket en opblødning hos forældregenerationen, hvor der er mere accept og tolerance i forhold til de unge kvinders påklædning.

I Elgs Ph.d afhandling “Set og overset- Unge kvinder med indvandrerbaggrund i Danmark” fokuserer hun på kvindelige positioner mellem traditionelt og posttraditionelt. I analysen fremstiller hun to former for kvindelighed “den ærbare” og “luderen”. Den ærbare er den gode pige, som lever efter familiens krav og forventninger, og “luderen” er kvinden som forskønner sit udseende og en som er styret af sin lyst og begær. De fleste tamilske informanter er opmærksomme på deres påklædning, når de færdes blandt tamiler. Ved at klæde sig moderne (tøj, der sidder tæt til kroppen) kan de risikere, at der kommer unødigt opmærksomhed på dem, og de kan blive set som “billige”. Til tamilske fester som bryllup, konfirmation og fødselsdag klæder informanterne sig traditionelle dragter, men når de er sammen med venner, i skole eller på arbejdet klæder de sig i moderne tøj, som passer til danske forhold. De informanter som fremstår som den gode tamilske pige går i mindre udfordrende tøj både i den offentlige- og privatesfære.

At være jomfru er ligeledes forbundet med at være en god tamilsk pige. Nogle af informanterne har aldrig haft kæreste og er stadig jomfruer. Rani har forældre med stærke traditionelle holdninger, og fortæller, at hun ikke vil have sex før ægteskabet.

De andre ugifte informanter, som ikke er jomfruer, kan ikke se en grund til, hvorfor kvinder skal være jomfruer. Deres holdning er, at hvis en fyr er jomfru er det acceptabelt, at han har en forventning om, at hans kommende kone skal være jomfru, ellers skal han ikke have den forventning. De skammer sig ikke over, at de ikke er jomfruer, men det er ikke noget, de har lyst til at dele med andre tamiler.

“Hvornår er man jomfru, hvornår er man ikke jomfru, og hvem skal kunne sige, hvem der er jomfru og de fleste piger vil jo ikke sige at jeg har været i seng med en fyr. Og et eller andet sted er det altså også privat, at man det eller ikke har det jo. Men jeg et eller andet sted rimeligt ligeglad.” Sinthu

Flere af informanterne tilkendegiver, at grunden til, at nogen lyver om de er jomfruer skyldes, de er bange for, hvilke konsekvenser det kan have for deres fremtid. Det tyder på, at den social kontrol fastholdes, og dette tvinger de unge til at lyve og være uærlige.

9.3.13 Opsamling

Alle informanterne har et idealbillede af, hvordan en god tamilsk pige og kvinde skal være. De fleste er dog enige i, at ingen kan leve op til disse idealer. Kendetegnet for de informanter, der prøver at leve op til disse idealer er, at de har begrænset frihed til at udfolde sig i deres hverdag. Prieur hævder, at kønskonstruktioner ikke kan ses i lyset af den nationale kultur, men ses i sammenhæng med de unges livsbetingelser og livssituation. I forbindelse med videregående uddannelse flytter de unge kvinder til større byer - eksempelvis Aarhus, Aalborg, Odense og København (Prieur 2004). Mørck beskriver, hvordan de unge i byer udvikler en urban etnisk identitet og det betyder, at de kan anvende en bred vifte af kulturelementer på tværs af konventionelle etniske, religiøse, sociale og kønsmæssige grænser (Mørck 1998). De unge tamilske kvinder konfronteres dagligt med vestlige kønsbilleder og kønsroller, og disse påvirker også deres konstruktioner af kønsroller. Selvom de ikke kan leve på helt samme måde som danske kvinder, har de ønsket om at være mere frie og have medbestemmelse i deres liv.

Ifølge Mørck kræver unge etniske minoriteter større personlig frihed og autonomi, såsom selv at vælge uddannelse og ægtefælle, og moderniserings- og individualiseringsprocessen øger derved generationskonflikterne. Der opstår efterhånden kulturelle forskelle mellem de to første generationer (Mørck 1998). Dette kan sammenholdes med, at unge tamilske kvinder ønsker større frihed allerede i teenageårene, og de fleste opnår først større frihed efter at være flyttet hjemmefra. Angående generationskonflikt så er det ikke helt gældende for de tamilske unge og forældregenerationen. Det ser ud til, at forældregenerationen ikke har begrænset deres børn men derimod har accepteret, at deres børn udvikler sig, at de kan blive en del af det danske samfund og få sig en uddannelse og et godt job. Næsten alle forældrene har ambitioner om, at deres børn skal få sig en uddannelse, især fordi de selv arbejder som ufaglært i Danmark. Det kan tænkes, at de ønsker en bedre fremtid for deres børn, og de derfor accepterer udviklingen. Forældrene er opmærksomme på vigtigheden

af, at deres børn uddanner sig, og det ser ikke ud til, at de er bange for, at deres børn vil blive for danske, eller at de vil miste deres børn.

Kvindeemancipation i forrige århundrede gav især ugifte borgerkvinder mulighed for at overskride deres kønsrolle, f.eks. ved at udvikle deres intellektuelle evner, søge på universitet (Mørck 1998). Mørck mener, at den moderne kvindebevægelse giver unge indvandrerkvinder mulighed for at skabe uorden og kaos i eksisterende magtstrukturer og patriarkalske relationer. Mørck mener ligeledes, at forældregenerationen er bange for denne udvikling, fordi den blandt andet betyder opløsning af kendte køns- og generationshierarkier. De unge tamilske kvinder skaber forandringer i forhold til deres kønsroller især pga. deres aktive deltagelse i uddannelsessystemet. Uddannelse kan ses som en af de faktorer, der kan have indflydelse på ændring af kønsroller. Kvinder, der arbejder fuldtids og er karriereorienterede, bliver inspireret af de danske forhold, hvor der ligger en stor værdi i, at en kvinde skal være selvstændig og stand til at klare sig selv.

I teenageårene ønskede informanterne at frigøre sig fra de begrænsninger og rammer, der var forbundet med deres sociale liv. Det virker til, at de finder en balance mellem den danske og tamilske kultur, når de bliver ældre. Der sker samtidig både en selvstændiggørelse og en tilpasning. Selvstændiggørelsen fremkommer i forbindelse med, at de får sig en uddannelse og bliver økonomisk uafhængige og opnår flere kompetencer for at klare sig selv. Tilpasningen sker især i forhold til partnervalg. De unge udviser stor loyalitet overfor deres forældre og ønsker ikke at bringe skam over familien. Flere af informanterne udviser en meget positiv tilgang til arrangeret ægteskab og vil meget gerne finde en ægtefælle, som lever op til forældrenes forventninger.

Mørck pointerer, at alle, der bor i Danmark, bor i et moderne samfund, men traditionelle og moderne værdier, tænke- og levemåde mikses, hvorved der hele tiden dannes blandingsformer (Mørck 1998: 54). Denne beskrivelse karakteriserer informanterne. De forsøger at kombinere traditionelle og moderne værdisæt.

Prieur fremhæver, at for etniske minoriteter har familien stor betydning for etnisk identificering. Etnisk baggrund er vigtig og informanterne identificerer sig selv med deres forældres oprindelsesland. Informanterne tydeliggør, at familien har stor betydning for dem, og de vil altid gøre deres bedste for ikke at såre deres forældre.

I forskning om unge med etnisk minoritetsbaggrund fokuserer blandt andet Mørck, Prieur og Røgilds på de nye identitetsformer, som de unge udvikler. De nye former eksisterer ved siden af de mere traditionelle og klart etnisk funderet, hvor man for eksempel ser sig selv

som tamiler uanset om man har levet hele sit liv i Danmark, eller man ser sig selv som dansker selvom ens forældre har et anden etnisk tilhørsforhold.

Bindestregidentiteterne er forsøg på at bygge bro mellem to kulturer. De unge befinder sig i den offentlige sfære i form af uddannelse og arbejde og den private sfære i form af familiesammenhold. Dette kan fungere godt for nogle i hverdagen - det danske normer i arbejde og på skolen og hjemmefront lever efter de tamilske værdier og normer. En anden type af identiteter kaldes kreoliserings- eller hybride identiteter, som kategoriserer en blanding og sammensætning af kulturer. Man kan identificere sig som tamiler, men kan have kæreste og have skiftende kærester.

De fleste af informanterne tilkendegiver, at de identificerer sig selv som tamiler, men at de ofte også føler sig som dansker. Hvorvidt de identificerer sig som tamiler, dansk-tamiler eller som dansker afhænger af konteksten, de befinder sig i. Eksempelvis beskriver en af informanterne, at i nogle henseender oplever hun sig selv som meget dansk, fordi hun mener, at det er acceptabelt for en tamilske pige at have seksuelle forhold. Ligeledes fortæller en anden informant, at hun føler sig meget dansk, når hun er på besøg i udlandet. Hun er ofte på familiebesøg i Canada og Frankrig, og når hun er i disse lande, oplever hun nogle store kontraster i forhold hvorledes nogle af de tamilske piger bærer sig. Det er meget sjældent, de får lov til at gå alene, og i Danmark er hun vant til at gå ud og komme hjem, som det passer hende. En af grundene til, at hun føler sig mere som dansk begrundes i, at hun føler sig fri og selvstændig.

De unge tamilske kvinder beskriver sig selv som selvstændige og stærke. De lægger stor vægt på at gennemføre en uddannelse og vigtigheden af at være i stand til at klare sig selv. Nogle af de gifte, som endnu ikke har færdiggjort deres uddannelse, fremhæver, det at få gennemført uddannelse har en stor betydning i deres hverdag. De ønsker at være økonomisk uafhængige af deres mænd. Selvom nogle af disse kvinder tilpasser dem i forhold familiens forventninger, har de et stort ønske om at være selvstændige og frie. Idealer som selvstændighed, frihed og ønsket om at klare sig selv har baggrund i det danske samfund og kvinderne inkorporerer disse værdier.

10 Konklusion

De unge srilankansk-tamilske kvinder oplever flere udfordringer og dilemmaer i forbindelse med at være ung tamilsk kvinde i Danmark mellem to kulturer. Kvinderne oplever begrænsninger i deres sociale liv, såsom i forhold til at deltage i af fester, gå ud med venner og have kæreste.

Der er forskel på, hvordan forældregenerationen har håndteret de unge, der er over 25 år og dem, der er under 25 år. Kvinderne over 25 år har oplevet flere konflikter og kriser i forbindelse med deres ungdom. Ligeledes tyder det på, at kvinder gift med en etnisk tamil er underlagt flere begrænsninger. De er underlagt begrænsninger af familien som datter, af manden som hustru og af svigerfamilien som svigerdatter.

De unge, som er under 25 år, har også oplevet begrænsninger i forhold til deres sociale liv, men de har fået en større frihed efter at være flyttet hjemmefra. Disse unge har en bedre dialog med forældregenerationen, og forældrene er blevet mere tolerante og har fået større indsigt i deres børns livsstil. Der kan være flere årsager til denne forståelse; at forældrenes forståelse udspringer fra de kampe, som den ældre generation over 25 år har kæmpet.

De fleste af informanterne identificerer sig som tamiler. Informanterne kan opdeles i tre kategorier i forhold til deres identificering: tamil, tamiler-dansker samt dansker. Alle informanter pendler mellem den tamilske og danske kultur.

Kvinderne har indoptaget nogle værdier fra det danske samfund. De fokuserer alle på vigtigheden i, at de kan blive selvstændige og kan klare dem selv. Endvidere er deres syn på kønsroller ændret sig på nogle områder. Eksempelvis har kvinderne fået mere frit syn på seksualitet, og de mener ikke, at en ung tamilsk kvinde nødvendigvis skal være jomfru for at være en god tamilsk pige. Alle informanterne beskriver de egenskaber en god tamilsk kvinde skal besidde, samtidig med at de erkender, at de ikke selv kan leve op til disse idealer.

I henhold til ægteskab praksis går næsten alle informanterne ind for arrangeret ægteskab, men samtidig er de åbne for at finde partneren selv. Både kvinderne og forældregenerationen har de samme krav og forventninger til den kommende ægtefælle - uddannelse og kaste.

Både forældregenerationen og de unge lægger en stor værdi i at få sig en uddannelse. Forældregeneration har et ønske om, at deres børn skal klare sig bedre end dem, og endvidere er der en symbolsk kapital i at have en videregående uddannelse. Kvinderne vægter uddannelse, idet uddannelsen er med til at frigøre dem fra hjemmets faste rammer.

Trods kvinder udviser utilfredshed over tamilernes fokusering på ægteskab og stiftelse af familie, tilkendegiver de, at ægteskabet har en stor betydning i deres liv, og de alle gerne vil giftes. Ægteskab er en naturlig indstilling, og der bliver ikke stillet spørgsmålstejn ved ægteskabs betydning.

Selvom nogle af kvinderne praktiserer religion, spiller religionen ikke en stor rolle i hverdagen eller i forhold til partnervalg. Dette kan blandt andet hænge sammen med, at tamiler er gode til at tilpasse deres religion til det danske forhold.

Sladder fungerer som social kontrol i det tamilske miljø. Kvinderne giver udtryk for en stor utilfreds over den sociale kontrol, de oplever, når de færdes blandt tamiler. I forbindelse med at flytte hjemmefra grundet videregående uddannelse, oplever kvinderne mindre social kontrol, da de flytter til større byer, hvor de har lettere ved at undgå andre tamiler.

Kvinderne har gennemgået udvikling fra en traditionel og kollektivistisk orienteret kultur mod en mere individualistisk orienteret moderne kultur. Denne udvikling har medført, at kvinderne ønsker at opnå frihed og muligheder for selvudfoldelse. Udviklingen gør det ligeledes muligt for kvinderne at konstruere nye feminitets- og kønsrolleopfattelser, som læner sig opad moderne idealer, dog med fastholdelse af nogle traditionelle aspekter og adfærdsmåder.

I forbindelse med litteraturstudiet om etniske minoriteter, bemærkede jeg, at de etniske minoriteter bliver kategoriseret som nydanskere, indvandrere, folk som kommer fra ikke-vestlige lande og bindestreg-danskere. Disse forskellige kategoriseringer kan være med til at skabe afstand mellem minoriteterne og majoritet samfundet. Påmindelsen om, at man er anderledes kan være med til, at de minoritetsunge kan have svært ved at finde fodfæst i det danske samfund.

En anden væsentlig detalje i de fleste eksisterende forskning er, at alle etniske grupperne slået under en kam, som en kategori. Der kan være store forskelle på etniske grupper, såsom migrationsbaggrund, religion, familiebaggrund, uddannelsesbaggrund, osv. Eksempelvis handler meget af det eksisterende forskning om indvandrere med muslimsk baggrund. Tamiler adskiller sig fra nogle af de andre etniske minoriteter ift. migrationsbaggrund, religion samt deres evne til at tilpasse sig andre kulturer. Det er ikke kun i Danmark, at tamiler er kendt for at klare sig godt. I Norge er tamiler den gruppe af indvandrere, som har den højeste beskæftigelsesrate (Prieur 2004:38).

Desuden mener jeg, at forskere skal være opmærksomme på ikke at komme til at idyllisere eller sentimentaliserer det traditionelle samfund. Forskere skal være opmærksomme på spændingsfelt mellem traditionelt og modernitet ift at de etniske minoritetsunge kombinerer begge værdisæt. At de unge vælger arrangeret ægteskab, behøver nødvendigvis ikke at være noget negativt eller kategoriseres som traditionelt. Det kan også tænkes, at det er gennem et refleksiivt valg, der tages beslutning om at finde en partner, der har samme baggrund og som passer ind i familien.

Et andet teoretisk perspektiv til specialet i form af intersektionalitet kunne have belyst problemstillingen fra en anden og spændende vinkel. Intersektionalitet vil have været et relevant analytisk redskab til at belyse, analysere og forstå kompleksiteterne i specialets empiri. Forskellige intersektionalitetskategorier som køn, klasse, alder, religion, social position og etnicitet har stor betydning for forståelsen af det levede liv samt i forbindelse med at inddrage den strukturelle dimension indflydelse på aktørerne og strukturerne.

12 Litteraturlist

- Als Research (2011): *Nydanske unges oplevelse af social kontrol, frihed og grænser*. Als Research. København
- Andersen, Heine og Kaspersen, Lars Bo (red.): Hans Reitzels forlag, København Danmark.
- Kupferberg, Feiwei (1995): ”*Biografisk självgestaltning*”, Sociologisk Forskning No.4.
- Antoft, Rasmus og Trine Lund Thomsen (2005) ”*Når livsfortællinger bliver en sociologisk metode – en introduktion til den biografisk narrative metode*”
- Berger, Peter L. (1967): ”*The Sacred Canopy*”. Anchor Books, New York.
- Berger, Peter L. og Luckmann, Thomas (1966/1996): ”*Den samfundsskabte virkelighed*”. Lindhardt og Ringhof, Viborg.
- Bo, Inger Glavind (2008): *At tænke socialpsykologisk*, København: Akademisk Forlag
- Bourdieu, Pierre (1979): *Distinksjonen*. Norge: Pax forlag.
- Bourdieu, Pierre (2000): *Den maskuline dominans*. Norge. Valdres Trykkeri.
- De Vaus, David (2007): *Research Design in Social Research*. 6. udgave. SAGE Publications, England, London
- Elg, Camilla (2005) ”*Set og overset. Unge kvinder med indvandrerbaggrund i Danmark*”, AMID Insittut 4, AAU
- Giddens, Anthony (1996): *Modernitet og selvidentitet*. Hans Reitzels Forlag
- Goffman, Erving (1959): *The Presentation of Self in Everyday Life*, Harmondsworth. Pergui Books.
- Giddens, Anthony (1996): *Modernitet og selvidentitet*. København: Hans Reitzels Forlag
- Gilje, Nils; Grimen, Harald (2002): *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, København, Hans Reitzels Forlag.

- Gluckman, Max (1963): *Papers in Honor of Melville J. Herskovits: Gossip and Scandal*, I tidsskriftet; Current Anthropology vol 4. No 3, The University of Chicago
- Fibiger, Marianne Qvortrup (1999): *De Srilankanske-tamilske hinduer i Danmark*” Ph.d.-afhandling, Institut for Religionsvidenskab, Teologisk Fakultet, Århus.
- Fibiger, Marianne Qvortrup (2007): *Hinduisme i Danmark som religionsvidenskabeligt undersøgelsesfelt*, i Tidsskriftet Religion
- Fisher-Rosenthal, Wolfram (2000): *Biographical work and biographical structuring in present-day societies*. The turn to biographical methods in social science. Routledge
- Jagd, Christina Bækkelund (1998) ”*Familien – Et individualistisk fællesskab*” En undersøgelse af danskernes kulturelle forståelser af familien – set på tværs af generationer (speciale), Institut for Antropologi, Københavns universitet
- Integrationsministeriet (2007): *Værdier og normer - blandt udlændinge og danskere*.
- Schultz Jarvinen, Margaretha (2007): Pierre Bourdieu, Klassisk og moderne samfundsteori i
- May, Vanessa (2001): *Metodologiske val i studien av biografisk material – metodologiske val och deras epistemologiska konsekvenser i studien av biografisk material*. Dansk Sociologi 12 (3)
- Mead, George Herbert (1967): *Mind, Self and Society: From the Standpoint of a Social Behaviorist*. Chicago. University of Chicago Press
- Honneth, Axel (2004): *Behovet for anerkendelse*. Hans Reitzels Forlag.
- Horsdahl, Marianne (1999): *Det narrative interview* (kap. 5) i: Marianne Horsdahl, Livets fortællinger – en bog om livshistorier og identitet.
- Kvale, Steiner (2009): *Interview*, København, Hans Reitzels Forlag.
- Larsen, Marianne Nøhr (2004): *De små oprør*. Århus: Århus Universitetsforlag.
- Mørck, Yvonne (1994): ”*Når kønnet kommer til byen modernitet, køn og indvandrere*” in Kvinder, Køn og Forskning, 2.94. p. 22-39
- Mørck, Yvonne (1998): *Bindestregsdanskere: Fortællinger om køn, generationer og etnicitet*. Frederiksberg. Forlaget Sociolog

Prieur, Annick; Sestoft, Carsten (2006): *Pierre Bourdieu. En introduktion*, København, Hans Reitzel Forlag.

Prieur, Annick (2004) ”*Balancekunstnere – betydningen av innvandererbakgrunn i Norge*”, Pax Forlag, Norge

Rajathurai, Sangary (2008) ”*Kastesystemets praksis blandt de tamiske unge i Danmark*”

Rosenthal, Gabrielle (1993): *Reconstruction of Life Stories: Principles of Selection in Generating Stories for Narrative Biographical Interviews* (kap.4) i: Josselson m.fl. (red) *The Narrative Study of Lives*, Sage

Røgilds, Flemming (1995): *Stemmer i et grænseland. En bro mellem unge indvandrere og danskere?* Viborg. Politisk revy.

Schütze, Fritz (1992): ”*Pressure and Guilt: War experiences of a young German soldier and their biographical implications (Part 2)*”. I: *International Sociology* Vol. 7, nr. 3, side 347-367.

Schmidt, Garbi og Jakobsen, Vibeke (2004): *Pardannelse blandt etniske minoriteter i Danmark*. København. Socialforskningsinstitutt

Websider – alle tjekket d. 01-02-13

Web 1: (<http://www.information.dk/telegram/306599>).

Web 2: <http://politiken.dk/debat/ECE1609409/hold-fast-hvor-er-i-snobbede-piger/>).

Web 3:

(<http://politiken.dk/debat/ECE1602320/vi-vil-da-ikke-giftes-med-daarligt-uddannede-nydanskere/>)

Web 4: <http://www.shaadi.com/search>).

Web 5: (<http://www.information.dk/162056>).

Web 6: (http://danskindisk.dk/User_files/bb0509fe2551000620d52fa6bfb9b862.pdf

13 Interviewguiden

Forskningsspørgsmål	Interviewspørgsmål
Biografisk profil	Fortæl lidt om dig selv. Hvornår kom du til Danmark, hvad du laver? Fortæl om din familie og hvorfor i kom til Danmark?
Biografisk fortælling	Du skal forestille dig, hvis du skal fortælle om din livshistorie - en biografi om dig. Kan du fortælle hvad du tænker relevant omkring dit liv dine erfaringer i forhold pardannelse og kønsrolle blandt tamiler. Det kan være dine kriterier og dine drømme
Uddybende spørgsmål (vendepunkter)	Hvad er din syn og holdning til at give medgift i forbindelse med indgåelse af ægteskab? Hvorledes spiller hudfarve betydning i forbindelse indgåelse af ægteskab og hvilken betydning har det for dig?
Spørgsmål omkring hudfarvens og medgiftens betydning	Hvordan forestiller dig at dit liv vil se ud om 2-3 år?
Fremtidsudsigter	

Tema:

Kvinderolle: Hvordan skal den ideale tamilske kvinde være? ”At se tamilsk ud”, hvordan finder de balance mellem de to kultur? Oplever de at der er forskel de forventninger der er til kvinder og mænd. De traditionelle roller kontra de moderne

Forventning til partner

Frihed til at vælge partner: Familiens betydning og indflydelse, hvad vægter de? At have kæreste? Bo sammen? Eks ekskæresten, sex før ægteskab, ry

Familiens betydning

Tabu: kæreste, sex, jomfrulighed. Er det muligt at fravælge ægteskab?

Samfunds påvirkning: Social kontrol: sladders betydning